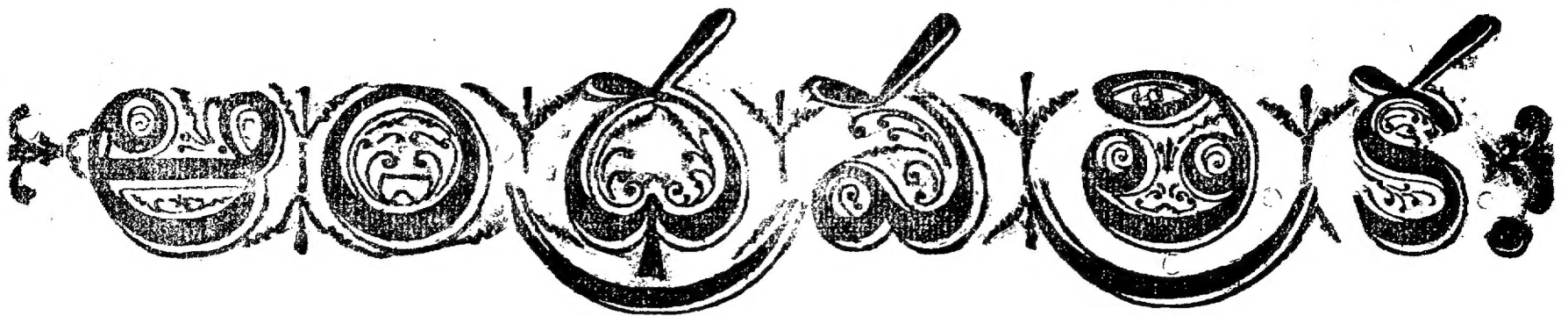

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

31037

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 14-వ తేది మంగళవారము } No. 164
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్వజమాన బహుళి ద్వితీయ ౨. } సంచిక ౧౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాప చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శవు నొప్పుల కారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమనము
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

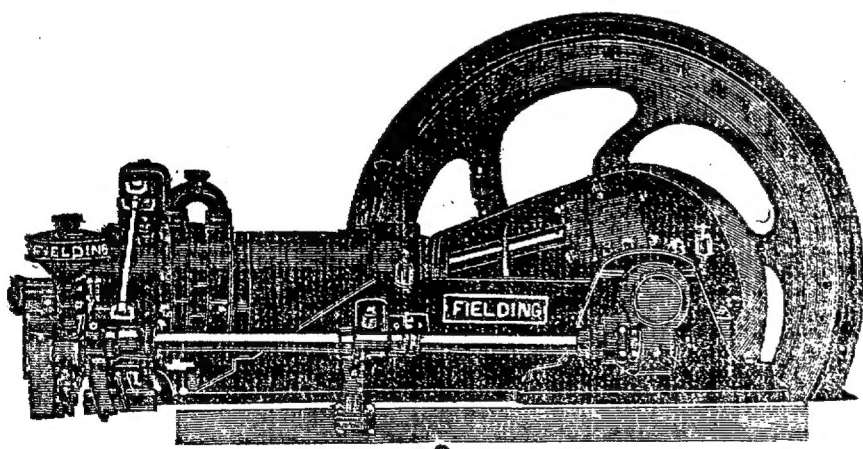

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగు” వేటెంటు శమిడిశల్
క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యా ఇంజను సుమారు రెంజే నిమిషములలో వేపరై జరు. చల్లని స్థితిలో నుండగానే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా ఇంజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

కెలెఫోన్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు. నెం 203 రు.

కఫహరిచూర్ణము

జ్వరహరి

అన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి ర్పు 2-0-0
ఈ చూర్ణము తనయూరికలచే చేయబడినది.
జగ్గు, తిబ్బునము, కాగపీసన, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

సీసా 1-కి వెం 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదుపూటలు సేదించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు గురువ్ర జ్వరములు మోసన.
శ్రి అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఇంపీరియల్ సినిమా

హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేళి
11-10-24 శనివారమునుండి 17-10-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.
కొంటు ఆఫ్ మాంటీక్రిస్టా
2 వ భాగము.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు
11-10-24 తేది శనివారమునుండి 17-10-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80 గం.
శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గలదు కూడగలదు.
యూనివర్సల్స్ మైటియస్టు సీరియల్
ది స్టీల్ ట్రైయల్ 3 వ భాగము.
విల్లియం డన్కన్, ఎజిత్ జాస్సన్తో సహా

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.
బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦.

తనాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా రాయయ్యము.
చెన్నపురి.

చెన్నై పరి బజారుధరలు

ఆగస్టు 14-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు	42.0-0	మొదలు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14.0-0	14.8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15.8-0	16.0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8-0	17.0-0
రాగలు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12-0	9.0-0
నువ్వులు ,, ,,	30.0-0	24.0-0

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 11.0-0	రు 13.0-0
తెనగలు ,, డిటా ,,	11.4-0	12.8-0
పెసలు ,, డిటా ,,	11.8-0	12.4-0
మినుములు ,, డిటా ,,	18.0-0	16.0-0
ఉంజలు ర 164 ,, ,,	9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి వు 1-కి	,, 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి	,, 65.0-0	68.0-0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	60.0	62.0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155 మిషకొనూనె 150		
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు 190.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామపసుపు బా 1-కి	రు 200.0-0	205.0-0
కూరపసుపు ,,	రు 125.0-0	180.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రు	120.0-0	133.0-0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45, 50	
కాళహస్తిపాయకట్టు ,,	రు 60, 70	
తెల్లము బా 1-కి	రు 35.0-0	60.0-0
చింతిపండు బా 1-కి	రు 30.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి	రు 82.0-0	83.0-0
చురం ,,	82.0-0	88.0-0
రవుండు ,,	82.0-0	86.0-0

(6) పోహములు

వెండి 100 రులంకి	రు 78.0-0	81.0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 23.8-0	24.0-0
సవన 1-కి		15.8-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 265.0-0	272.0-0
రాగి డిటా	రు 30.0-0	305.0-0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు	38.4-0	38.12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు	75.0-0	
తొట్టికృష్ణము డిటా	,,	
సింహం డిటా	,,	
గుర్రం డిటా	,,	

(8) దూది

బొండా చెప్ప బాళవ 1-కి	రు 320.0-0	
-----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు	9.10-0	
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు	8.6-0	
పుట్లూరు తేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు	8.12-0	
అనామదాదూరు నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు	9.8-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు	10.2-0	
సూర్యయేనుగ నెం 20	రు 11.18-0	
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0	
,, ,, 40 ఏ తేలి అయినను రు	15.12-0	
గోకాకు నెం 12 $\frac{1}{2}$	రు 9.15-0	
విద్యాక్ నెం 24 $\frac{1}{2}$	రు 12.2-0	
14 $\frac{1}{2}$ క్రింద పక్షి	రు 9.14-0	

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వే. రూ. 0-2 0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముటలను చిగుళ్లు కట్టిపడును.
చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును నోటుమర్తంధములేక కుం
డును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనం డిబ్బో, ముదరాను - బొంబాయి.

త మా పా లు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకము.)

ఆ తా భ ం గ ము

కళావర్తకుని వ్యాపారం మందగించింది. కొనేవారు ఎవరు వర్తకరాయని ఆరేడు కనిపెట్టుకుని చూస్తుండెను. ఇం తలో సంగీతపాటకు డొకడురాగ, ఆరేనిని గౌరవించి కూర్చో చెట్టెను.

సం:— మీరు జాజికలపను అమ్ముతారా?

వ:— అమ్ముతాము. మీ కెంతకాలాలనంటే అంత కలప దొరుకుతుంది. పలకలు గావాలెనా, దూలాలగావాలెనా?

సం:— అయ్యో, అంత నా కెందుకయ్యో? ఫిడేలు పీటకు కావలసినంత చిన్నముక్కను ఇయ్యండి, చాలును.

వర్తకుని గలిగిన ఆకాభంగం ఇంతంతగాదు.

శూ న్యం

ఉపాధ్యాయుడు:— శూన్యం అంటే ఏమిటో చెప్పా విద్యార్థి (చాలసేపు ఆలోచించి):— నా త ల లో ఉందిగాని, పైకి చెప్పటానికి తెలియడంలేదు.

ప్రత్యుత్తరం

తాను చేయలేనిది ఏమిలేదని, పూటకూర్చింటిలో జేసిన రామయ్య అందరి ఎదుట బాదాయికొట్టుచుండెను. అత్యున్నతి జూచి వినుగుచెందిన కృష్ణయ్య యిటుల అడిగెను.

కృష్ణయ్య:— నీవు చేయగలపనున్నీ ఏకద్రపు పెట్టి తివి. అయితే నీవు చేయలేనిపని ఏమియినావుంటే నాతో చెప్ప, దాన్ని నేను చేస్తాను.

రామయ్య:— వారంకోసాలనుంచి పూటకూర్చిబసలో భోంచేస్తున్నాను. ఇయ్యడానికి డబ్బులేదు. ఆపని మీరుచేసి, పుణ్యం కట్టుకొండి.

విం త

దూరదేశస్థుడికి డు ఒక గ్రామానికివచ్చి యిక్కడ విశే షాలేమని, అడిగెను. గ్రామముడు వీనినొక హోటలుకు తీసుకు పోయి, ఒక విచిత్రమయిన ప్రతిష్ఠని వినిపించును, తేక వేయండని అడిగెను. తనకు ఏ సెడుపకోడిలు కావాలెనని బాటసారి అర చెను. ప్రతిష్ఠనిమాత్రము చనుపించలేదు. బాటసారి:— నీవు చెప్పింది అబద్ధం. ప్రతిష్ఠని వినిపించ నేలేదు.

గ్రామముడు:— ప్రతిష్ఠని వినుపించకపోవచ్చును. అదు గో మీదకొరివి వీసెడు పకోడిలపొట్లాన్నీ లోపలనుండి ఎవరో తీసుకువస్తున్నారు, చూడండి.

అభ్యాసం

ఒకడు:— పూర్వంవలె నీకు నామీద ప్రేమవున్నదా? స్నేహితుడు:— ఉన్నది.
ఒకడు:— కారణ మేమి? స్నేహితుడు:— అభ్యాసం అనుకుంటాను.

అతిజాగ్రత్త

చైతన్యము:— నీళ్లలో పురుగులుంటవి. అందుకు మీరేం చేస్తారు.

పొరుడు:— ముందు నీళ్లుకాస్తాను. ఆపివట్టు వడియ గట్టుతాను. అయినా ఎందుకయినా మంచిదని, నీళ్లు తాగ కుండా ద్రాక్షరసమాత్రమే త్రాగుతాను.

అభినయం

నాటకంలో, తాగినట్లుగా అభినయించవలసివచ్చెను. కొంచె సేపు ఆట జరిగిన తరువాత ఒక ప్రేక్షకుడు ఇంకొక ప్రేక్షకునితో ఇట్లనెను.

“ఏంటండీ? వేమంవేసిన ఆయన యన్నడు తాగిన పా పాన పోలేడుకాబోయి! ఒకసారి నాదగ్గరకువస్తే. సంగతంతా నేర్చుకున్నాడ.”

ధర్మం

పిల్లవాడు:— అమ్మా, ఆ ముసలిది చాలా బీదది. ధ ర్మమేమియిన పోవా? నేను తీసుకుపోతాను.

తల్లి:— ముసలిది ఎక్కడ ఉన్నదో చెప్పా.

పిల్లవాడు:— అతల వీధిలో అటువలు అమ్ముతున్నది.

ప్రకటన

ఎల్లయ్య:— రామయ్యగారి వివాహాన్ని సరించి, ఒక ప్రకటన మీ పత్రికలో ప్రచురించాలి, ఏం ప్రయ్యకుంటారు? పత్రికామేనేజరు :— అంగుళానీక మూడురూపా యలు.

ఎల్లయ్య:— అబ్బో, నేను భరించలేను. రామయ్య గారు ఆరు అడుగులవత్తు మనిషి! ఎంత చార్జీ అవుతుందో ఆలో చించండి.

నవ్వం

పుల్లమ్మ:— ఎల్లమ్మనంగరి నాతో చెప్పబోకు. ఆమె చాలా అసాధురాలు.

స్నేహితురాలు:— మీ యింట్లో ఏమయినా వస్తువు ఎత్తుకపోయిందా ఏమి?

పుల్లమ్మ:— వస్తువును కాదు, నాభర్తనే.

నిరుద్యోగం

ఒకడు:— రెండుగంటల సేపటినుంచి, వాడు చేవలను పట్ట డానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఇంతవరకు ఒక్కచేపకూడా దొరక లేదు. సోమరిపోతులు ఇట్లాగే కాలం వృథావుచ్చుతారు.

రెండవవాడు:— ఆసంగతి నీకెట్లా తెలిసింది?

ఒకడు:— వాడేమిచేస్తున్నాడో అని, నేనూ రెండు గంటలనుండి అదేపనిగా చూడన్నాను.

కొపము.

ఒక ముసలివాడు మూడుతరములనుంచీ ఒక ఇంటిలోనే పని చేయుచుండెను. అతనికి ఎనభైఏండ్లు వాటిక పిమ్మట, తుట్టయజమానివచ్చి, పని చాలించుకొనమని చెప్పెను. అంతట వృద్ధునికి పట్టరాని కోపంవచ్చి యిట్లనెను.

“అయ్యో, మీయింట్లో 70 సంవత్సరాలనుంచీ పనిచేస్తున్నాను. మీతాతగారు, మీతండ్రిగారు నన్ను వెల్లిపొమ్మన లేదు. నేటికి మీరు పని చాలించుకో మంటున్నారు. ఇంతనిల కడలేని నాకరీ అని తెలిసినట్లయితే పనిలో మొదట ఆసలే ప్రవేశించేడివాడను కాను.”

ఆజ్ఞోల్లంఘనము.

సర్వెంటుగారు పోలీసువారికి కవాతు చేర్చుచు, కొండ వెనకకుబోయి దాగియుండమని ఆజ్ఞాపించెను. కొండకుగాను మట్టికట్ట ఒకటిగలను. పోలీసువారు కొండవెనుకకు బోయిరి. కాని అక్కడ బిగ్గగా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టిరి.

సర్వెంటు:— మీరు ఇట్లా తేక చేస్తుంటే, శత్రువులకు తెలిసి మీమీద పడరా?

కొత్తపోలీసువాడు:— నిజమేగాని, ఇదికొండగాదు, మట్టిగుట్టని మీకు తెలియదా? మనకు శత్రు తెవరూలేరు.

శ్రీ యు త

అద్దంకి శ్రీ రామమూర్తిగారు

నత్రైవలలో సంగీతసభ

1 ఈపత్రికలో ప్రకటించిన ప్రకారం ది 6-10-24 తే దిన సత్రైవలల్లి హిందూసాటకసమాజమువారి హాలులో సా యంత్రం 6 గంటలు లగాయతు 8 $\frac{1}{2}$ గంటవరకు గానగళం జరుపబడెను. శ్రీయుత అద్దంకి శ్రీరామమూర్తిగారున్న పా ట్లూరి వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారున్న పూవుల నారాయణం గారును ముగ్గురువయస్వీయుండిరి. సభ జయప్రథముగాజరుపబ డెను. మట్టుపక్కలగ్రామములనుండి సయితము జనులు వచ్చి యుండిరి. గ్రామములోని రాదగిన ఉద్యోగియులు యితరులు దయచేసిరి హాలునిండినది.

2 శ్రీయుత శ్రీరామమూర్తిగారితో శ్రీయుత చిలకల పూడి వెంకటేశ్వరశర్మగారుదయజేసిరి. వీరు తంబూరమీటుచు వారితోకలిసి, పాడుచుండిరి. మృదంగవాద్యముచే అత్యద్భుతము గా ప్రజలను, నిశ్చేష్టితులనుగాజేయులాగున శ్రీయుత వీరం ఘవయ్య చౌదరిగారు వాయిచిరి.

3 శ్రీరామ మూర్తిగారుచాలా పిన్నవయస్కులు. ఇం కా ముందుకురవలసిన విషయములున్నను యిప్పటికే వారిగా త్రమాధుర్యముచేతను లాదుజ్ఞానసంపదచేతను ప్రేక్షకబృందము ను రంజింపజేయగలిగిరి. సభప్రారంభమందునను అంతమునను పలువురు పెద్దమనుష్యులు ఉపన్యసింపుటవలన ప్రజల ఆమోద మును వ్యక్తపరిచబడెను. నూరురూప్యములు మువ్వరికి సమ ర్పింపబడెను. ఈనాటిసభను జయప్రథముగా జర్పింపగలిగిన పత్రైవలల్లి పురవాసులను యెంతయో అభినందింపవలసి యు న్నది.

భీమవరపు నలకూరారావు,

జిల్లా సంఘసభ్యుడు.

పరిక్ష

రెండవవాయిదా నూలువివరములు

(యంగిండియాప్రతిక)

అఖిలభారత ఖాదీసంస్థనుంచి ఆగస్టు నెల నూలువాణిదలనుగూర్చి యాక్రందినివేదకము మాకు వచ్చినది. దీనిని చదువుట మిక్కిలి కుతూహలముగ నుండును.

పంపబడిననూలు

ఈక్రిందిజాబితా ఆగస్టునెలలో నూలుపంపిన రాష్ట్రముల తాగతమ్యముల తెలుపునట్లు ప్రకటించినాము. జూలైలో రాష్ట్రములన్నియు పంపిననూలుగూడ ఆగస్టు జులై నెలలతోడా తెలియుటకు ప్రకటించినాము.

రాష్ట్రములు	ప్రతినిధుల సంఖ్య	సభ్యులు	సభ్యేతరులు	మొత్తం	క్రిందటి నెల మొత్తం
గుజరాతు	408	186	1118	1299	345
ఆంధ్ర	1667	610	662	1272	429
పంగము	1549	292	345	637	444
తమిళము	1321	269	326	595	90
బీహారు	1074	252	168	420	208
కర్నాటకము	163	85	284	369	41
సంయుక్త	1581	216	88	299	162
మహారాష్ట్ర	674	90	132	272	162
బాంబాయి	242	65	164	229	85
అస్సాము	277	42	172	214	36
కేరళ	123	50	103	153	2
మధ్య	1324	35	46	132	71
సింధు	262	46	59	135	48
ఉత్తర	389	78	23	101	37
పంజాబు	436	83	11	74	23
మధ్యమహారాష్ట్రము	942	39	32	71	67
ఢిల్లీ	276	13	7	20	12
బర్మా	36	6	12	13	2
అశ్మీర్	37	6	8	14	15
బేరార్	255	0	7	7	1
	13036	2463	3837	6301	2780

ఇందులో జులై నెలలో ఆలస్యముగా చేరిననూలు కలదు. తిందుచే నది ఆగస్టు వాయిదాలో కలుపబడినది. ఆంధ్ర 92, ధ్రావక 127, పంగము 4, తమిళము 113, సంయుక్త 3, బీహారు 2, బర్మా 1, ఉత్తర 1, పంజాబు 7, బాంబాయి 84, కేరళ 32, మొత్తం 446 ఆలస్యముగా చేరిన నూలుసంఖ్య.

గుజరాతు మొత్తం 1299 లో గుజరాతునుంచి 1168, ఢిల్లీవాడనుంచి 127 కచ్చినుంచి 4 కలవు.

నూలు తూకం

10 నెంబరు వరకు	568 నేర్లు
11 నెంబరు నుంచి 16 వరకు	425 నేర్లు 16 తులములు
17 నుంచి 22 నెంబరువరకు	152 నేర్లు 4 తులములు
23 నుంచి 30 నెంబరువరకు	50 నేర్లు 11 తులములు
31 నెంబరు వైస	13 నేర్లు 6 1/2 తులములు

మొత్తం మొత్తం 1294 నేర్లు.

చుట్టు వరయిరాలలవర రావలసినవానిలో తగ్గిననూలు పోనువచ్చిననూలు 31 మణుగులుండును. జులై నెలలోవచ్చినది. 15 మణుగులు 33 నేర్లుండెను. (పొరపాటున గుజరాతు 5 మణుగుల నుమారుకు బదులు 13 మణుగులని ప్రయోగపడెను.) జులై నెలకన్న వడికిన వారు 3 రెట్లున్నారని నూలు మాత్రము రెండురెట్లే వడికినారు. నూలు పొడుగు తగినరీతిగా నున్నది. సన్నని నూలు తీయుటలో అభివృద్ధి కనుపించినది.

సైబాబీతా ప్రకారం 11 నెంబరు 16 నెంబరు మధ్య నూలువృద్ధి ఘోషించినట్లులేదు. నూలు వసుకుటలో మొదటి సక గడచినది. జులైలోనే మొదలుపెట్టిన వాయువుల తదితరులు నూలుండవలసిన రీతిగావడుతుటకు తీవ్రముగా యత్నించుచున్నట్లు కనపడుచున్నది.

మొత్తముమీద నభివృద్ధి

ఈనెలలో ప్రతిరాష్ట్రము కొంత యభివృద్ధి కనుపరచుచున్నది. కానియింకా నిజమగు నభివృద్ధికి పరిస్థితు లగపడినట్లు లేదు. ఈక్రిందరాష్ట్రములవారిగా నూలుస్వభావమును వ్రాసినాము.

ఆంధ్ర:—అక్షరాల వారిగా తక్కువయిన నూలు పిళ్ల మీద పేర్లచీటి లండవలసినమాదిగానే యున్నవి. పంపిన నూలులో ఉత్తములు.

(1) క్రీమతి కె. శేషబాయిమ్మగారు 2054 గజములు 140 నెంబరు (2) జె. వి. కమలామణిగారు 2055 గజములు 107 నెంబరు (3) ఎం. కమలమ్మగారు 2000 గజములు 50 నెంబరు, కొండా వెంకటప్పయ్యగారు 2000 గజములు 14 నెంబరు, నాగేశ్వరరావుగారు 3000 గజములు 15 నెంబరు, పంపినారు నాగేశ్వరరావు రిమాలుకు కొంచెము పురి ఎక్కువ నూలువడకు సంఘములు చాలా ఏర్పడినవి. ఇంకా ఏర్పడ నున్నట్లు తెలియచున్నవి.

అస్సాం:—అక్షరాలవారి బంగీరై కే బాగుండెడి. ఉత్తమునూలు దుర్గాధర్ బరూఆగారిది 2740 గజములు 35 నెంబరు.

అశ్మీరు:—14 బంగీలు ఇంత వరకు వచ్చినవి. ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన దేమియులేదు.

పంగము:—చీట్లరికించుట బాగుంది. కాని అక్షరాల వారిగా వుంటే యింకా మంచిది. నాల్గులాదీసేమగారు మంచి పొడుగునూలు 22000 గజములు పంపిరి. తరువాత సతీశ్ దాసుగు ప్తగారు పంపిన 15000 గజములు చెప్పవలసియున్నది. క్రీమతి అవారణదేవి పంపిన 80 నెంబరు 5000 గజములనూలు శ్రేష్ఠముగా నున్నది. అనంతమూరబోసుగారు పంపిన 75 నెంబరు 2000 గజములు సరిగావున్నా పరిశ్రమ తగినట్లు లేదు. నూలుపంపినవారిసంఖ్య హెచ్చయినది. వచ్చేనెలలో పంపబడే నూలు పొడుగులో 60000 గజాలుండును. గుజరాతు జాగ్రత్తగా వుండవలసిన ఖాదీప్రతిష్ఠాధికారియగు సతీశ్ దాసుగు ప్తగారు తెలుపుచున్నారు.

బీహారు:—రిజిస్టరునెంబరు క్రమముగా నుండవలెను. కాగితముచీట్లు మణిగిపోయినవ్రాసినసంగతులు సరిగా తెలియవు. మొదటచీట్లుకల్పలపై వ్రాయవలయును. గుప్తేశ్వర పండాగారు 16 నెంబరు మంచినూలు 30080 గజాలు పంపిరి. తరువాత 12 నెంబరు 13000 గజాలు రంగబహుదూర్ ప్రసాదుగారు పంపిరి. రాజేంద్రప్రసాదుగారు 13 నెంబరు మొదలు 31 వరకు గలనూలును 11170 గజముల పంపిరి. ప్రతిపిడిగూడ నెంబరులో తేడాగానున్నది. దీనినిబట్టి చూస్తే మంచినూలు ఎక్కువనెంబరుది వడుకుటకు తగినప్రయత్నములు చేయబడినవని తెలుసుటకు వీలున్నది. ఇక్కడ తయారైననూలు మంచిప్రతి నుండి తీయబడలేదు. ప్రతి అంతశ్రేష్ఠమైనదికాదు.

బాంబాయి:—అక్షరాలవారిగా నుండవలెను. పట్టి ద్రిగారు 17 నెంబరు 10000 గజాలు నూలుపంపిరి. అన్నిటి కన్న ఉత్తమున నూలు శ్రీమతి విజయవేణి కల్యాణదాసు గారు 20 నెంబరు 8190 గజములు పంపిరి.

బీరారు:—క్రిందటి నెలలో 1 బంగీ యిప్పుడు 7 బంగీలున్నవి.

మధ్య మహారాష్ట్ర:—మొత్తముమీద బాగుంది. వడి కినవారిసంఖ్య హెచ్చులేదు. సభ్యేతరుల కొకప్రత్యేకపు రిజిస్టరుండవలెను.

25 నెంబరు 1520 గజాల నూలుపంపిన క్రీమతికందేశ్ ముఖుగారు మొదటివారు.

మధ్యరాష్ట్ర:—అక్షరాలవారి పట్టిలేదు. సంఖ్యలో మంచివృద్ధి గలదు అందరిలోను 36 నెంబరు 4000 గజాలు పంపిన భీషాంబయగారు, 35 నెంబరు 8000 గజాలు పంపిన దేవీసుభద్రమూరిగారు ముఖ్యులు.

ఢిల్లీ:—క్రిందటిసారి 12 వ యిప్పుడు 20 బంగీలు వచ్చినవి.

గుజరాతు:—సంఖ్యలో వృద్ధికలదు. సభ్యేతరులపట్టి లో లోపమున్నది. నెంబరులేని బంగీలు కలకపెట్టినవి. రిజిస్టరు నెంబరు ఆర్డరుగాలేవు. దర్బార్ శ్రీగోపాల్ దాస్ జేశాయి ఎప్పటికిని మొదటివాడే 5040 గజాల పొడుగుగల పిళ్లు 37 నెంబరులో ఒకమాదిరిగా పంపుచున్నారు. ఇతరులు నూలు సన్నముగా నుండుటకు ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని నూలు బలముగాలేదు. క్రీమతి విజయగౌరీ క నూగాగారు పంపిన 514 గజాలు 32 1/2 నెంబరునూలు బాగుండు. 16000 గజాలు గుజరాతులో కల్లకల పొడుగు. ఆగస్టు ఆఖరునకు మహాత్ముడు 20 నెంబరు 5064 గజాలునూలు పంపినాడు. వల్లభాయి పటేలు, అబ్బాస్ తయూబ్ శంకరలాల్ బ్యాంకుదగ్గారు, 20 నెంబరు 7800 గజాలనూలు, 11 నెంబరు 12000 గజాలనూలు, 16 నెంబరు 12000 గజాల నూలుపంపిరి.

కర్నాటక:—నెంబరు బాగుగావున్నవి. చుట్టులుమట్టిన నూలు మంచిదికాదు. నూలు పంపుట చాలాబాగున్నది.

1. గంగాధరశావు జేశపాండ్యా 2600 గజాలు, 20 నెంబరు.

2. క్రీమతి తులసీబాయి జలిజ్లాల్ 2520 గజాలు 58 నెంబరు.

3. రాధస్వామి 2100 గజాలు, 43 నెంబరు.

(4) అప్పన్న మిడిలి 2000 గజాలు 40 నెంబరు.

కేరళ:—70 బంగీలు వైకం సత్యాగ్రహులు 78 బంగీలు. నూలుపంపుట బాగున్నది.

	గజాలు	నెంబరు
1. గోవిందపానిక్కర్	2000	32
2. నాగయ్య యలయర్	2000	24
వైకం సత్యాగ్రహము:—		
1. పి. ఎన్. శుకరామన్	1680	40
కె. రామన్కుట్టి	1680	40
	1680	16

మహారాష్ట్ర:—సభ్యులకు సభ్యేతరులకు వేరు పట్టికలు లేవు. వి. జె. జోగల్ కారు పంపిన 15 నెంబరు 6850 గజాలనూలు పొడుగులోబాగున్నది. ఎల్. నాల్గురుగారు పంపిన 21 నెంబరు 2000 గజాలనూలు, క్రీమతి ఆనంద బాయి జోగ్గార్ పంపిన 21 నెంబరు 2000 గజాలనూలు శ్రేష్ఠముగా నున్నవి.

పంజాబ్:—తక్కువ నెంబరు నూలు మొత్తముమీద చాలావున్నది. పిళ్లు బాగుగావున్నవి. ఉండలుచుట్టుట బాగుగా లేదు. ఉష్ణరక్ రాయిగారి 14 నెంబరు 6000 గజాల నూలు దినాన్ చంద్ గారి 28 నెంబరు 2000 గజాలనూలు శ్రేష్ఠములైనవి.

సింధు:—మంచియభివృద్ధి కలదు. మంచి నెంబరు నూలు పంపినవారు.

1. మెహరాం మాతంగరాం 2000 గజాలు 50 నెంబరు.

2. పరశురాం నారాయణదాసు 2000 గజాలు 28 నెంబరు.

మంచినూలు పంపినవారు

1. చోటీగాం 3680 గజాలు 15 నెంబరు.

2. జయరాందాస్ చౌలక్ రాం 2000 గజాలు 17 నెంబరు.

తమిళము:—151 నెంబరు నూలుపంపిరి. 100 మొదలు 110 నెంబరువరకు నూలు పంపినవారున్నారు. కాని బాగా వడుకలేదు. రాజగోపాలాచారి గారు 14 నెంబరు 41000 గజాలనూలు పంపిరి. తమిళము ఆంధ్రము తక్కువనెంబరు నూలును వృద్ధిచేయుటకు శ్రమపడవలసినది చాలగలదు.

సంయుక్త:—బంగీలమీద చాలావరకు చీట్లు లేవు. అట్టముక్కలు చీట్లుకుబదులు పయోగించవలెను. విజయశంకర మిశ్రగారు పవవారముచే బాధప

యే ఏకలవ్యుని వడికి 28 నెంబరు 2500 గజాలనూలు పంపినాడు. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఈనెలంతయు సంచారము చేయుచుగూడ 27 నెంబరు 3000 గజాల నూలు పంపినారు. శ్రీమతి సి. సి. దాసుగారు పంపిన 13 నెంబరు 35500 గజాల నూలు శ్రేష్ఠమైనది.

ఉత్పత్తి:— క్రిందటివలెకన్న మూడురెట్లు సంఖ్యాభివృద్ధికలదు. బుధాబాద్గారి పంపిన 50 నెంబరు 3000 గజాలు విశ్వవాద్యధర్మిగాను పంపిన 40 నెంబరు 2100 గజాలు శ్రేష్ఠముగా నున్నవి.

గెలుపు

శ్రీమతి అపార్ణా దేవిగారు గెలుపునందిరి. వీరు సమమైన నూలుక్రమముగా 5000 గజాలు 80 నెంబరు పంపిరి. నూలు ఉత్తమముగా వున్నది.

తమిళమునుండి మినాక్షి సుందరంగారు పంపిన 151 నెంబరునూలు కొనియాడదగియున్నది. వీరిరువురు గెలుపుపట్టికలో చేరదగినవారు.

వచ్చే వాయిదా

ఈరిపోర్ల ప్రచురణ మధ్యేసరికి నెహ్రేబహుతాలూకు నూలు రాబట్టడం ప్రారంభమవుతుంది. సంఖ్యలు విశేషములు సరిగా ప్రచురించవలెనంటే, చాలా ఆలస్యమవుతున్నది. రాష్ట్రములు వారికి పంపిన నిబంధనలప్రకారం సరిగా పంపితే యంతకన్న ఆలస్యం వుండదు. మొత్తంమీద యిప్పుడువచ్చిన నూలును బట్టిమానే అభివృద్ధి కలుగునని చాలా ఆశగలదు. ప్రచారకు లీవిషయమున శ్రమపడవలెను. వెంటనే తగిన శ్రమ తీసికొని కృషివలసినగాని నూలు సరిగా వుండదగినట్లుగా వుండుట కష్టమగును.

పిళ్ళ వివిధమాదిరులుగా వుండునట్లు చేయగూడదు. నేతగాళ్ళ పని సుఖపుగా వుండవలెనంటే పిళ్ళ ఒక్కమాదిరిగా వుండలెను. రాష్ట్రములందున్న నేతనిపుణులుయిట్టి విషయములందు శ్రద్ధవహించవలెను. కొన్నిచోట్లవీరులకు నువ్వొగించే దూది సంతృప్తికరముగాలేదు. రిజిస్టరుచేసి కేరపంపులలో మాదిరి బాగున్నది. అభిలభారత ఖాదీసంస్థకు చేరుకొంటున్నదా బాగావున్నది. కాని యింకాపరి పూర్ణముగా రిజిస్టరుచేయుట బాగుండవలెను. బిల్లులముగా వుండవలెను. అట్టివైన క్రింది వివరములైనా పూర్తిగా నుండవలెను. రిజిస్టరు నెంబరు, రులములు, గజములు, నూలుపంపు వారు అభిమాని, సహాయకారు డను కేరలతోబంపుట చాలదు. ఇంకొకచేరుతో పంపుచో అదిమరొకరు పంపనికేరగానుండవలెను. లేనిచో నిజనామమే పంపవలెను.

సభ్యేతరులు అభిలభారతఖాదీసంస్థకు సరాసరిపంపుట మాని రాష్ట్రములద్వారానేపంపుటయొక్కము. ఇంకావిశేషములకు రాష్ట్రములకెదురుగా వ్రాసినరీమార్కులను గమనించవలసినది.

సికిందరాబాదు, అక్టోబరు 13:—మాంటుగోమెరీహోటలు అధికారిణి మిసెసు మాంటిగోమెరీ నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. (ఆ. పే.)

కస్తముఖాను మోసగించుట

3 నెలలు కఠినశిక్షయు రు 1000 జరిమానాయును విధింపబడెను.

కరాచీ, 11 అక్టోబరు:— లెన్యూపొందిన క్లియరింగు మేజెంటును వర్తకుడును అను రఘునాథ్ జతాలూ అను వానిపై చాలదినములనుండి విచారణజరుగుచున్న శేసు ముగింపబడెను. 588 పానుల 7 పిల్లింగుల 1 పెన్ని విలువగలిగిన యనుముకొయ్య మరలయొక్క 48 పెట్టెలకు 192 పానుల 7 పిల్లింగుల 1 పెన్ని విలువగలవని చెప్పనటువంటి ఒకబిల్లును యాతడు కస్తముఖానువారికి చూపెనట. ఇందులను 768 రూపాయల 6 అణాలు నష్టమువచ్చెను. కరాచీ కస్తముఖానువారు తామీతరుల మోసగింపబడితిమని శేసును తేగా సి. వి. డి. డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు ఖాన్ సాహెబు సుఖియాగారు విచారణ మొదలుపెట్టిరి. స్పెషల్ సబ్జుక్టును మేజిస్ట్రేటు కిమాట్రెయి ఆస్సామాలుగారు నేడు తీర్పుచ్చెప్పిరి. ముద్దాయి యిండియన్ పీసలుకోడు 417 పెక్షనుక్రింద దోషియని కనుగొని రి నెలల కఠినశిక్షయు, రు 1000 జరిమానాయువిధించెను. జరిమానా నీయనిపక్షమున 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. ముద్దాయి అప్పీలు దాఖలు చేసికొనెను. (ఆ.ప్రె.)

మదరాసు కార్పొరేషన్

మాడల్ స్కూల్స్

ఆరోగ్యప్రదర్శనము

నిన్నటి సాయంకాలము డి|| బి|| వి. తిరుమలవిల్లే గారి ఆధ్వర్యత క్రింద మదరాసు పురపాలక సంఘసభ్యుల సామాన్య సమావేశము జరిగినది. కమిషనరు బోగూరు 25 గురు సభ్యులు హాజరైరి.

వట్టణసీటిసౌకర్యము

ఆర్. మదన్ గోపాలనాయుడుగారు సీటివసతి చాలతక్కువగ నున్నదనియు ఉదయం 6 మొదలు 8 గంటలవరకు నీటి పారుదలను వృద్ధిచేయుటకు తగుచర్యను పుచ్చుకొనిరాయనియు, బార్డిలెనులో వైఅంతస్థలయందు నీరు వచ్చుట లేదని తెలిపిరి.

అధ్యక్షులు:—వైయంతస్థలవారినిక్రిందికి దిగివచ్చునట్లు కోరలేరా? (నవ్వు) దినమందలి కొన్ని సమయములందు ఎక్కువ శక్తి నుపయోగించి నీరు వదులుచున్నారు.

ఎస్. వేణుగోపాల శెట్టిగారు తమజీవితమందను వేలకొలది ప్రజలు నీరు లేక బాధపడుచున్నట్లు తెలిపిరి. రామకృష్ణప్పిల్లలో గూడ నీరువచ్చుటలేదు. అధ్యక్షులు తామస్థలములు పరీక్షించి తగువసతులుగలగజేయబడునని చెప్పిరి.

ఖా|| బి|| ఉస్మాన్ సాహెబుగారు రెడ్డిహిల్స్ పిల్లిగతులు ఎట్లున్నవని ప్రశ్నింప అధ్యక్షులు కొంచె మభివృద్ధిగాంచినవని జవాబిచ్చిరి.

“జీతములు అలవెన్యూ” నుంచి “వడ్డీ అప్పచ్చెలుబడుల” నుంచి 1923-24 సం|| లోమిగిలినధనముచేత 12 గురు నూతనఉపాధ్యాయులు నియమింపబడునట్లు స్థాయిసంఘమువారు సిఫార్సుచేసిరి.

రా|| బి|| టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు 12 గురు నూతనోపాధ్యాయులు అవసరమనియు, తరగతికి 60 మంది విద్యార్థులుండ వలసినందుకు మారుగ 60 లేక 70 మందిఉన్నారనియు అందుచే ఉపాధ్యాయులు అవసరమనియుచెప్పిరి.

వి. శివప్రకాశ్ మొదలియారుగారు అధనమును విద్యాశాఖయందు వెచ్చింపగూడదని ఆక్షేపించిరి.

వరదరాజులు నాయుడుగారు 1923-24 సం|| లో విద్యాశాఖలో కొంతధన మిగిలి యుండెననియు, చట్టప్రకారమది విద్యాశాఖకు జెందుననియు, తెల్పిరి. కె. వ్యాసారావుగారు బడ్జెటు సమయములం దీవిషయము చర్చింపబడవచ్చుననియు, డబ్బుమిగిలియున్నది కావున వ్యయముయొక్క అవసరము గలిగినదనియు పట్టిరి. రా|| బి|| వరదరాజులు నాయుడుగారు రండు కాక్షేపించిరి.

కమిషనరుగారు ప్రెజ్. స్కూలలోను శుభ్రవరచు కూలీలయొక్క ఇబ్బందులను విచారించి ప్రెజ్. కూలీలకు రు 11 మొదలు రు 14 వరకున్న, స్కూలప్రొ కూలీలకు రు 12.15ల వరకున్న, మేస్ట్రీలకు రు 13 మొదలు రు 15లవరకున్న, సం|| ౧ కి రు 0.80 అభివృద్ధియున్న గ్రాంటుచేసిరి.

వ్యాసారావుగారు ఉండప్పవారికివలెనే వీరలకును బియ్యముగూడ నివ్వవలసినదిగ కోరిరి. అన్నియు సభ్యులచే అంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషను పాకశాలలలో ఉపాధ్యాయులసంఖ్యను వృద్ధిచేయవలెనని హాజుగారు నుడువుచు ప్రస్తుతమున్నబడులయందు తరగతికి 60 లేక 70 మంది విద్యార్థులు గలరనియు అందువలన స్థలముయొక్కలేమియు, బోధనా సౌకర్య విహీనతయు గలగునున్నదనియు, పాకశాలలు తృప్తికరముగ పనిచేయుట లేదనియు కావున నూతన ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు డబ్బువెచ్చింపవలెనని కోరిరి.

ఆర్. మదన్ గోపాలనాయుడుగారు స్థలసౌకర్యము విషయమై ముందుగ ఆలోచింపవలయునని కోరుచు “కోరబడిన నూతన ఉపాధ్యాయులు సంవత్సరాంతమువరకు ఏర్పాటు చేయబడునట్లు, పిదప మరల నూతనముగ ఉపాధ్యాయులను నియమించు అవసరము లేకుండునట్లు విద్యార్థులను చెరుకొనవలయునని” ఉపపాదించిరి.

శివప్రకాశ్ మొదలియారుగారు బలపరచిరి.

వేణుగోపాలశెట్టిగారు ఉపాధ్యాయులను వృద్ధి చేసిన తరగతులగదులు వృద్ధిచేయవలె ననియు, అందుకు వారు సంసిద్ధముగనున్నారాయనియు, కావున ప్రతితరగతియందును 40 మంది విద్యార్థుల కన్న నెక్కుడు సంఖ్య ఉండరాదని పట్టిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు కార్పొరేషనువారి విద్యావిధానము ప్రభుత్వమువారిపద్ధతికన్న వ్యయ మెక్కువయైనను తృప్తికరముగ లేదనిరి.

గా|| వలేశుగారికి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు కమిష

నరుగారు “జీతములపై” రు 4,080 లున్న, “వడ్డీ” పై రు 4,244 లున్న నిలువయున్నదని చెప్పిరి.

పిదప మదన్ గోపాలనాయుడుగారిఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి వీగిపోయెను.

స్థాయి సంఘము వారి 12 గురు నూతన ఉపాధ్యాయుల నియమించుటను గూర్చిన సిఫార్సు అంగీకరింపబడెను.

ఆరోగ్య శిశుప్రదర్శనములు

పొంగల్ దినములందు గత సంవత్సరముందు వలెనే ఆరోగ్య శిశుప్రదర్శనములు ఏర్పాటుచేయుటకుగాను రు 8500 లను కమిషనరుగారు కోరుచు జనసామాన్యమునకు ఆరోగ్య విషయకబోధనలు స్వల్పటలో ఈప్రదర్శనములు చాల సహాయకారిగ నుండెనని పట్టిరి.

ఆరోగ్య సంఘమువారు దీనిని శిశువర్సచేయుచు ఇతర ఆరోగ్యసమితులపై ఆధారపడక కార్పొరేషనువారు స్వయముగ దీనిని నడపుటకు తమ ఆభిప్రాయమును వెల్లెబ్బిరి.

అధిక సంఘమువారు ప్రదర్శనములు పొంగల్ దినముల కన్న క్రిష్టములలో ఏర్పాటుచేయుటను సూచించిరి.

కె. వ్యాసారావుగారు ప్రదర్శనములవలన ఏమియు లాభముండ బోదనియు కొలదిమందికి బహుమతు లొసంగట వలన ఏమియు ఉపయోగము కలుగవనియు ఇంగ్లండులోను ఈ ప్రదర్శనములు ఆక్షేపింపబడినవనియు ప్రదర్శనములలో బొమ్మలు చూపించుటకన్న కార్పొరేషనువారి లోపములు కల్పించు పతకములు వ్రాయుట మంచిదనియు నుడిపిరి.

రా|| బి|| సి. నజీశ్ మొదలియారుగారు ప్రదర్శనము రాయల్ పారిశుధ్యసంఘమువారిచే ఏర్పాటు చేయబడినదనియు ఒకరాజధానికి గాని మదరాసునకుగాని సంబంధించిన విషయము గాదనియు, శాస్త్రజ్ఞమునకు సంబంధించిన విషయమనియు పట్టిప్రదర్శనము పొంగల్ దినములం దుండవలెననిరి.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు గత సంవత్సరము ప్రదర్శనములందు ఒక గర్భిణి క్రిష్టి ఒక గాఃవనీయుడగు ప్రభుత్వోద్యోగిచే నెట్టిచేయబడినదనియు, కావున ప్రభుత్వమువారితో కలియకూడదని చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు:— ప్రభుత్వమువారితో సహాయ నిరాకరణమా?

శ్రీరాములు నాయుడుగారు:— ప్రజలతో సహకారము.

పిదప ప్రదర్శనములు ఏర్పాటు చేయుటకు రు 8,500 లు అనుమతిని గురించిన ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడెను. అనుమతురు 14 గురు వ్యతిరేకులు 6 గురు.

తె. వ్యాసారావుగారు ఎడెండాతోని తరువాతవిషయము విచారించవలెనని ఉపపాదించిరి.

డా|| రామకాసుల్ గారు బలపరచిరి.

ఉపపాదన వీగిపోయెను.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు క్లోవరు ఉపపాదన పిదప తీర్మానమునకు రూలింగుకుగాను తెచ్చిన ఆక్షేపణ అంగీకరింపబడలేదు.

మాంబళేములో క్రొత్తగపొందిన స్థలములయందు అస్తిపన్నును 100 కా 9 వంతున అధ్యక్షులు సూచింపగా సభ్యులంగీకరించిరి.

రాబోవు క్రిష్టమస్ కలవులలో 24 డిసెంబరునుండి 1925 జనవరి 1 వ తేదీవరకు యస్. వి. ఏ. ఎ. ఆటస్థలములందు ఆసంఘమువారి గౌరవకార్యదర్శులకు ఆటలు సంత జరుపుకొనుటకు అంగీకరించిరి.

పిదప సభచాలించిరి.

స్వదర్శ

ఒక జాతీయవారపత్రిక

సంపాదకుడు శ్రీయుత గోవిందరాజు

వేంకటకృష్ణారావుగారు- గుంటూరు

ఈ పత్రిక తెండవ సంపుటము మొదటి సంచికను మేము కృతజ్ఞతతో వందుకొంటిమి. ఇది యొక ఆంధ్ర జాతీయవారపత్రిక. చందాసాలకు రు 1-8.0. సంపాదకులు సుప్రసిద్ధులనవన వోల్తాహసంపన్నులగుయవకులు. అంగ్లవిద్యాపారంగతులు. నవయుగయును అంగ్ల వారపత్రికనుగూడ ప్రకటింపుచున్నారు. చాలకాలము చెన్నపురిలో స్వరాజ్యపత్రికాసంపాదక వర్తమున పనిచేసిన అనుభవజ్ఞులు. వలయువారు సంపాదకునిపేర గాంధీ పేరు గుంటూరు, అని వ్రాయవలెను.

మదరాసు శాసనసభ

సభాపతిగారి ప్రసంగము

ఇంగ్లీషు భాషపై చర్చ

మరల ప్రారంభింపబడినది. రావు బహదూర్ సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు, బిల్లు 4 వ క్లాజునందలి, "పూర్వముగా గాని, భిన్నముగాని ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పరచబడి, పోషింపబడి, లేక పాలింపబడునట్టి" అను దానికి మారుగా "ప్రభుత్వమువారి వశమందున్నంతవరకు 9 వ కేసుకుక్రింద స్వభావ సిద్ధమైనట్టిగాని, నిర్బంధపడినట్టిగాని ద్రవ్యము లేక కాలువపై సంపూర్ణముగాని భిన్నముగాని ప్రభుత్వమువారిచే సంపాదించబడి, నిర్మింపబడి, లేక పోషింపబడునట్టి" అను వాక్యమును ఉంచవలసినదిగ సవరణ నుపపాదించిరి.

గౌ. ఆడ్వోకేటు జనరలుగారు "గవర్నమెంటువారిచే" అను దానిముందు "సంపాదించబడి, పాలింపబడునట్టిగాని, నిర్బంధపడునట్టిగాని, భరింపబడునట్టిగాని" అనువాక్యమును ఉపపాదించిరి. ఉపపాదకులైన నరసింహారాజుగారు ఆయోదించిన పిదప ఆడ్వోకేటు జనరలుగారిచే మార్పుచేయబడిన రాజుగారి సవరణ లామెంబరుగారిచే బలపరచబడి చర్చింపబడినది.

కె. సీతారామరెడ్డిగారు "ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పరచబడి, భరింపబడి లేక పాలింపబడునట్టి" అను పదములకు బదులు "ఎన్నేటకు లేక ఎన్నేటకు అనుబంధమునందలివరకు లేక ప్రభుత్వమువారిచే పోషింపబడునంతవరకు లేక పాలింపబడునంతవరకు" అను పదములు చేర్చవలసినదిగ ఉపపాదించిరి.

కొంతవరకు జరిగిన పిదప గౌ. ఆడ్వోకేటు జనరలుగారిచే మార్పుచేయబడిన నరసింహారాజుగారి సవరణ వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడినది.

మొదటి ఇనాము

4 వ క్లాజునందలి 2 వ క్లాజు చివర ఈక్రింద వివరణను రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు ఉపపాదించిరి.

"గ్రాంటుచేయబడి, బిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే ఖాయపరచబడినట్టి, ఎన్నేటయొక్క భూగోళశాస్త్రపు రిపార్టులలో చేరినట్టి ఏమైనను ఇనాము వివరము, ఈచట్టసౌకర్యముకొరకు ఎన్నేటయొక్క భాగముగ ఎన్నబడును."

పెద్దిరాజుగారు సవరణను బలపరచిరి. గౌ. సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు సవరణనాశ్చేకించుచు ఎన్నేటయొక్క వివరమునందు ఇనామును చేర్చవలసిన చాలవిక్కులు తీసింపబడినవి తెల్పిరి.

సర్ మాన్య వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు సవరణనాశ్చేకించిరి. పిదప సవరణ ఉపసంహరింపబడినది.

వ్యవసాయమున కుపయోగింపబడు

తటాకములే ఇంగ్లీషువర్కు

(4) నీటిసరఫరా కొరకు నీటిని నిలువజేయుటకొరకును నుపయోగింపబడు అన్నికాలువలకును, ఛానల్సుకును, చెరువులకును, నూరులకును, రిజర్వాయరులకునుగూడ "ఇంగ్లీషువర్కు" అనుపదము వర్తింపని బిల్లుసంకల్పానుసారంగా 4 (ఎ) నీటిలోని అనుపదములకు పూర్వము "వ్యవసాయకార్యముల కుపయోగింప" అనుపదమును జేర్చవలసినది ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియ్యగారు బలపాదించిరి.

త్రాగునీటికొరకును మరికొంతకార్యముల కొరకును, పారిశ్రామికవిషయములకొరకును ఏర్పరచబడు రిజర్వాయరులకు ఈకాననును ఎర్పింపకుండ నొనర్చుటగాను ఈసవరణ యుద్దేశింపబడినది. అట్టిరిజర్వాయరుల ఇంగ్లీషువర్కులకు ముందెప్పుడైన నవసరమగుచో 7 వ కేసు ప్రకారము ఇంగ్లీషువర్కుగా ప్రవర్తించబడును.

లామెంబరు:— ఈసవరణ సంకీర్ణములను విషయము లేదని యెంచుకొని పారిశ్రామికకార్యములకును వ్యవసాయకార్యములకొరకును గూడ నుపయోగింప రిజర్వాయరుల సందర్భమున నిందువలన ఇబ్బంది గలుగును. అందుచే సవరణ సంకీర్ణంప విలులేదు. సవరణ వీరిపోయెను.

కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న

జలాశయములు

బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు:— క్లాజు 4 సబుక్లాజు 4 (బి) యందు ఇట్లుగలదు. "ఎన్నేటనుందుగాని లేక రిజిస్టర్

భూస్వాముల ప్రదేశమునందుగాని యుండనట్టి సరస్సులన్నియును సహజములగు నితరజలాశయములును" ఇంగ్లీషువర్కు అనుపదములోనికి వచ్చును. మునుస్వామి నాయుడుగారు ఆ ట్టి స ర స సు లు గా ని స హ జ మ గు జ లా శ య ము లు గా ని కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందుగాని, రిజిస్టర్ భూస్వాముల ప్రదేశమునందుగాని యున్నయెడల అట్టిభాగములకు గూడ "ఇంగ్లీషువర్కు" అనుపదము వర్తింపరాదని ప్రైవటుక్లాజునకు సవరణను చెప్పిరి. నాయుడుగారి సవరణ నుపపాదించుచు, సరస్సులుగాని, జలకూటములుగాని కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందుగాని మిగిలినభాగము ప్రభుత్వ ప్రదేశమునందున్న నివర్తనము లనేకము గలవనియు, అట్టిభాగములనుగూడ ప్రభుత్వమువారు తీసికొనవలసినదియు నుడిచెను. అట్టిభాగములు ప్రత్యేకవ్యక్తులకు సంబంధించినవి. వాని నుపయోగించుకొనుటకు ప్రత్యేకవ్యక్తుల కధికారముండవలెను. ఎన్నేటకు చెల్లవలసిన భాగములను మాత్రమే ఇంగ్లీషువర్కుగా పరిగణింపవలెను.

న్యాయశాఖ సభ్యుడు:— ఈసవరణ సభవారిచే సంకీర్ణంపబడిన యెడల ఈ వ్యవహారములు మరింత చిక్కులగును. పూర్తిగా ఎన్నేటనుందుగల సరస్సులు మొదలగువానిని ప్రభుత్వమువారువశలేయచున్నారు. కొంతభాగము మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న యెడల ఈసవరణవలన, వానిపై ఇంగ్లీషువర్కును నిర్బంధము కవకాశముండదు. అట్టివానికొకటి ఈవిల్లుద్దేశింపబడినది. ఈసవరణ సంకీర్ణంపబడిన బిల్లుయొక్క ఆదర్శముకే భగ్నమగును.

రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు సవరణను బలపరచిరి. సి. శివరావుగారు సవరణను బలపరచుచు, ఈసవరణవలన బిల్లులోని వాక్యముల యొక్క అర్థము స్పష్టమగుననియు, లేనియెడల చాలవిక్కులు గలుగుననియును నుడిచిరి.

సవరణ నెక్కినది

తరువాతి సవరణను వోటునకుపెట్టి ఆమోదింపబడినది అధ్యక్షుడు ప్రకటించినపుడు లామెంబరు పోలునగోరెను. పోలునగోరెనగా సవరణకు 48 అనుకూలముగను 28 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసరిరి. అందుచే సవరణగల్గెను. సవరింపబడిన రీతిగా 4 (బి) సబుక్లాజు సభవారిచే సంకీర్ణంపబడినది.

కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న

ప్రవాహములు

క్లాజు 4 సబుక్లాజు 4 (బి) యందు, "ఎన్నేటనుందు ఉండునట్టి అన్ని నదులును, ప్రవాహములును సహజములగునగు కాల్యములకు మరియు నాకావ్యాపారయోగ్యము లగునగు లన్నియును ఇంగ్లీషువర్కు అనుపదములోనికి వచ్చునని తెలుపుచుండెను. ఈక్లాజునకు మునుస్వామి నాయుడుగారు ఎన్నేటనుందుగాని ఎన్నేటనుందుగాని యుండనట్టి నదులును ప్రవాహములు లేక అట్టి భాగములును ..." అని సవరణ నుపపాదించిరి.

మునుస్వామి నాయుడుగారు:— ఈ సవరణ వెనుకటి సవరణవంటిదే యగుటచే ప్రభుత్వసభ్యుని కంకీకారయోగ్యముగ నుండునని యెంచెను.

లామెంబరు:— అంగీకారయోగ్యముగాదు. అయినను అంగీకరించుచున్నాను.

సవరణ సభవారిచే సంకీర్ణంపబడినది.

రిజిస్టర్ భూస్వాముల ప్రదేశములలోని ప్రవాహములు

కె. డి. సామ్యులుగారు:— 4 (బి) సబుక్లాజునందు "ఎన్నేటనుందు" అనుపదముల తరువాత "గాని రిజిస్టర్ భూస్వాముల ప్రదేశములందుగాని" అను పదముల జేర్చవలసినది యుపపాదించుచు నిట్లు నుడిచెను: కొంతవరకు భూస్వాములకు 6 లేక 7 వందల ఎకరముల చొప్పున నొక ప్రదేశమునందు భూమి యుండుటకు సామాన్యముగ జూచుచున్నాము. ఇట్టి ప్రదేశములు పల్లముగానుండుచున్నందున సామాన్యముగా 6, లేక 7 వలెవరకు నీరు నిలిచియుండును. వర్షమువల్లను, ఇతర ప్రదేశములనుండి రిండు ప్రవహించుటవల్లను అందు నీరునిలచుచుండును. అట్టి ప్రత్యేకవ్యక్తుల ఆస్తులగుటచే వానినిగూడ "ఇంగ్లీషువర్కు" అను పదమునుండి వివహించవలెను. ఇట్టి ప్రదేశములు 8 లేక 4 వందల ఎకరముల వేడల్పుగాని పొడుగుగాని యుండుట గలదు. ఇట్టి సందర్భములు నిజముగ గలవాయని మీకు సందియము గలుగవచ్చునగాని అట్టివి నిజముగాగలవు. అట్టితర రిజిస్టర్ భూస్వాములుగూడ ప్రాప్తిలో భూస్వాములతో సరిసమానుగ నుండు కాదనింపబడరాదు?

రా. బి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు:— సవరణను ఎవరు ప్రవహించిరి.

స. శివరావుగారు:— సవరణను బలపరచుచు, ఎన్నేటనుందుగల సరస్సులను, సహజములగు జలాశయములను ఇంగ్లీషువర్కు అనుపదమునుండి వివహించి మిగిలినవి ప్రత్యేకవ్యక్తుల సొంతము మాత్రమే అందుకు కారణమనియు, అనూత్రమునే రిజిస్టర్ భూస్వాముల సందర్భమునగూడ వర్తింపజేయవలసినదిగాను నుడిచిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:— సవరణ నెడిట్టిది. ఈసవరణ సంకీర్ణించినయెడల నిక ప్రభుత్వమువారి ఇంగ్లీషువర్కుల కొక్కనదిగాని ప్రవాహముగాని యుండదు. గోదావరిపల్లవను లక్షల ప్రక్కలనుగూడ రిజిస్టర్ భూస్వాముల ప్రదేశములేగలవు. నది ఎప్పుడు నొకమాదిరిగా ప్రవహింపదు. ఒకప్పుడు భూస్వాముల ప్రదేశమునుండి ప్రవహించునెడల నాతిదానదిని తన సొంతగా గోరుట సంభవింపవచ్చును. అదేవిధముగా నది సొంతగునను భూస్వాములుండుటచే నదియంతయుగూడ ప్రత్యేకవ్యక్తుల ఆస్తియగును.

న్యాయశాఖ సభ్యుడు:— ఈక్లాజు నదులగురించియు, ప్రవాహములగురించియు మాత్రమే చెప్పవచ్చును. తటాకములు సరస్సులు మొదలగునవి, భూస్వాముల ప్రదేశమున నున్నవనిన అర్థముగలదు. కాని నదులు ప్రవాహములు, భూస్వాముల ప్రదేశములలో నున్నవని నాకర్థముగలదు. ప్రతివాదములు ఈ ప్రపంచమునగాక ప్రత్యేక ప్రమాదములకావినచో నే నెట్టి ప్రత్యుత్తరము నొసగవలసినదియు నిర్ణయించుకొనెదను.

సామ్యులుగారు:— కృష్ణా జిల్లాలో, బందరునకు 4 మైళ్లదూరమున తులసిపూడియను గ్రామముగలదు. అందొకరికి 160 ఎకరములు పల్లపుభూమి, పొడుగుగా గలదు. అది పట్టా భూమి. జూను మొదలు వసంతుషవరకును నది జలముతో నిండి యుండును. ఆనీరు ప్రవహించుచుండున దగుటచే వానిని సరస్సుగాని సహజముగ జలాశయమని గాని యనజాలము. అట్టి ప్రవాహములను ఇంగ్లీషువర్కు వర్కుగా ప్రకటింపరాదు. అట్లానర్చినచో, ఆ ప్రవాహముక్రింద సాగుకాబడు ప్రదేశముల వారికి చాలనష్టము గలుగును.

సి. వెంకటరమణయ్యగారు:— సవరణను బలపరచుచు కొన్ని తాలూకానుండి యుదాహరణలు జూపెను. ఇట్టి నీటి వనరులను సాగుకాబడు ప్రదేశములు పచ్చను చెల్లింప నవ్వతము లేదని కొట్టెగారు తీర్పుచెప్పిరి. ఇట్టి కేసులు "లామెంబరు" నందుగూడ రిపోర్టు చేయబడినది. భవానీ తాలూకాయందు ఇట్టివి చాలగలవు.

డి. బి. కేశవయ్యగారు:— అయ్యో ఒక క్రమభంగపు ప్రశ్న అధ్యక్షుడు:— ఖచ్చితము?

డి. బి. కె. పిల్లెగారు:— ఇప్పుడు 5 గంటలు మించి పోయినది.

కొందరు సభ్యులు:— అది క్రమభంగపు ప్రశ్న గాదు. (నవ్వు.)

అంకిట సభ్యుడు సవరణ సంకీర్ణమున నిప్పుడు ప్రశ్నకు తీర మొసగినదాయని లామెంబరును ప్రశ్నించెను.

లామెంబరు:— ఈవిషయము క్రొత్త గున్నది. లామెంబరు రిపోర్టులను మనస్సునకు ఆదోళన గలిగి స్పష్టముగ దోడుటలేదు (నవ్వు) అందుచే రేపటిదినమున ప్రశ్నకు తీర మొసగదను.

అంతటితో నీదినమునకు సభ ముగిసెను. తిరిగి రేపటిదినమున సమావేశమై ఇంగ్లీషువర్కు బిల్లుపై చర్చను సాగించెదరు.

చెన్నపురి స్ట్రాల్సుకాసు కోర్టులో

దావా నెం. 15258/1923

వాది:— మద్రాస్ నమ్మాళ్వార్ శెట్టి.

ప్రతివాదులు:— అరవ కురింబేడు గ్రామం పోస్టు రిజిస్ట్రార్ కు కౌన్సిలర్లు 1 అరువ గోమిను శెట్టి.

పై చెప్పినవాది ప్రతివాదులుమీద లెక్కబాకికే దూ 78.6-0 కున్న కోర్టు కర్బులకును దావాచేసినందున పై చెప్పినదావా పైకోర్టులో మొదటిజడ్జి ముందు 22-10-24 తేదీన విచారణకు వస్తున్నదిగాన సమయం లేదని ప్రతివాదులు హాజరయి తగాదాలువున్న యెడల చెప్పవలెను. ప్రతివాదులు హాజరుకాని యెడల యెక్కువార్జుగా తీర్పు చెప్పబడును. దావాకాపి వాది వక్త్రీలువద్ద పొందవలెను.

టి. జి. రాఘవాచార్యులు (నెం 1737) వాదివక్త్రీలు

శాసన పత్ర

ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్నటి నామ సభా ప్రారంభమునకు ప్రార్థన ఈ దినము ప్రశ్నోత్తరములు గూడ జరిగినవి:—

గైరుహాజరు భూస్వామి భాగ్యత

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— కాలదారుడు యితర భూములపై ఆక్రమణ గావించినచో గైరుహాజరు భూస్వామి జరిమానా చట్టంపై పరిమితులు ఉన్నాయి?

ఉ:— ఆయన ఆక్రమణకు నష్టమునందు నివసించిన గాని చెల్లించిన నష్టము లేదు.

ప్ర:— ఈ జరిమానా విషయమున భూములను కాల కిచ్చటయందు, సంవత్సరమునకొకసారి స్థిరమున మొత్తము శిక్షగా వసూలుచేయు భూస్వామిని, కాలదారునివద్ద ఫలసాయమునందు రాజభాగమును వసూలుచేయు భూస్వామికి వ్యత్యాసము జూపబడునా?

ఉ:— లేదు.

ప్ర:— ఈ రాష్ట్రమునందలి నిదేవర్తన అవలంబించుచున్నారా?

ఉ:— ఎచ్చటైన భేదమున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

అదనము భూమిని వాడను జేయుట

పి. శివరావుగారు:— ప్ర:— క్రిందటి ఫస్ట్ యండు బకారి అనంతపురం జిల్లాలో రీ సెట్లమెంటు సమయమున విధించిన అదనపు భూమిని ప్రస్తుత దుర్గతను గమనించి వాడను జేసిరా?

ఉ:— 15 వ ఫస్ట్ యండు ప్రభుత్వపు టుత్తరపు గమనింపుడు.

(2) లాండు సెసు మున్న గుళిగులు క్విటంటులను మైన రక్షణను జాగీరుస్తోత్రము. ఇవాను గ్రామములలో కూడ వాడను జేసిరా?

ఉ:— లాండు సెసుమాత్రము వాడను జేయబడెను. రీ సెట్లమెంటు విషయమున యీ గ్రామములపై యితర శిక్షలు అధికముగా లేదు.

(3) క్రిందటి ఫస్ట్ యండు భూమిని సెట్లమెంటు కాక మనుషుల కేటవనమునందు నిర్ణయించిరా లేక నూతన కేటవనమునందు నిర్ణయించిరా?

ఉ:— లాండు సెసును రైల్వే భూములపై నూతన కేటవనమునందు నిర్ణయించిరాని వ్యత్యాస మొత్తము వాడను జేయబడెను.

(4) 2 వ ప్రశ్నలో చెప్పినరీతిని ఉత్తరపు విభజనకు ప్రయోజనమునందు, లాండు సెసు, క్విటంటుల విషయమును గూడ అట్టి సౌకర్యమును జూపెదరా?

ఉ:— మైనరు ఇవానుల విషయము నూతన కేటవనమునందు ప్రాంతాలు ననుసరించి తెలియదు. తగిన సమాచారముకొరకు ప్రాసెయిన్మారు.

రైల్వే భూములపై పన్ను

వి. సి. వి. గొండుగారు:— రైల్వే భూముల కొన్ని వరకులపై ప్రత్యేక వ్యక్తులకు అడ్డకట్టినపుడు ప్రభుత్వమువారు భూమిని రెండు పన్నులను విధించుచున్నారా? దీనికట్టి అధికారము గలదు. ఈ పన్నులపై ప్రభుత్వమువారికి కంపెనీవారికి భాగములు గలవా?

ఉ:— ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియదు. రైల్వే భూములు ప్రత్యేక వ్యక్తుల కడ్డకట్టినట్లు వీరికి వినవచ్చుట లేదు.

గ్రామోద్యోగుల అధికారము

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— 1. ప్ర:— ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టమునందు “సబ్డి కేటు ఉద్యోగులను అనుపదము నందు గ్రామోద్యోగులుగూడ చేర్చబడుదురా? ఉ:— ఆవును

2. వారు ప్రభుత్వమువారికిని తాముకొరకును కాలము పనిచేయు బాధ్యులను నాకరుల? ఉ:— వారు నిత్యసాధులై యుండును కాని వారిపనుల కాలంకము లేకుండ స్వంతవ్యాపారములను జరుపునవచ్చును.

3. ప్ర:— గ్రామరెడ్డుకు, కరణములకు యెట్టి భేదముగలదు. ఉ:— గ్రామాధికారి లేక రెడ్డి గ్రామములలో ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా నుండును. కరణము గ్రామరెడ్డులను తయారు చేయును, గ్రామాధికారికి సహాయముజేయును ఆతనిచేతికింద ఉద్యోగిగా నుండును. ఇంక నెక్కువ విషయములకు గ్రామోద్యోగుల మాన్యులు జూడవలెను.

4. వారిరువురులో నునిసిపాలిటీలకు గాని, స్థానిక సంఘములకు గాని, ఎన్నుకొనబడుటకు వ్యత్యాస మేమయిన గలదా? ఉ:— స్థానిక సంఘములకు ఎన్నుకొనబడు విషయము నందు రెడ్డికిని కరణములకు 3 వ ప్రశ్నయందు చెప్పిన వ్యత్యాసముండును.

5. గౌరవోద్యోగము లన్నిటియందును గ్రా. రెడ్డికిని కరణమునకు సరిసమాన స్థితియుండునట్లు యేర్పాటు చేయు నూచనము గలదా? ఉ:— లేవు.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరులు ఆయుధములు.

రా. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు:— మార్కాపురం తాలూకాలో పోలీసు సబ్ డివిజన్ ఇన్ స్పెక్టరు లైసెన్స్ లేకుండా రివాల్వరు యుంచుకొనియుండి, దానిలో హెడుకు నిట్టెలును కాల్య సందర్భమున ఆరివాల్యరు పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటు కోర్టు లోనుంచిరి. ఆయనను ఆరివాల్యరు లేదాయని ప్రశ్నించిరి:— ఉ:— మైన చెలిపినవిషయము ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరులు యెచ్చటికిబోయినను లైసెన్స్ లేకుండ బోవచ్చును.

నింహళమునకు కూలీలు బోవుట

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు చెప్పరాష్ట్రము నుండి నింహళ మలయాదీపుల కెంతయింది ప్రజలు పనులు సంపాదించుటకు బోయిరి. అట్లు ప్రజలు స్వదేశమును విడిచిపోయి తగు యేర్పాటులు జేయుచున్నారా యని అడుగ, వారిసంఖ్యను చెబుచు జూను 25 వ తేదీన ప్రకటించి యుండినయు, కలవుగానున్న జిల్లాలో, మాత్రము కరవుపనుల సేర్పాటు జేసిరిగాని, యితర జిల్లాలో ఎమ్మిగ్రేషను నాపుటగాను కరవుపనులు స్థాపించలేదనియు, ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

రహస్యముగొండ రంపము కోతమిల్లు

రహస్యముగొండ రంపముకోతమిల్లునందు కొసిన సాలా కలప అవ్యక్తమువలన నెంతరాబడి వచ్చెను, ఎంతమొత్తము కమీషనుగానొసంగిరి. మొత్తముపైన లాభముకాని నష్టముకాని యెంతయందెను. అని పి. వి. ఎస్. సరళింహరాజుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:— 1928 డిశంబరువరకు రెక్కలు సరిగా వేయబడి యున్నవి. దానిప్రకారము కలపరెక్క య ము వ ల న రూ 1,41,082-7-10 రాబడి. కమీషనుక్రింది రూ 4,841-5-9 చెల్లింపబడెను. మొత్తముపైన నష్టము రూ 1,886-14-7.

కృష్ణానీటికట్టునకు త్రొత్తలుపులు

ఎస్. ఆర్. అంకినేని ప్రసాదు బహదూరు:— ప్ర:— కృష్ణానీటికట్టునకు నూతనవట్టయొక్క యేర్పాటు యెంతవరకు వచ్చింది. త్వరలో జేయించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవా?

ఉ:— ఆపనియంతకు రూ 2.9 లక్షలు ఖాయపరచబడెను. (వట్టర్లు) తలుపులు తయారగుచున్నవి. 1925-26 సంవత్సరాంతములోపున స్థాపించబడును. పెద్దవట్టరులు, ఉన్నతమైనవి స్థాపించినవిదవ దివి తాలూకా మెరికభూములనుగూర్చి కూడ విచారింపబడును.

శంకరగు ప్రంగ్రామసాగుబడి

గోదావరిజిల్లాలో రాజాల తాలూకాయందు ప్రంగ్రామ మసాగుబడిగూర్చి గోదావరి డెల్టాలో కలుపుటకేమయిన ఆపకాళములుగలవా? బట్టిలంక కాల్యసీరును యిటు ప్రపహింపజేయు నూచనలేమయినవి, అని సరళింహరావుగారిడిగిరి.

ఉ:— ఆపనులనుండి రిపోర్టుకొరకు యెదురుజూచుచున్నారు.

నీటిపన్ను విధించుట

నీటిపన్ను విధించుటయందు ఎకరములెక్కునుగాక సెంటులెక్కును నిర్ణయించుటకు నిశ్చయించిరాయని జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప ఇదివరకే సెంటులెక్కు ఆముఖ్యుడున్నదని బదులువచ్చెను.

విజయేశ్వరం స్థాయిను

కె. సర్వారాయుడుగారు:— ప్ర (1) విజయేశ్వరం హెడ్డుస్థాయినునుండి ఎంతసీరు ప్రపహించును? ఉ:— 3, 945 కాసులు

(2) ఈసీరుతో యెంతభూమిపల పుంట్లకింద సాగును? ఉ:— 342,455 ఎకరములు తొలిపంట 45,989 రెండవ పంట. ఈస్థాయినుక్రిందనున్న ఆముఖ్యు విస్తీర్ణ మెంత? ఉ:— 418,000 యకరములు.

హిందీపు స్తకములనిషేధము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— ప్ర:— పండిత రామదాసుగారు వ్రాసిన హిందీవాచకములను సెం 8,4,5,6 నిషేధించినపుడు ప్రభుత్వమువారు న్యాయశాఖను హెచ్చరించారా? ఆప్రకారములందు రాజద్రోహ వాక్యములుగల పుటలసంఖ్యలేవి? ఉ:— సదరు పుస్తకముల నిషేధించు ఉత్తరువు సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి సొంగిరి. అది ఇండియాలో అన్ని రాష్ట్రములకు చెందును. రాజద్రోహపు భాగములుగల పుటలను ప్రభుత్వమువారు చెబుపరు.

గుంటూరు జిల్లా బోర్డు నియామకములు

పి. ఆంజనేయులు పంతులుగారు:— ప్ర:— 1. గుంటూరు జిల్లా బోర్డునకు సభ్యులను నియమించునపుడు అన్ని సంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగిరా?

లకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగిరా? 2. ప్రతియేడును పూర్వపు సభ్యులనే తిరిగి నియమించుచుండుటలో ఆర్థమేమి? ఒక సంఘము నుండి యొక్క ముందిని నియమించుట, వేరొక సంఘమునుండి నియమించుటకుండుట జరుగుచున్నదా? దేవరకులమునుండి నియమించుట పట్టణమును రాజీ నిర్వహింపుడు వేరొకని ఆముఖ్యమునుండి యెల నియమించలేదు?

ఉ:— 1. జిల్లా బోర్డు సభ్యులపట్టిక బల్లపై నుంచబడినది. అన్ని సంఘములవారికి జిల్లా బోర్డునందు ప్రాతినిధ్య మొసగుట కష్టము. 2. జిల్లాలోని అల్పసంఖ్యగల సంఘముల సీతగతులనుబట్టియు, తగినవ్యక్తులు లభించుటకు బట్టియు ప్రభుత్వనియామకములు జరుపబడును.

స్థానిక సంఘములు

పాతకాలలను స్థాపించుట

ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు:— ప్ర:— స్థానిక సంఘములు ప్రాథమిక పాతకాలలను తప్ప యితర పాతకాలలను స్థాపించు విషయమున హక్కులను తొలగించుచు సీబివరి 14 వ తేదీని ఉత్తరువు గావించుట ప్రకారము మేమి?

ఉ:— స్థానిక సంఘముల మాన్యులు 108, 109 నిబంధన ప్రకారము ప్రభుత్వ అనుజ్ఞ లేనిది నెకండరీ పాతకాలలను స్థాపించరాదు. అట్లు స్థాపించుటకు దరఖాస్తు జిల్లా సెకండరీ విద్యా బోర్డువారి ద్వారా విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారి కంపెనెను. అసంపూర్ణ సెకండరీ పాతకాలల స్థాపించుటకు డైరెక్టరుగారి అనుజ్ఞ అవసరము.

బళ్ళారి స్థానిక సంఘముల ఆర్థికస్థితి

బళ్ళారి జిల్లాలో స్థానిక సంఘములకు యిదివరకు ప్రభుత్వమువారి సొంగిన ఆర్థికము లాండు సెసురాబడిని రూ 1,22,000 యిచ్చుడు ముదరా పట్టుకొనుటచే అన్ని సంఘములను ధన లేమిచే బాధనొందుచున్నదా (2) ఆ సంఘములు యిచ్చుము లేకబోయినను అదనపు భూమినిస్తూ పనులు జేయునట్లు నిర్ణయించి యుండిరా?

ఉ:— 1880 ఫస్ట్ యండు రూ 1,12,781 మొత్తము పారబాటున స్థానిక సంఘములకు జమకట్టబడెను. అది 1921-22 సం॥ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ముదరా పుచ్చుకొనిరి. ఇందువలన కలిగిన నష్టము సరిపుచ్చుకొనుటకై 1928 లో రూ 96,951 వర్షికారద్రవ్య మొసంగబడెను.

పశుపాత్య స్థానిక సంఘములు

గుడియా త్రో, గుంటూరు, మచిలీపట్నం, పెరియాకులం పురపాలక సంఘములున్న చిదంబరం, తిరువణ్ణామలై, వృద్ధాచలం, మదనపల్లి, కోయిలపట్టి తాలూకా బోర్డులను స్థానిక సంఘములు పశుపాత్యను అటంకపరచు హక్కు గలిగియుండునట్లు స్థానిక సంఘముల చట్టమును మార్చవలెనని కోరియుండిరి. అని పి. శివరావుగారి ప్రశ్నకు త్వరమునందు బదులువచ్చెను.

దేశీయ వైద్యసహాయము

దేశీయ వైద్యమును ప్రోత్సహించుటకై యీసభవారు ఖాయపరచిన మొత్తము వేరీరిగా వినియోగించిరని సత్యమూర్తిగారుడు, ఇంకను వినియోగింపబడలేదనియు, ఆవిషయమును విచారించుటకు డా॥ జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారిని నియమించి రనియు తెలియవచ్చెను.

వెసిడెన్సీ కాలేజీ కేమిస్ట్రీ పండితుడు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:— ప్ర:— వెసిడెన్సీ కాలేజీలో కేమిస్ట్రీ ప్రశ్నసూచు వారమున కెన్నిగుంటులు ఉపన్యాసము లాసంగెదరు? ఎన్నిగుంటులవిద్యార్థులపని పరీక్ష జేయుచుండును. ఆయన నిర్ణీతకాలము పని జేసెనా?

ఉ:— వారమునకు 5 ఉపన్యాసములు. 77 గెంజిల్లార్లు పరీక్షకు వినియోగింపబడును. కాని వేరుపనులను లేబులేటియందు సామానులు సర్దుబాటు జేయవలసి యుండుటచే అన్నిగుంటులు పని చేయలేదు.

నేటి ప్రశ్నోత్తరములు.

అస్సాము కూలీలు పంపి వేయబడుట.

ఎ. రంగనాథ మొదల్యారు ప్ర 1:— అస్సాము రేయకు తోటలలో నుండ నొల్లని కూలీలను స్వస్థలములకు పంపివేయుటనుగూర్చి అస్సాము ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నపహించిరి? ఉ:— అస్సాము ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులపై, కొంతవరకు టీ కంపెనీవారి ఖర్చులపైని కూలీలను పంపివేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు జేసిరి. తిరిగి వచ్చువారికి వైద్యసహాయ మొసంగిరి.

2. ప్ర:— కూలీలకు విదేశములందు కష్టములు లేకుండ సాధ్యమైనంత త్వరలో పంపి వేయబడినట్లు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పట్కట్టి జెందిరా?

ఉ:—అవును. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆస్సాము ప్రభుత్వముతో సదా ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారు. ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీనికొనెరి.

తరువాత గట్టిమెంటురీ ప్రశ్నలు ఈరీతిగా జరిగెను.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—ఆస్సాములో నుండనొల్లనికూలీలను పంపివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కృషిపించుచున్నారా?

సర్ న్యాపుగారు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వము వారును తేయాకు తోటలవారును ఇదివరకే ఆస్సాము విడిచివచ్చిన వారికి సహాయము చేసిరి. వారికి యిష్టముండియేమిదొక్కొక్కరిలో మేము కనుగొనలేదు.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—కూలీలచ్చట నుండ యిష్టపడుదురో లేదో కనుగొనుటకు ఒక ఉద్యోగిని నియమించెదరా?

న్యాపుగారు:—అది జరుగుట అశాధ్యము. కాని ఆస్సాము లేబరుబోర్డును అధికారిగానొక మదరాసు ఉద్యోగిని నియమించెదము.

శశిభూషణ రథోగారు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారిలో జరిపిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బల్లపై నుంచెదరా?

న్యాపుగారు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారి ఆనుజ్ఞను బడచువలెన.

పి. శివరావుగారు:—ఈవిషయమున విచారించుటకు ఒక విచారణసభమును నియమించెదరా.

న్యాపుగారు:—ప్రస్తుతము తిరిగివచ్చిన కూలీల యిబ్బందులగూర్చి విచారించుటకు పాడిననుగారిని పంపనున్నాము. ఆయన తిరిగివచ్చి విచారణ యవసరమని నూచించినచో విచారణసభమును నియమించెదము.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—ఈవిచారణ రహస్యముగా జరుగునా లేక బహిరంగముగా జరుగునా?

న్యాపుగారు:—రహస్యముగా జరగవచ్చును.

కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

కె. కోటిరెడ్డిగారు:—కడపజిల్లాకు అధ్యక్షుని ఎన్నికాధికార మెవరికి ఉన్నది? తలచుటకు కారణములేవి? ఈరీతిగా వెనుకబడియున్నట్లు పరిగణించుచుజిల్లా లింక నేమి గలవు.

ఉ:—సం 691 నిన్నటి ప్రశ్న కు తురమునందు తెలిపిన విషయమునకు వేరేమియు ప్రభుత్వమువారు తెలుపనిశ్చయించలేదు.

దీనిపై ప్రకటనయందు తెలుపలేని సమాచారమును గూర్చి ప్రశ్నింపగా, యావిషయమున వచ్చు ప్రశ్నలన్నిటికిని ఒక్కరీతిగానే అసంపూర్ణ సమాధానములను తెలుపుచున్నందులకు మంత్రిగారి చర్యను నిరసించిరి.

కృష్ణాజిల్లా విభజన

ఎస్. ఆర్. అంకినేను ప్రసాదుగారు. ప్ర:—కృష్ణాజిల్లాలోని విభజనకాల నిర్ణయమును గూర్చి, జనసంఖ్యల సాయములగూర్చి విశదముగా తెలుపుచు ప్రకటన గావించెదరా?

ఉ:—1920 మార్చి 31 వ తేదీన ప్రభుత్వ ప్రకటనయందు అన్ని తాలూకాలలో జమీందారీ, ఇనాము, ప్రభుత్వ గ్రామములను జనసంఖ్య భూమిని మున్నగువిషయములతో సహా ప్రకటించి యుండిరి. కృష్ణాజిల్లా విభజన జరుగులోపున వేరొక ప్రకటనగూడ వెలువడును.

కొత్త పల్లి కాలన

ప్రొవైడెంట్ కౌన్సిల్ కాలనగూర్చి టి. ఎం. నరసింహాచారి గారడిగిన ప్రశ్న కు తురమునందు ఈ విషయములు తెలుపబడెను:—ఈకాలనమునుగూర్చి ఆధారపడియున్నవి. రయితులు పూర్తిగా ఖర్చులనభరించినచో కాలనబాగుచేయించుదును. ఈకాలనక్రింద 929.59 ఎకరములపల్లము సాగునున్నది. మెరక 578.04 ఎకరములు.

అదనపు నీటిపన్ను

అక్రమముగా నీటిసరాఫరావలన సాగుబడియగుభూములపై అదనపు నీటిపన్ను ఎంతము తము గలి 10 యెండ్లలో ఇనుమలయినది. ఇట్టి అదనపుపన్ను తొలగించుటకు యెట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి అని వి.సి. వెల్లింగ్రి గొండురుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—గత ప రేం డ్ల లో ఏ నూ ల యి నే మొత్తము రెక్కల ప్రభుత్వమువారికి దోయవు. అక్రమముగా సాగుబడిజరుగుట నిలుపుదీయుటకై యాఅదనపుపన్నువసూలు చేయబడును. అదిని నిలిపివేయినచో యిది యనవసరమగును.

పాండినేరిలో పోలీసువారు ఎస్. వాసుదేవయ్యగారినిరా జన్న చెట్టిగారిని ఆమె గూర్చియుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియవరచగా ఏమిచర్యదీసికొనిరి. అని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—వారికి జరిగిన అమర్యాదగూర్చి తెలుపబడిన అ

నేటి కార్య క మము

మరియొక ప్రభుత్వ పరాజయము

ఈడినమున కానకపథవారు తిరిగి 11 గంటలకు డి. బి. స్వామి కట్టపిల్లగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. ప్రశ్నితరముల యనంతరము, స్టాండింగ్ ఆర్డరుల శుక్రవారమున నుపపాదించబడిన సవరణలను విచారించుటకు నియమించబడిన సెల్యుక్టుమిటిల సెన్సుకొనబడిన సభ్యులచేతను అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. తరువాత ఇద్రిగేషనువిల్లుపై చర్చ తిరిగి సాగింపబడెను.

నిన్నటి సాయంత్రము, పూర్తిగా రిజిస్టర్డ్ భూస్వాముల ప్రదేశములనుండి ప్రవహించు ప్రవాహములగురించి జి. పామ్యుయేలు గారు చెప్పిన సవరణపై నిలవియున్న చర్చ ప్రభమున కై కొనబడెను. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు సవరణ నెడిర్చిరి.

ధికారము తెలియవరచుచున్నది. ఇంతకుమించి ప్రభుత్వమువారి చట్టచర్యయి దీసికొనబాలరు.

బ్యాంకు కేసులో గ్రాంటుగారికి ఫీజు

మ్యూజంటు గ్రాంటుగారు ఇంఫీర్యులు బ్యాంకు కేసులో ప్రబ్లిష్ ప్రాసిక్యూటరుగా నియమించబడినపుడు, బ్యాంకు వారు గూడ ఆయనకు ఫీజుచెల్లించిరా, ఏరేలు ప్రకార మిచ్చిరి, అట్లుపుచ్చుకొనుటకు గ్రాంటుగారు ప్రభుత్వముజ్ఞను బడ సేనా యని సత్యమూ రిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ఆయన ఫీజుపుచ్చుకొనెను. కాని ఏరేలు ప్రకారము పుచ్చుకొనెనో తెలియదు. ప్రభుత్వము బడసెను.

కృష్ణానది తూర్పు ట్టు

ఎస్. ఆర్. వై. అంకినేను ప్రసాదుగారు:—

ప్ర:—దివితాలాకాలో పెద్దకల్లెపల్లి గ్రామమును, మరొకొన్ని గ్రామములను ప్రతియేడు వందలచే నష్టపోవుచుండుటచే క్రిష్ణానదితూర్పుగట్టును పెద్దకల్లెపల్లి నుండి వాడవాలెమువరకు విస్తరింపజేయుట కేమి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి?

ఉ:—వరదలు తరచురాకున్న ను వచ్చినప్పుడు మట్టిమేట జేయుచుండుట చే ప్ర బ ల నష్టము కలుగుచున్నది. క్రిష్ణాజిల్లా యుగ ప్రాజెక్టును ములుజరిగి, పెద్దకల్లెపల్లి భూములు దానిక్రింద సాగుబడియగువరకు వరదలపరిమితి గట్టు విస్తరింప నవసరములేదు.

కర్నూలు కడప కాలన

కె. కోటిరెడ్డిగారు:—కర్నూలు కడప కాలనను పెద్దల్లుజేయునూచనలుగలవా? ఈకాలననీరున కెక్కువ గిరాకీయుండుటచే సత్యరముగా అపని జరిపెదరా?

సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు జరుగువరకు యానూచన నిలుపుజేయబడినది. ఎగువను కన్నములుపూర్తి నీరు వృధాగాపోతుండజేసి నీరుసాగియు జేయుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వర్షములేని వర్షరతులందు దీనినీరు అసరమెక్కువగానుండును. కడపపైపు యెక్కువ అవసరముగా నున్నది. ఈకాలన సత్యరము జరుగదు.

కడపజిల్లా బోర్డు

కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని నియమించునపుడు జిల్లా కలెక్టరును సంగపదించియుండిరా, ఆయన మహమ్మదీయుల నామముల నూచించెనాయని ఆబుల్ హైసాహెబుగారు ఆడిగిరి.

ఉ:—సంగపదించియుండిరి. కాని ఆయన నూచనలు తెలుపబడెవు.

జిల్లా విద్యాధికారులు

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్లుగారు:—జిల్లా విద్యాధికారులకు తగినంత పనియున్నదా? వారిని నియమించుటవలన ఫలమేమిగలిగినది?

ఉ:—కొన్ని జిల్లాలలో విద్యాధికారులకు చాల యెక్కువపని గలదు. ఆయన జిల్లాలలో విద్యాసంస్థలన్నిటిని తిరిగి తేసి సలహాల నిచ్చుచుండువలెను. ఈ విధానము స్థాపించి యేడాదియైన కానుండుటచే ఫలితముగూర్చి నిశ్చయించుటకు వీలులేదు.

లాకాలేజీ పునర్నిర్మాణ సంఘము.

ప్రెసంఘమువారు నివేదికను 20 పిరా. వారి నూచనలు ఏకగ్రీవముగా నున్నవా, వాటి నములు జరుపులోపున లాకాలేజీకొన్ని లు, బోర్డు ఆఫ్ స్టడీసు వాటి సలహాలను కైకొనెదరా? ఆనూచనలయందు గల మార్పులను అమలు జరుపుట కెంత వ్యయమగును. అని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—నివేదికము ఏకగ్రీవముగానే యున్నదిగాని ఒక్క సభ్యుడు సంతకము జేయలేదు. లాకాలేజీ కొన్ని అభిప్రాయము తెలిసెను. బోర్డువారిని సంగ్రహించ నుదేశింపలేదు. వ్యయము రూ 15,000 అధికమగునట్లు అంచనా వేయబడినది.

రీ గారు:—సవరణ ప్రతిపాదనలు తెలిపినవిషయముల గురించిన వివరములు తెలియవు. అట్టివిషయమున రిజిస్టర్డ్ భూస్వాముల ప్రదేశముల నుండి ప్రవహించువానినిగూడ మినహాయించుట కంగీకరింపబాలము.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు: సవరణయుపపాదనలు ఏర్పించిన ప్రవాహములకును కృష్ణామొదలగు నదులకును ఎట్టి భేదము నులేదు. ఇట్టి సవరణలవలన మరింతవిక్కు లభింపనును. కాన ఈసవరణ న గీకరింప బాలను.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయరుగారు మలబారు దక్షిణ కనరా జిల్లాలలో రాబోవు సెటిల్మెంటు సమయమున, ఈజిల్లాలలన సెన్సుల సెక్కునజేతు కుండబుట్టగాను వామిత్తుకు హైకో గారు ఈసవరణను గురించి నడుపుచున్నారు. ఈ జిల్లాలలో 45 (ఎల్) సెన్సును ఆవిషమగా సవరించుటకు లా మెంటు గారు హాగ్గానమొనర్చిన యెడల ఇంతచర్చ లేకుండ పోవచ్చును.

మరియొక ప్రభుత్వ పరాజయము అధ్యక్షుడు సవరణను వోటునకు బెట్టి సవరణ సెగ్గనని ప్రకటించగా లామెంటుగారు పోలునడిగెను. పోలుతీసికొనగా రిర్ మంది అనుకూలముగను 31 మంది ప్రతిపాదనలను సమ్యక్తుల నొసగిరి. అందుచే సవరణ అంగీకరింపబడినది ప్రకటించబడినది.

నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు

డి. మునుస్వామి నాయరుగారు:—డి) సబ్బుక్లాజు చివర "మరియు, నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులును" అను పదములను వదలివేయవలెనను సవరణ నుపపాదించిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యము లగు నదులనుచదుల గురించి న్యాయాధికారులలో ఆభిప్రాయ భేదము గలదు. అందుచే ఎట్టి నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులను వివనిష్టయనున నివిలుకొల్పవారి హక్కును వివక్షణను తొలగించుటకు ఈజిల్లాలం బెట్టి ప్రయత్నములను నొనర్చుటలేదు అందుచే సవరణ కవసరములేదు.

పి. శివరావుగారు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యము అను పదమునకు నిర్వచన జిల్లాలందు తెలుపలేదు. పదముయొక్క అర్థమును దెలిశికొనకయే అట్టి నదులనుగూడ ఇద్రిగేషనువర్కు అనుపదమును వర్తింపజేయుట యెంతమాత్రమును సాధ్యముగాదు. అంతియగాక ఉదకమండలముల సెల్యుక్టుమిటివారి చర్చ యం దీవిషయమును చర్చింపలేదు. అందుచే సవరణను నడపి వేయుట యుక్తము.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయరుగారు:—సవరణసవరము. నదులన్నిటికిని "ఇద్రిగేషనువర్కు" అనుపదము వర్తింపవలె ఈసబ్బుక్లాజునందే తెలుపబడుటచే తిరిగి నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులుగూడ ఇద్రిగేషను వర్కులో వేసి తెలుపుట చర్చితముగను.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—మొదట తెలిపిన "నదులు అనుపదముల ఎట్టిటలందున్న వానిని వివహించుటకు చెప్పబడెను. నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు అని తిరిగి జెప్పటవలన అట్టివి ఎట్టిటలందున్న ప్రభుత్వ ప్రదేశము ననున్న ను గూడ వానిపై ప్రభుత్వ ము వారి క హక్కు గలదని తెలుపుట కుదేశింపబడెను.

ఎస్. ఆర్. వై. అంకినేను ప్రసాదుగారు: సవరణను బలపరచుచు, నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు" అను పదము నుపయోగించుటవలన చాలచిక్కులు గలుగుననియు, మద్రాసు హైకోర్టువారే, కృష్ణానది కొంతకాలమువరకు "నాకా ప్రయోగ యోగ్యమును మరింతకాలము అనుప్రయోగమును నగుటచేనా నదిరెండునుగూడ నని వర్ణించిరినియు నుడివి ఈపదప్రయోగమువలన భూస్వాములరై వేరియను హక్కులకు భంగము గలుగునని నుడివిరి.

అడ్వకేటు జెనరలు:—ఈపదమును వదలివేయుటవలన ఈజిల్లాలకు చాలభంగముగలదు. నాకా ప్రయోగ యోగ్య మనగా నేమియను విషయమును కోర్టువారే నిర్ణయించవలెను. ఈపదము ను వదలిన యెడల ఒకానొక ను హానదియొక్క ఒక తీరము మాత్రమే ఎట్టిటలందున్నదిగాని సరిపాద్దులందున్న నది గూడ వారి సొత్తుగ పరిగణింపబడును.

లామెంటు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదుల సందర్భమున కై వేరియను హక్కు లనువి యుండబాలవను విషయమును ఎవ్వరును కాదనబాలరు. ఈపదమును వదలివేసినయెడల, పెద్దనదులన్నిటి సందర్భమునగూడ ఎట్టిటలనుపొవచ్చును. అంతియగాక పోర్టువారే, నాకా ప్రయోగ మగునదియగాన సంవత్సరమంతయు నాకా ప్రయోగ యోగ్యముగ నుండవలెనని నిర్ణయించినయెడల ఈరాష్ట్రమున ప్రభుత్వమువారికి స్వంత నదులుండనే యుండవు. అట్లుగాక కొలది సెలవరకును నాకా ప్రయోగ యోగ్యముగ నున్న నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులను నామము వర్తింపవలె నిర్ణయించినయెడల, కొన్ని నదుల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి హక్కు స్థిరమగును, అందుచే సవరణను నుండుటవలన ఎవ్వరికిని ఎట్టి నష్టములేదు.

అట్లుగాక ఈపదమును వదలి వేసినయెడల అట్టిపదముల సందర్భమున రైతువారీప్రజలహక్కులు తొలగిపోవును. ఈపదమును చేర్చుటవలన జమీందారులహక్కులు తొలగిండుట ఎంతమాత్రమును ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము గాదు.

అధ్యక్షుడు సవరణను వోటునకు తెట్టి వీగిపోయెనని ప్రకటించగా ముఖ్యమంత్రిగారు పోలును గోరిరి. దీనిజనుండు 35 మంది సవరణ కమిషనుగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగను సభ్యులకు నోడగుటచే సవరణ వీగిపోయెనని ప్రకటించబడెను.

మలబారులోని సరస్సులను మినహాయించుట ప్రభాకరతంపకుగారు ఈక్రింది వాక్యములను సభుక్లాజు 4 (ఇ) గా జేర్చవలెనని యుపపాదించిరి.

డి. బి. రామలింగం చెట్టిగారు

రామలింగం చెట్టిగారుగారు ప్రతిపాదన వెదుర్చుచు, ఈ బిల్లును చర్చించుటకుగాను వచ్చినసభ్యులకుగాను చాల వ్యయమయ్యెననియు, ఈ సవరణ నంగీకరించినయెడల పది యంతయు న్యవయసననియు, నుడివెను. గత రెండుదినములలోను ఈ ప్రతిపాదన రాకపోవుట జూడగా నిది నిజమగునాడేమో గాదని దోచుచున్నదనియు నుడివెను.

స్వామిశాస్త్రిగారు:— ఇదివరకే ఈబిల్లులో కొంత చర్చజరిగెను. సత్యమూర్తిగారు మొదట చెప్పినసవరణ ముగియగనే ఈ ప్రతిపాదనను చేపట్టియుండెను. ఈ ప్రతిపాదన నంగీకరించినయెడల సభవారి సౌకర్యమునకుగాని ఇతరుల సౌకర్యములకుగాని భంగకరముగ నుండును.

సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

వెంకటరత్నముగారు:— నా ఉపపాదనకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడినవారెల్లరు ప్రభుత్వమునే నేను ఆక్షేపణచెప్పి యుండుననెనని నాచించి నారు. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము కాగా నేనే ను రెండు మూడు పర్యాయములు ఉపపాదన ప్రవేశపెట్టుటకు లేచిరి. కాని దురదృష్టవశాత్తు అధ్యక్షులు నన్ను గమనించ లేదు. ఈ బిల్లునందు విస్తారముగ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలకును సంబంధించి యున్నది. ఆజిల్లాలవారందరు తెలుగువారు. సభ్యులను తెలుగువారే. రూపు, కాస్త్రీయు ఆక్షేపణలు ఎట్లున్నను ప్రజలందరికీ సంబంధించిన బిల్లుకాబట్టి న్యాయదృష్టిచేతనే గమనించవలయును. వాయిదా వేసినందున లాభములేదని కొందరు చెప్పినారు. కాని తెలుగుజిల్లాల ప్రజలు బిల్లును తెలిసికొని తమకష్టనిష్టలనులను కాన్పిలువారికి తెలుపు సవకాశముండును. అదిగాక ఇందువలన సత్తమేమియు లేదు. కొంతచర్చ జరిపినామని తప్పు తేరనవ్వమేమియు లేదు. కావున మీరందరు ఉపపాదన నంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రతిపాదన విడిచిపెట్టుట

ప్రతిపాదన కమిషనుగ 21 మందియు 47 ప్రతిపక్షముగను సభ్యులు నోడగుటచే ప్రతిపాదన వీగి పోయెను. 16 మంది తెలుగులుగ నుండిరి.

ఈటాజిల్లాలోని

వరదలవలన నష్టము

రూఢివర్తమానములు

సభ్యులు పంటలు గ్రామము నాశనమయ్యెను

చరిత్రముపట్టి విప్పిజేయుచున్నది

లక్ష్మణపురము, అక్టోబరు 14:— ఈటాజిల్లా వరదలచేనాశనమయ్యెను. నాశన మెంతకర కయ్యెనో నిజమైన వర్తమానము లిప్పుడు చెలియుచున్నది. ఇదివర కనకొనిసంతకంబై విస్తారము నష్టము వరదలచే గలిగెను. ప్రాణహానిమాత్రము సంభవించలేదు. మొత్తముమీద 125 గ్రామములు నాశనమయ్యెను. ఇండ్లకప్పులతో సహితముగా కొన్ని గ్రామములలోని యిండ్లు కొట్టకొని పోయెను. పశువులు, చెట్లు వీని మాట జేప్పు నవసరములేదు. పంటతోనున్న భూములు కుడిచి వేయబడెను. ప్రవాహకేగమును ఉద్ధృతము చేయుటచే జనులు ఇండ్లకప్పులు, చెట్లు ఎక్కి ప్రాణములను గాపాడుకొనిరి. కొన్ని చోట్ల ఎత్తైనదిబ్బలుగాని, యేదేని చిన్నగుట్ట మీదగాని ఎండలకొలది జనులకు క రక్షణమయ్యెను. వారి పశువులు ఎన్నెన్ను గంగపాలయ్యెను. అక్కడక్కడ నిరాధారులై తరణ్యము జొచ్చినవారిని చెట్లపై నెక్కినవారిని రక్షించుటకు దొరలననువారు మిక్కిలి శ్రమపడిరి. నావలు తప్పులు బంపబడెను. స్థానిక జమీందారుని వద్దనుండి యేనుగులను దెప్పించి సాహాయ్యము చేసిరి. వెయ్యికిపై అధికసంఖ్యాకులు నీటిచే నావరింపబడిన ప్రాంతములనుండి రక్షింపబడిరి. నీతిగతులు గాని సంకటముగనున్నవి. భారీపుంబు పూర్తిగా నాశనమయ్యెను. చరిత్రము పిల్చి విప్పిచేయుచున్నది. ధాన్యము, బిల్లులు, కై నామందు ప్రజలకు బంచిపెట్టబడుచున్నది.

(ఆ. ప్రె)

ఇరిగేషను బిల్లు వైచర్య

ప్రభుత్వ పరాజయములు

ఎట్టి టు దారుల హక్కులు

(మదరాసు కానసభ)

ఇరిగేషను బిల్లుచర్చ నాపివేయవలెను

బిల్లును చేతభాషలలో ప్రకటించకపోవుట

బిక్కిని వేంకటరత్నముగారి ప్రతిపాదన

21 అనుకూలురు 47 ప్రతిపక్షులు 16 తటస్థులు

మద్రాసుకానసభవా రిదినమున ఫలహాసంతరము తిరిగి సమావేశమైపుడు బిక్కిని లేంకటరత్నముగారు ఇంగ్లీషున బిల్లుపై చర్చను రాబోవుసమావేశమునకు నిలుపవలెనను పాదనను చెప్పిరి.

చర్చను నిలుపవలెనను ప్రతిపాదన

బిక్కిని వేంకటరత్నముగారు:— ఈ “ఇరిగేషను బిల్లుపై చర్చ ప్రస్తుతమి రాబోవు కానసభ సమావేశమునకు వాయిదా వేయవలసిదిగ” సవరణ నుపపాదించుచు ఇల్లునుడిచిరి. ఈబిల్లు చాల అలస్యముగ అందినది. అందు ఇంగ్లీషుకావీమాత్రమే అందినది. మరి ఏభాషలోన లేదు. వాకు సంబంధించి వంతెనకు తెలుగుకావీ ప్రచురింపబడలేదు. ఇంగ్లీషురాని మాటోటిసభ్యులకిది పూర్తిగా తెలిసికొనుట కవకాశములేదు. ప్రజలకేగాక సభ్యులకుగూడ ఈబిల్లు లాభదాయకమో లేదో, సెలెక్టు కమిటీ వారు ఎట్టి మార్పులు గావించి రో తెలిసికొనుటకు అవకాశమే సంగబడి యుండలేదు. ఈ అవకాశము ప్రజలకు న్యాయముగ ఇవ్వవలయును. ఇది న్యాయమును, ధర్మమును వియున్నది. స్టాండింగ్ ఆర్డరు నియమముల ప్రకారము ప్రతిభాషలోనికి తర్జుమాచేయవలయునని ఉన్నది.

కాబట్టి రూపు ప్రకారమైనను న్యాయదృష్టితో జూచినను భాషాంతరీకరణము ముఖ్యము. రెండుమూడు మాసములకు వాయిదావేసినంతమాత్రము చేగలుగ బోవు గొప్పనష్టమేమియు గలదని నీకు తోచదు. కాబట్టి ఇంగ్లీషువారి సదుపాయముకొరకు దీనిని ప్రస్తుత మాపుటకు సభ్యులెల్లరు అంగీకరించెదరని తోచుచున్నది.

పి. సి. తిరుపతిరాజుగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు స్టాండింగ్ ఆర్డరు నెం 44 రు ప్రకారము బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడుటకు 15 దినములైనను ముందుగ పంపబడెనెను. రెండవవిషయము అన్ని భాషలలోను తర్జుమాచేయబడలేదు. ఇది కష్టసాధ్యమని లామెంబరుగారు జేప్పినారు. కాని ఎట్లులైనను బిల్లు తర్జుమాచేయబడిననీగాని క్రమముగ విచారించబడుటకు అవకాశములేదు.

అధ్యక్షులు:— ఈ ఉపపాదన స్టాండింగ్ ఆర్డరు నెం 44 రు ప్రకారము బిల్లుపై చర్చ ప్రస్తుత మి రాబోవుసమావేశమునకు వాయిదావేయబడవలెనని చేబడినది.

మాగంటి సీతయ్యగారు

ఉపపాదనబలపరచుచు బిల్లు తెలుగులోరానేలేదనియు, అసలు బిల్లు వినను అలస్యముగ వచ్చినదనియు, సెలెక్టు కమిటీవారు బిల్లు మార్చినారా ఏమిచేసినారని వోటర్లు అడిగినవారికే సమాధానము చెప్పటకు వీలులేదనియు, గతెలులోగూడ అవివరములు రాలేదు. బిల్లు జమీందారులకు రైతులకు సంబంధించి యున్నది. ఇంగ్లీషు వచ్చిన పండితులు చాలమందికి ఈ బిల్లు విషయమై ఏమిన్ని తెలియనివారు గలరు. వ్యవసాయజారులకు తప్పు ఇతరులకు ఇంత కష్టములు భాగగ తెలియవు. దీనిని ప్రస్తుత మావినందువలన వచ్చు ముప్పేమియులేదు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో చేయవలయునని లామెంబరుగారు చెప్పినారు. అది పీదపనైనను చేయవచ్చును. మనలకు పంపినవారు పశులు వారికష్టములు మనము చూడవలెను. ఇంగ్లీషు వచ్చినవారు ఏని శ్రద్ధగ పరిశీలించరుకాబట్టి ఇంగ్లీషురాని ప్రజల సౌకర్యముకొరకు వారి ఇబ్బందులు అభిప్రాయములు వెల్లడించుటకు సభ్యులెల్లరు చర్య నిలుపుదలచేయుటకు అంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

డి. బి. కృష్ణక నాయకుగారు:— ప్రతిపాదనను బలపరచుచు నిల్లునుడిచిరి: సత్యమూర్తిగారు ఈబిల్లును తిరిగి సెలెక్టు కమిటీకి పంపవలెనను ప్రతిపాదన వీగిపోయినతరువాత రెండున్నర రోజులుగా నీబిల్లులోనికాజులను చర్చించుచున్నారు. బిల్లుకొంతభాగము చర్చింపబడిన తరువాత నీబిల్లునునిలిపి యుంచవలెనని ప్రతిపాదించుట అన్యాయము. ఈబిల్లునుండించేము చదివినదం-

యం ఇంతలో మరిచిపోదుము. ఆంగ్లభాష చెలియనివారు అరదజనుమంది యైననులేరు. వీరు బిల్లులోనివిషయముల నాంగ్లము చెలిసినవారినుండి తెలిసికొనవచ్చును.

అధ్యక్షుడు

ఈ ప్రతిపాదనను మొట్టమొదటనే చేపట్టినది. అప్పడూర కొని విలువగల సభవారికాలము వృథాయయ్యెననియు, బిల్లు కొంతవరకు గడచిన తరువాని నిట్టిసవరణను చెప్పట దాదాపు అశాస్త్రీయమనియు నుడివెను.

కొట్టిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను హృదయపూర్వకముగ బలపరచుచు ఈబిల్లు రైతులకష్టనష్టములకు సంబంధించినదని నుడిచిరి. ఈబిల్లును చేతభాషలందు ప్రకటించకపోవుటచే నాంగ్లము చెలియనిసభ్యులు వానికి సవరణల నుపపాదించుటకును చర్చించుటకును గూడ వీలులేకుండ నొనర్చుట ఆంగ్లభాష చెలిసిన సభ్యులకు న్యాయముగాదు.

మలబారులోని జన్యభూములుగరిజిష్టరు జేయబడిన ప్రదేశములందుగానిలేక సర్వేజేయబడిన ప్రాంతములందుగానియుండు అన్ని సరస్సులును, ఇతరసహజములను జలాశయములును, నదులును, సహజముగ ప్రవాహములును సహజముగ ముగుగునీటి పారుదల కాల్యమును, ప్రభుత్వమువారు కృత్తము ప్రకారము ప్రకటననుగావించి యాజమాన్యమును వహించువరకును ఇరిగేషను బిల్లులకు పరిగణింపబడరాదు.

తంపనగారు సవరణ నుపపాదించుచు, దాని నంగీకరింపకపోయినయెడల మలబారులోని జన్మిలహక్కులన్నియు భగ్నపరుపబడునని నుడివెను.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:— జన్మిల హక్కులకు కాపాడుటకు నామిత్రుడు చాల ప్రయత్నించుట ప్రశంసనీయము. అయిననుదీ గర్భముల సందర్భమున రైతువారీ ప్రాప్తియల హక్కులెంతమాత్రమో జన్మిల హక్కుల హక్కులు గూడనంతయేగాని అధికముగాదు. జన్మిలకీదివరకులేని హక్కులను, ఈసవరణవలన చెప్పిపెట్టుకొనుటకు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వారికిట్టి అధికమగు హక్కుల నొసగుట కెంతమాత్రమును న్యాయములేదు.

డి. బి. కృష్ణక నాయకుగారు:— మలబారులో కొంతభాగ మింకను సర్వేచేయబడలేదు. మలబారునందు, సహజముగ ప్రవాహములును, సరస్సులును, ఎచ్చలునున్న నవియన్నియుగూడ జన్మిలవేసినయి, ప్రభుత్వమువారు వానిని తాకగూడదనియు జేప్పుచున్నారు. సర్వేజేయబడిన ప్రదేశమున జలము గాన్పించినను సర్వేజేయబడిన ప్రదేశమున గాన్పించినను గూడ వానిని జన్మిలకు వదలివేయవలెనని ఈసవరణయొక్క తాత్పర్యము. ఇది చాలాన్యాయము.

అధ్యక్షుడు సవరణ వోటునకు తెట్టి వీగిపోయెనని ప్రకటించెను. అంతట సభవారు అల్పాహారములకు లేచిరి.

ఇ. వి. రామస్వామి

నాయకరు గారు

రాజధోహ నేరారోపణ

మునసంహరించుకొనబడినది

ప్రభుత్వ ప్రకటన

18 లేడి ఫాక్టురెంటు బార్లి గెజటునందీట్టు ప్రకటించిరి.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు 1924 మార్చి 8 లేడిన మైలాపూరు నందొసగిన యుపన్యాసములవలన నాతనిని ప్రాసిక్యూటు జేయుటకు 1924 జూను 25 లేడిన ప్రభుత్వము వారు తీయపు జేసిరి. ఈ కేసు విచారణసమయమున నాతడు జార్జ్ స్ట్రెయిటు వల న స్వ రాజ్యము సంపాదించవలెనని దానినుడువలేదనియు, ప్రభుత్వముపై ద్వేషమును, అసన్యాభావమును పురికొల్పు నుద్దేశము తనకు లేదనియు, కద్దరును భరించు నటుల ప్రజలు ప్రోత్సహించుటయే తన యుపన్యాసోద్దేశమనియు బహిరంగముగ నాతడు నుడిచిరి, అందుచేత ప్రభుత్వమువారాతనిపై కేసునుసంహరింకొనిరి.

ఎన్. ఇ. మూర్తుబ్యాంకు,

ప్రధానకార్యదర్శి

అధిక మైన నేగముగల యీ జేనుల అవశ్యకత
 లందను, అక్టోబరు 11:— తేలిక విమానపు పోటీ లింపేను
 లో జరిగినది. ఫలితములను తేలిక విమానపు సంఘములను డే
 రాటూచేయుటకు ఆశలుపుచున్నందుననుండుటలేదు. ఎక్కువ
 ఫలితమును పోటీలపొందుటకు మిక్కిలి నేగముతో బోవుయిం
 జేనులు అవసరము.

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ అక్టోబరునెల 14-వ తేది
మంగళవారము

ఇంగ్లండు: ఎన్నికల గడబిడ

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలగడబిడ హెచ్చుగ నున్నది. ఇరువదిరోజుల వ్యవధిలో ఎన్నికలను సలిపెడి ఆచార మిదివరకు లేకుండెను. ఈమారు వ్యవహారమంతయు మెయిలు పరుగుతో నడిచిపోవుచున్నది. బ్రిటీషుప్రజలకును ఎన్నిక లొకటివెంబడి వేరొకటి తలసించుటచే, వింత గలుగవచ్చును. కొయలిషనుప్రభుత్వ మంతరించి, కన్సర్వేటివులు అధికారమునకు వచ్చుటయు, కన్సర్వేటివులదొలగి లేబరుపక్షము అధికారమువహించుటయు, ఇప్పుడు లేబరుప్రభుత్వ మంతరించి మరల ఎన్నికలు జరుగ నుండుటయుబట్టి, విశ్రాంతి కవకాశము లేకున్నది. యుద్ధము చాలకాలము జరుగుటచే, కొయలిషను ప్రభుత్వముగూడ చాలకాలము నిలిచియుండెను. అందుకుప్రతిఫలముగ, యుద్ధ మంతరించిన పిమ్మట ఎన్నికలవెంబడి ఎన్నిక లతిత్వరితముగ జరుగుచున్నది. కొయలిషను తొలగి వేర్వేలు పక్షములు మరల విడివిడిగ పనిజేయుచున్నను, వెనుకటివాసన పూర్తిగా తొలగి లేదు. వెనుకటి కొయలిషనులో, కొంతకాలము కన్సర్వేటివు, లిబరలు, లేబరుపక్షములు కలిసియుండెను. పిమ్మట లేబరుపక్షమువారు వెలులకు వచ్చిరి. లిబరలు కన్సర్వేటివుల కలయిక చాలకాలము జరిగెను. ఆరునెలలు సహవాసము చేసినవారు వీరయిరిను సామ్యమున, లిబరలుపక్ష ప్రముఖులు కన్సర్వేటివులలో చాలవరకు గలిసి పోయిరి. లాయడుజార్జ్ గారి లిబరలుసూత్రము లడుగున బడెను. చర్చిహిల్ గారు కన్సర్వేటివులలో చేరి పోయిరి. వాంపుడు కన్సర్వేటివుల పక్షము వహించి ప్రసంగించుచున్నారు.

కడచిన ఎన్నికలలో లిబరలు కన్సర్వేటివు సంయోగము చేడెను. లాయడు జార్జ్ గారికిని బాల్ఫూరినుగారికిని మధ్యవెరిగిన మనస్ఫూర్తయై యందుకు కారణమయ్యెను. స్పూర్తిగాడి పట్టుదల గూడ ఎడబాటు నధికముజేసెను. ఆకారణముచే లిబరలు పక్షమువారు లేబరుపక్షమునకు సహాయముజేసిరి. లిబరలుపక్షము సత్రకాయయ్యెను. వీరిదియతో లేబరుపక్షము పరిపాలించుటకు సాధ్యమయ్యెను. కాని ఇరుపక్షసంయోగము విశేష కాలమునలువకజోయెను. వెక్కుమారులు లిబరలు పక్షమువారు లేబరుప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ పోటుజేసి వారి కార్యములను ప్రతిఘటించజొచ్చిరి. తుట్టతుదకు రుమ్యాసంధి బైకివచ్చెను. లిబరలు పక్షమువారే దీనిని నిరాకరింప వలయునని సూచన గావించిరి. ఆవిషయమే లిబరలు కన్సర్వేటివులు కలిసి ధ్వజమెత్త నెంచుచుండగా కాంపుబెలుకేను ఒకటిమధ్య అడ్డమవచ్చి వ్యవహారమును విషమస్థితిలోకి దెచ్చెను. కాంపుబెలుకేనును లేబరుప్రభు

త్వమువారు ఉపసంహరించుకొనుట పక్షపాతబుద్ధిని సూచించుచున్నదని కన్సర్వేటివులు గోలచేయ మొదలిడిరి. లేబరుపక్షముపై విసరుట కేరాయి యయినను చాలునుగద. కన్సర్వేటివులు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించనెంచగ, లిబరలుపక్షమువారు విచారణ సలుపవలసినదని సవరణ దెచ్చిరి. కన్సర్వేటివులు లిబరలుపక్షమువారి సవరణను ఆమోదించిరి. తుదకు లిబరలుపక్షమువారి సవరణ నెగ్గుటచే, లేబరు పభుత్వ మోడిపోయెను.

లేబరుపక్షమును పైకి దీసికొనివచ్చుటకు కారణభూతమయిన లిబరలుపక్షమే, దానిని క్రింద బడద్రోయుటకును కారణ మయ్యెను. లేబరుపక్ష మిప్పుడు కన్సర్వేటివుల పైనను లిబరలుపక్షము పైనను దాడివెడలుచున్నది. తనస్వంతరెక్కలపై నాధారపడుటకుయీపక్షము ప్రయత్నించుచున్నది. ఇక లిబరలుపక్షపు గతియేమి? వెనుకటివలె నిపుడు సత్రకాయవలె నుండుటయేనా, లేక స్వతంత్రస్థానమును సంపాదించగలుగునా? ఇప్పుడు దెలిసినసమాచారముబట్టి, లిబరలుకన్సర్వేటివులు తాత్కాలికముగ కలిసిజొవుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. సాంఘిక మతోపద్రవము నెదుర్కొనుట కుభయలును చేతుల గలిపెదరని సూచించబడినది. కన్సర్వేటివులు వాణిజ్యరక్షణ సిద్ధాంతమును ముందుకుపెట్టక, దానిని వదలుకొనుటచే, లిబరలు కన్సర్వేటివుపక్షములగు వేరుజేయు సూత్రములు గనుపించవు. అందుచే రెండుపక్షములును కలిసి జోవుటయే భావ్యము. ఇప్పుడును లిబరలుపక్షము కన్సర్వేటివులకును సత్రకాయవలె నుండక తప్పదు. వివిధపక్షములవారును భారడేసి కార్యక్రమములను ప్రకటించిరి. ఇందు మామూలు పాటయే గనుపించును.

కన్సర్వేటివులు మామూలు సామ్రాజ్యాభిమానము గనుపరుచుచున్నారు. ఇంపీరియలిజము తప్ప వీరికింకొక ఆదర్శములేదని విదితమగుచున్నది. ప్రజాసామాన్యక్షేమమును వీరు పాటించరనియు, వీరి దృష్టియంతయు సముద్రముల కావలనుండు ననియు దెలిసినసంగతియే. అన్యదేశ పరిపాలనమును అందువలన గలిగెడిలాభముల ననుభవించుటయు, వీరికి ముఖ్యములు. ఇక లిబరలుపక్ష కార్యక్రమమునకు, ప్రతేకస్యక్తి త్వము గనుపించదు. హిందూదేశపు మితవాదులవలె, బ్రిటీషులిబరలుపక్షమువారు వెనుకకు జోకున్నను, ముందుకుజోవుటకు భయపడెదరు. వీరు మధ్యతరగతివాదినభిమానించుచుండురు. కాగ్నికులైన వీరికిప్రములేదు. కాగ్నికులుపైకివచ్చిన దేశోపద్రవము గలుగునని కన్సర్వేటివులతో పాటు వీరును నమ్ముచున్నారు. ఇక లేబరుపక్షకార్యక్రమ మొక్కటియే కొంచెము వివేకమును గనుపరుచుచున్నది. లేబరుపక్షమువారికి కొన్ని ఆదర్శములు గలవు. అధికారము వహించినపిమ్మట, వీరి ఆదర్శములు కొన్ని వెనుకబడినను,బాత్తుగ సంతరింపజేదు. ప్రజాసామాన్యక్షేమమే వీరి ముఖ్య దర్శము. దీనిని సఫలపరుచుటకు వీరు నడుముగట్టుకొని యున్నారు. విదేశ వ్యవహారములందు లేబరు పక్షమువారు రెక్కడు నైపుణ్యమును చాకచక్యమును గనుపరచిరిని ఇతరపక్షములవారు గూడ

అంగీకరించెదరు. రుమ్యాతో సంధిచేసికొనుట లేబరు పక్షమువారి విశాలబుద్ధిని దూరదృష్టిని చాటుచున్నది. ఆకారణముచే లేబరుపక్షమువారు ప్రజల యభిమానమున కధికముగ పాత్రలు గాగలరు. ఈయాహ ఎంతవరకు సత్యమో ఎన్నికల ఫలితమే దెలుపగలదు.

పై మూడుపక్షములుగాక కమ్యూనిస్టు పక్ష మొకటిగలదు. వీరి ఆశయములు బాల్లివిక్కు ఆశయముల బోలియుండును. వీరికిను స్వల్పస్వల్పాభివృద్ధి కలుగ నున్నారు. త్వరలో వీరిసంఖ్య లభివృద్ధి జెందవచ్చును. కాని లేబరుపక్షమువారు కమ్యూనిస్టులను జేర్చుకొనుటకు బూర్తిగా నిరాకరించిరి. అందుచే ఉభయములు కలయుటకు వీలుండదు. ఇప్పటిసీతి ఎటులున్నను కొంతకాలమునకు ఉభయ పక్షములును కలిసిజోకమానవు. కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు జెందిన కాంపుబెలుగారి ప్రాసక్యూషను విషయమున ఎన్నికలు జరుగవలసినప్పుటజూడ లేబరు పక్షాభిమాన మేవై పుకు మొగ్గుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. అయినను ప్రస్తుతపుఎన్నికలలో అతివాదులగు కమ్యూనిస్టుల స్థానమును గూర్చి వితర్కింప నవసరములేదు. లేబరు, లిబరలు, కన్సర్వేటివుపక్షముల మధ్య నట్టి విభేదిములున్నను, వారిలో వారెంత పోరాడుచున్నను, హిందూదేశసమస్యను ఏపక్షము వారును తమప్రకటనలయందు ఉడపారించకజోయిరి. ఈవిషయమున మాత్రము అన్నిపక్షములవారును ఏకీభావము జూపుచున్నటుల దోచును. జహిందూదేశమునుగూర్చి ఏమి జెప్పిన ఏమి ముఖగునోయిని విరంధరును భయపడుచున్నటుల దోచును. జర్మను సమస్య, రుమ్యాసమస్య, మున్నగువానినిగూర్చి స్పష్టాభిప్రాయము దెలుపుట కేపక్షమువారును వెనుదీయరు గాని, హిందూదేశసమస్య యనిన అందరకును భయమే. లేబరుపక్షమువారు, తాము జేయదలచినపనులన్నిటిని తమ కార్యక్రమమునందు వివరించిరి. కాని, హిందూదేశమునుగూర్చి ఒక్కముక్కయయినను జెప్పక విడిచిపెట్టిరి. లేబరు పక్షమువారు గావించిన లోపములలోకెల్ల నిదిపెద్ద లోపమని మాయభిప్రాయము. వెనుకటి వాగ్దానములను వీరు విడనాడుటయు, స్వయంనిర్ణయాద ఆశయములను మూలద్రోయుటయు జూడ, భారతీయులకు సంఘించినంత వరకు అన్నిపక్షముల వారును ఒక్కత్రోవనే నడుచుచున్నారని చెప్పవచ్చును. అందుచే ఎవ్వరు విజయము గాంచినను, భారతీయులకొక్కటే యగుచున్నది. భారతీయుల సుహృద్భావమును కోల్పోయిన లేబరుపక్షమును గాంచిన జాల కలుగకమానదు.

నిన్నటిదినము మాకు జరిగిన తింతివార్తలలో, హిందూదేశ సమస్యకు సంబంధించిన చిన్నవిషయ మొకటిగలదు. దానినిగాంచి సంతసింపజాలము. లేబరుపక్షమువారు అధికారములో నున్నంత కాలము, హిందూదేశ సమస్యను తలపెట్టకజోయిరి. వెనుకటి వాగ్దానములగూర్చి మాటాడకపోయిరి. అధికార మంతరించిన సమయమున, స్వపరిపాలనా విధానమును తయారుజేయుటకు రాండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చవలయునని లేబరుపక్ష సమా

మదరాసు, అక్టోబరు 13:—మదరాసు మిశికాన సంఘ
నార్తీకసభ 16 లేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలమైనదన్న
రంగంబులకు వై. యం. సి. యే ఆడిటోరియంలో జరుగును.
దివాన్ బహదూర్ టి. రంగాచారి యం. యల్. ఏ. గారు
అధ్యక్షుల వహించును. ఈ క్రిందివారు మాట్లాడుదురు:—గౌ. జి.
యే. సతీశ్ కె, ఎ. శివరామమూనస్ లి. యే. బి. యల్. ఆబ్దుల్
హమీద్ ధన్, యస్. వెంకటాచలం శెట్టి యం. యల్. సి.
యస్. సత్యమూర్తి మురి. యల్. సి. రావు యల్. పి. లా.
రెను గారు. (అ. ప్రె.)

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

అన్ని పక్షముల వారి ప్రకటనలు

ఈ సందర్భావస్థకు బాధ్యత

ప్రభుత్వము పై నిందితలు

కార్మిక ప్రక్షుము వారి ప్రతిక్రియ

రీఫ్ట్, ఆక్టోబరు 11:— ఈ రెండు సంవత్సరములలో పుగనే మరల మాడవ పర్యాయము ఎన్నికలకు ప్రయత్నించుటకు కారణమును అన్ని పక్షములవారును తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు లోచించుచున్నది. క్యాంబెలు యభియోగమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణ ఫలకపోవుటచే ఈ ఎన్నికలకు అవసరముగల్గెనని కన్పర్యేటివులు లిబరల్స్ అనుచున్నారు. ఈ విషయమును గూర్చి పూర్తిగ నచ్చజెప్పినను ప్రతిపక్షాలు విచారణఫలకమైనవి పట్టుపట్టుట ఎన్నికలకు కారణమని కార్మిక పక్షాభిమాను లనుచున్నారు.

కార్మిక కార్యక్రమము

కార్మిక పక్షమువారు నియోజకవర్గమునకు క్యాంబెలు అభియోగమును గూర్చియేగాక తాము అధికారములో నున్న పుడు దేశసేవ నిమిత్తము జేసిన పనులన్నిటిని, ఈ ఎన్నికలచే చేయదలచుకొన్న తమ కార్యక్రమము ఆగిపోయిన విషయమును గూర్చియు తెలియజేసి వారి ఓటులను గోరెదరు. విదేశాంగ సమస్యలను గూర్చి తాము ముఖ్యముగ జేసిన యభియోగమును గూర్చి తెలియజేసెదరు. ఒక్క ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను మాత్రము లిబరల్స్ కన్పర్యేటివులు ఆక్షేపించుచున్నారు. తక్కిన విషయములలో కార్మిక ప్రభుత్వమువారు జేసిన గొప్ప కార్యములను విదేశాంగ సమస్యల విషయమై కన్పర్యేటివు లిబరల్స్ గూడ ఒక్కొక్కొకరుచున్నారు. వీరు తమ నిర్యాకార్య క్రమమును స్వంతముగ తయారు జేసెదరు. ప్రభుత్వమువారు పనిలేని కార్మికులకు ఉపాధిని గలుగజేయు విషయమును గూర్చియు గృహనిర్యాక సమస్యనుగూర్చియు ఆక్షేపించెదరు.

కమ్యూనిస్టులు

కార్మిక పక్షమువారు కమ్యూనిస్టుల విషయమై జేసిన తీర్మానముచే కమ్యూనిస్టులు ఈ ఎన్నికలలో అంతగా ప్రయత్నించరు. 12 గురు కమ్యూనిస్టు సభ్యుల మాత్రమే ప్రయత్నించెదరు. వీరికిగూడ ఏమియు ఆశ కనిపింపదు.

సగటున ఒక్కొక్క నియోజక ప్రదేశమున 40000 మంది యందురు. వ్యవధి లేకపోవుటచే ఈ అందరియెదుట అభ్యర్థులు పన్నెండునుటబడదు. చాలవరకు కరపత్రములను పంచి బెట్టెదరు. చూరకేవల యంత్రములద్వారా అందరకును వినబడునట్లు ఏర్పాటుజేసెదరు. ఈ వారము మొదటలో అన్ని పక్షములవారును తీవ్రముగ తమ ప్రచారమును ప్రారంభించెదరు.

కన్పర్యేటివుల ప్రకటనము

ప్రభుత్వమువారు గొప్ప సిద్ధాంతముతో ఎన్నికలను ఇంతతోందరగ గలుగజేయుటలేదు.

క్యాంబెలు అభియోగము విషయమై విచారణ సల్పుటకు సహించలేక తమ గౌరవమునకు భంగకరమను కారణముచే ఈ ఎన్నికలను బెట్టిరి.

కార్మిక పక్షమువారు

విషయము గాంచెదరను భయముతో ఉభయపక్షముల వారును ఏకమై తమరిని యోజించిరి ప్రకటించిరి.

లిబరల్స్ ప్రకటనము

క్యాంబెలు అభియోగములో నిష్పక్షముగ విచారణ సల్పవలెనని మేముగోర అందుకు భయపడి ఎన్నికలను ప్రభుత్వమువారు బెట్టిరి. ఇదియంగాక ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను గూర్చి పార్లమెంటులో చర్చలేకుండ జేయుటకును ఎన్నికలను బెట్టిరి.

మాడుపక్షములవారును పనిలేని కార్మికుల కుపాధిని గలుగజేయుటకును, వ్యవసాయసమస్యనుగూర్చి యభివృద్ధి జేయుటకును, ట్రాన్సుపోర్టు, విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియు తాము చేయదలచుకొన్న ఏర్పాటులను తమ ప్రకటనములందు తెలియజేసిరి. ముగ్గురుగూడ ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికనుగూర్చి వ్యక్తికరించుచున్నారు.

లిబరల్స్ రషియాతో ఆర్థికవర్తకపు సంబంధములను ప్రవేశబెట్టుటకు ఇష్టపడుచున్నారు.

కాని రషియా ప్రభుత్వమువారు ఋణదాతలకును, ఋణము దీసికొన్న బాధ్యతలను నాగరకపు జాతులలో ఒక్కొక్కొక్క సంగతులను నిరాకరించుచున్నారు. అట్టి రషియా ప్రభుత్వమువారికి బ్రిటిషు ప్రజలు ఋణము నీయవలెనను ఒడంబడికను పార్లమెంటువారు ధృవపరచవలెనని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు సిఫార్సు జేయుటకు లిబరల్స్ అంగీకరింపజాలమనిరి.

కార్మిక ప్రకటనము

రషియాతో ఒడంబడికవలన మత్స్యపరిశ్రమకు అడవముగ వేలకొలది చదురపు మైళ్ల విస్తీర్ణముగల ప్రదేశము లభించును. నేతపరిశ్రమలకును, బొగ్గువర్తకమునకును కొత్తయవకాశములు లభించును. రషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు బొందిన నష్టములకు పరిహారమునిచ్చినపుడు రషియాకు డబ్బిచ్చుటకు ఏర్పాటుచేయుచు ఈ ఒడంబడికనుగూర్చి రాయబారములను నల్పెదరు. నష్టపూర్ణ నిధికిగూడ ఏర్పాటు జేయబడును. దానిమీద గ్రేటు బ్రిటను అభయమిచ్చును.

ఈ ఋణముల వరతులనుగూర్చియు, ఈ ఋణము నెటు లుపయోగించునదియు ముందు ఒడంబడికలో తెలియజేయబడును. ఈ ఋణమునకు పార్లమెంటువారు ఒప్పకొనవరకు ఈ ఒడంబడిక అమలులోనికి రాదు అని సాధారణ ఒడంబడిక 12 వ నూత్రమున విధింపబడెను.

గుంకముల విషయమై తాము చర్చించుటకుగాని ప్రవేశబెట్టుటకుగాని పూనుకొన డలచుకొనలేదని కన్పర్యేటివులు ప్రకటించిరి. విదేశపు పోటీలన భయములేకుండ జీవనప్రమాణమును నిలబెట్టుటకును ఉపాధిని గలుగజేయుటకును సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదరట. బ్రిటిషు మాజ్యవర్తమును యభివృద్ధి జేయుటకుగూడ ప్రయత్నించెదరట. విదేశాంగ విధానమును గూర్చి కన్పర్యేటివులు ఇట్లు ప్రకటించిరి.

విదేశాంగ విధానముగూర్చి డొమినియన్ ప్రభుత్వముతో పూర్తిగ ఆలోచించి చేయవలెను. యూరపునందు పూర్వపు పరిస్థితులను గలుగజేయుటకును అన్ని విషయములలోను సహకారము యునై టెడ్ స్టేట్స్ తో కలసి సల్పుటకును మిత్రమండలితో స్నేహభావముతో ప్రవర్తించుటకును మేము పూనుకొన్నాము.

జాతీయమితిని బలపరచవలెను. ఆపద్ధి సమస్యలందీ విదేశాంగ విధానమునకు పూనుకొనవలెను.

కాని “సంధి, యద్ధము విషయములను గూర్చి డొమినియన్లతో సంప్రదించకుండ ఎట్టి ఒడంబడికలను జేయగూడదను సంగతికి లోనై జాతీయమితిని బలపరచవలెను.”

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కాంతిని, పారిశ్రామిక యభివృద్ధికిని ఎంతయుపాటుబడి సాధించిరియు, వర్తమానిషము మైగూడ పాటుబడిరియు అదియే గ్రేటు బ్రిటను ముఖ్యోద్దేశమనియు తెలియజేసిరి.

లిబరల్స్ స్వచ్ఛావర్తక విధానమునందు అచంచలవిశ్వాసమును నిలియున్నారనియు కార్మిక పక్షమువారిని అధికారములోనికి దెచ్చుటకు లిబరల్స్ ప్రమరణాజ్యోగపద్ధతినే ఆమలించిచిరి. ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిహతులుగ ఓటు నిమిత్తులతో దేశముయొక్క లాభమును తీవ్రముగా ఆలోచించిరి. మంచి ప్రభుత్వమువారి లాభములను, పరపతిని ఆలోచించిరి. కాన ప్రజలు ముగ్గురిలో ఎవరినైన తమకు ఇష్టమువచ్చినవారిని ఎన్నుకొనవచ్చు వనిరి.

“లిబరల్స్ ప్రభుత్వమును అధికారములో ప్రవేశబెట్టుట కిది నమయము. లిబరల్స్ కాంతి, సంఘసంస్కరణము, జాతీయాభివృద్ధికై పాటుబడెదరు. పురోవృద్ధికి ఆలోచించరాని నిరోధమును ఎన్నటికి జూడరు. తల తోకలేని విధానమును, కార్యరూపమును దాల్చజాలని విధానమును ప్రయత్నించరు. వీటివలన, ఇట్టి విధానమువలన సాంఘిక ఆర్థిక విధానము నంతను నాశనమగును. ఈ సాంఘిక ఆర్థిక విధానము మీదనే గ్రేటు బ్రిటను ఐశ్వర్యము నిర్మించబడెను.”

కార్మిక ఎన్నికల ప్రకటనము

13 తేదీని ప్రకటించబడును

కన్పర్యేటివు లిబరల్స్ కుటబర్ని తాము వచ్చే పార్లమెంటు మావేళమున ప్రవేశబెట్టవలచుకొన్న మంచిపనుల నెన్నిటితో పాడుచేసిరిని తమ ప్రకటనమున తెలిపిరి. ఈ ప్రకటనమున పక్షాలు, భూమికిమ్మకు, స్త్రీలకు పింఛనలు, (జీవకోపాధిపోయిన స్త్రీలకు), దేశమంతటను విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రవేశబెట్టుటనుగూర్చి తెలియజేసిరి.

డొమినియన్లతోగూడ సంబంధములను బలపరచినారమనిరి. పూర్వమున్న ప్రభుత్వములచే పాడైన ప్ర్యాంక్ జర్మీను సంబంధములను బాగుచేసితిమనిరి. బ్రిటిషు ప్ర్యాంక్ సంబంధములు పౌరద్యమముగ నేర్పాటు చేయబడెను. సఖ్యత నేర్పాటుజేసితిమి. జనీవాలో మధ్యవర్తిలపరిష్కారము, శత్రుభయములేకుండుట, వైస్యములను అందరును లెక్కించుటనుగూర్చి ఎంతయో చాలవరకు పాటుబడితిమి.

ఈ కాంతివిధానముల నుండి కార్మిక ప్రభుత్వమువారు రషియనులను నిషేధించవలచుననెదరు. దేశక్షేమము నిమిత్తమును పనిలేనివారికి ఉపాధిని గలుగజేయుటకును రషియాతో సంబంధముల నేర్పాటుజేసికొను లవసరమనిరి.

“ఇట్టివనిని, కాంతిని, ఐశ్వర్యమును ఆపుజేసి నిలిచిపోవుటకు వీరు అంగీకరించెదరా?” యని తమ ప్రకటనయందు అడిగిరి.

కార్మిక కార్యక్రమము ఈ ఎన్నికలపై ఆధారపడియున్నదనిరి. ఆర్థిక విషయములలో ఎంతయు నెక్కితిమిని తెలియజేసిరి. రెండవ కార్మిక ఆర్థికవర్తకమును భయపడి ఈ ఎన్నికలను లిబరల్స్ కన్పర్యేటివులు ప్రవేశబెట్టిరి. విద్యావిధానమున గొప్ప మార్పులను జేసితిమనిరి. గనులపరిశ్రమలను నభివృద్ధిజేయ దలచుకొంటిమనిరి.

లిబరల్స్ ప్రకటనము

పనిలేని కార్మికుల స్థితి దుర్భరమగుచున్నదనిరి. ఇండ్లు చాలుటలేదనిరి. వ్యవసాయమున గొప్ప మార్పులను ప్రవేశబెట్టదలచితిమనిరి. పట్టణ సమస్యలను పరిష్కరించెదమనిరి. అల్పహాలు త్రాగుటనుగూర్చి చర్యను దీసికొనెదమనిరి. ఉపాధ్యాయులకు పరిహారమును జూపెదమని విద్యావ్యాపకమును జేసెదమనిరి.

ఓటర్లను భయపెట్టి వారి ఇష్టమువచ్చినట్లుల స్వతంత్రముగ ఓటులనియకుండ జేసినవారిని నిషేధించెదమని బ్రిటిషు పార్టీ సిస్టుతరపున ఎన్నెన్ను హామిలుగా ఈ ప్రకటించిరి.

బాల్మీనుగారి యువన్యాసము

దేశమునకు కావలసినది

స్వల్పసంఖ్యాకుల ప్రభుత్వము కొలదికాలములోనే విఫలమైనది. సాంఘిక ప్రభుత్వము ఇతరులమీద ఆధారపడక తమ అతినాడులమీదనే ఆధారపడిన ఏమిగతి గల్గునో తెలిసినది. ఇట్టి అవాంతరములు లేకుండజేయుటకును మరల దేశము విశ్వ ర్యముతో దులదాగవలెనన్నచో అధికసంఖ్యాకులుగల కన్న ర్వేటి ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టి విశాలభావోపేతమైన జాతీయవిధానమును ఒలపరచవలెనని బాల్మీనుగారు తెలియ జేసిరి.

ప్రభుత్వముపై నేరారోపణము

ప్రభుత్వమువారు క్యాంబెలు అభియోగములో విచారణ కొనసాగించినందున సమర్థించుటకు వీలులేని రషియా ఒడంబడికను జేసిరనియు, పనిలేని కార్మికులకు పాధిని గలుగజేయ లేకపోయిరనియు మొక్కాపన్నలను అవివేకముగ రద్దుజేసి రనియు పరిశ్రమరక్షక చట్టములో నున్న రెండవభాగము నెత్తి జేసిరనియు ఆక్షేపించిరి. సామ్రాజ్యవర్తకము విజృంభింప కుండ పాడుజేసిరి. కార్మికులకు పనిలేనివారికి ఉపాధిని గలుగ జేయవలయుమై ఆలోచించుట కన్నర్యేటి ప్రతిముఖ్యవిధియనిరి. గుంకముల విషయము రెండవవిషయమనిరి. జీవనప్రమాణ మును, అందరకును ఉపాధిని గలుగజేయుటకును కన్నర్యేటి ప్రతి నిశ్చయించుకొనిరి. ఇట్టి ఏర్పాట్లు లేనిచో డాన్ విధానము గ్రేటుబ్రిటనుకు భంగకరమనిరి. ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సుచే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవర్తకమును, సాధనసంపదను అభివృద్ధి చేయవచ్చుననిరి.

సామ్రాజ్యభివృద్ధిని, సామ్రాజ్యపరి స్కారసమస్యయు కన్నర్యేటి ప్రతిముఖ్యవిషయములు. బ్రిటిషు విదేశాంగవిధానము దొమినియనులకు ఇష్టముగనుండవలెననిరి. విదేశాంగ విధానమును దొమినియను ప్రభుత్వములతో ఆలో చించి చేయవలెననిరి. భూమి, సముద్రములమీద భయము లేకుండ ఇదివరకున్నట్లులే చేయుటకు కన్నర్యేటి ప్రతి ప్రయత్నించెదరు. జనీవాలో నూచింపబడిన విధానములన్నిటిని దొమిని యను ప్రభుత్వములతో ఆలోచించవలెననిరి. బీటు పంచదార పరిశ్రమను పట్టణేతర పరిశ్రమలను అభివృద్ధి జేయవలసియున్న దనిరి.

“భూములను ప్రభుత్వమువారు వశపరచు కొనుటయు, భూమికి మృత్యులమీద పన్నులను విధిం చుటయు కన్నర్యేటి ప్రతి ఇష్టములేదనిరి”

చర్చిలుగారిదాడి

చర్చిలుగారు తమ ఎన్నికల యువన్యాసమున కన్న ర్యేటి ప్రతి బలపరిచి వారి సంఘసంస్కరణములను సా మ్రాజ్య నిర్మాణమునుగూర్చియు వారి విధానములను ఒప్పు కొనిరి. పరిశ్రమరక్షక చట్టమును ఆమోదించిరి. ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సును ఒప్పుకొనిరి. సాంఘిక ప్రభుత్వము స్వల్పకాలము లోనే భగ్నమైనది. వీరికి మన పాలకులుగ నున్నారు. విప్లవోద్యమములందు అసంతృప్తులగువారిని జేర్చుకొని వారి వోటులను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనిరి.

వీరి అధికారమును, తిరుగుబాటును మును ప్రపంచక జ్ఞానముతో ప్రవర్తించి జనసామ్యసముయొక్క విశ్వాసమును చూడగొని ప్రతిఘటనముజేయవలె ననిరి. కష్టపడి బ్రిటిషు ప్రజలు గడించినసామ్యుతో బోల్షి విక్రమము, వారిపనిని బలపరుచుటకు ముగ్ధులగుచు చేయు ప్రయత్నము లన్నిటికి గొప్ప సమ్యుత్పత్తులు బెట్టినవార మగుదుమనిరి.

కమ్యూనిస్టుల కోర్కెలు

లండన్, అక్టోబరు 12:—కార్మికులు పెట్టుబడి దారుల పై పోరాడుటయని ఈ ఎన్నికలను గూర్చి తమ యభిప్రాయ మునుకమ్యూనిస్టులు తమ ఎన్నిక ప్రకటనమున తెలుపుచున్నారు.

గనులను, ఇనుపదారులను, పరిశ్రమలను, భూములను, బ్యాంకులను, ప్రభుత్వమువారు వశపరచు కొనవలెననియు పెట్టుబడిదారములను పన్నును విధించవలె ననియు డాన్ నివే దికమును నిరాకరించవలెననియు యుద్ధబుణములను రద్దుజేయ వలెననియు కమ్యూనిస్టులు కోరుచున్నారు. కార్మిక ప్రభుత్వ మువారు కార్మిక తరగతివారు చెప్పినట్లు. చేయవలెననిరి. వారమునకు కనీసము నాలుగుపానుల వేతనము నీయవలె ననిరి. వారమునకు 44 గంటలకంటె ఎక్కువ పనియుండరాదనిరి. సోవియటు ఒడంబడికను అంగీకరించవలెననిరి.

విర్లండు, ఇండియా, ఈజిప్టు, ఇతర అధినివేశములను స్వతంత్రరాజ్యములుగ ప్రకటించవలె ననిరి.

ట్రాస్టారు సభలో ఆల్లతులు జరిగిన పోలీసువారు నలుగురిని నిలుపుజేసిరి.

ఎన్నిక యువన్యాసములను

అందరకును వినిపించుచుట జేయుట

బ్రాడ్ కాస్టింగు

లండన్, అక్టోబరు 12:—వచ్చేవారములో ఆయాపక్ష ముల నాయకుల ఒక కలయిక యువన్యాసమును దూరప్రవణయంత్రములద్వారా అందరకును వినిపించుటకు పో ట్టుమాట్టరు జనరలు ఒప్పుకొనెనని తెలియుచున్నది. రేపు సాయంకాలము ముగ్ధానాల్డుగారు గ్లాస్టోలో ఇచ్చిన యువన్యాస మును ప్రకటించెదరు. బాల్మీనుగారి యువన్యాసమును మంగళ వారము ప్రకటించెదరు. లిబరల్స్ యువన్యాసమును ప్రకటిం చురోజును ఇంకను నిర్ణయింపలేదు. ఆస్పిక్టరుగారిపెయిన్టీ యువన్యాసమునుగూడ ప్రకటించెద రనుకొనుచున్నారు.

అల్లరుసానము

నకు రిపబ్లికనులు ఈ బ్రిటిషు ఎన్నికలందు ప్రయ త్నించెదరని డివలరాగారు ప్రకటించిరి. విర్లండునుగూర్చి జే యుకానసములను నిశ్చయించుటకు వీలగునట్లు ఇట్లు జేసిరట. మాడదని రిపబ్లికనులు నిశ్చయించినచో ఇంగ్లీషుపార్లమెంటు లో ఎన్నికలందు గెలుపొందిన రిపబ్లికను అభ్యర్థులు తమసాన ము నలంకరించరు. మామూలుప్రకారము ఇంగ్లండు తనలాభము నిమిత్తము విర్లండు నుపయోగించుచున్నారని డివలరాగారు యువన్యాసించిరి.

జాతీయమితి

మాట్రియలు గెజటు హెచ్చరిక

జనీవా ఒడంబడిక యుద్ధములేకుండ జేయుట కుపకరిం చు నున్న ముప్పును దెచ్చు నే మో యని మాట్రియలు గెజటు భయపడుచున్నది. దొమినియనులు అంద రును అంగీకరించెదకో లేదోయను సందియమును జూపుచున్నది. సాలన కొక పర్యాయముకంటె తక్కువగా జాతీయవాదము గూడిన బాంకుడు ననుచున్నది.

అనటోలి ప్రాంసుగారు చనిపోయిరి.

గాంధీగారి యువన్యాసము

లండన్, అక్టోబరు 10:—మాంచెట్టరుగారి యువన్యాసము ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: గాంధీగారి నిరశనప్రతిము భారతదేశ చారిత్రమున పశ్చాత్తాపమును నైతికపలుకుబడిని గలుక జే యును. ముఖ్యస్థానము నాక్రమించును.

ఒకనెల క్రిందట గాంధీగారి పలుకుబడి అధికారము ఎంతయొ తగ్గిపోయెను. ఆయన రాచకీయ మనము చిందరవంద రగ నుండెను. చెఱసాలనుండి ఆయన విముక్తులైన తి నెల నుండి ఆయనచేసిన తీర్మానములు అసహాయదారులను, స్వరా జ్యవాదులను కలవరబెట్టినవి. కోపమును గలుగజేసినవి.

భారతీయుల స్వభావమును తెలిసినవారు గాంధీగారి ఉపవాసవ్రతవిజయము మరల గాంధీగారి పలుకుబడిని ప్రజల లో గలుగజేయకమానదని గ్రహించుటకు సందియముండదు. మనకు లభించినంతవరకు గల నిదర్శనములను జూడ గాంధీగారు ఇండియా ప్రభుత్వముతో సంధి జేసికొనుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని కాన్పించుచున్నది.

చీనాప్రార్థనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టో 14:—కేంద్రప్రభుత్వసేనలో జేరినక యిగ్నాన్నసేనలు మేంకుపానగరపరిపాలనమును తీసికొనుటకు రాయబారములను జరుపుచున్నారు. విదేశప్రదేశములనుగూర్చి భయముండ దనుకొనుచున్నారు.

ఇరాకుకు బ్రిటిషుసేనల నంపనున్నారను వదంతులు అస త్యములని అధికారులు తెలుపుచున్నారు.

ఇరాకు సరిహద్దు

తురుమ్కుల ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టో 14:—బ్రిటిషువారి లేఖకు తురుమ్కు లు తమ ప్రత్యుత్తరమును 11 లేదని కాన్స్టాంటినుపోలిస్లో బ్రిటిషు ప్రతినిధి కందజేసిరి.

ఇరాకు సరిహద్దులో హద్దుమీది ప్రకరించలేదని తురు మ్కులు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

తురుమ్కు ప్రదేశములోనికే తురుమ్కు సేనలు ప్రవేశిం చినవనిరి. అస్సీరియనులు తురుమ్కుగవర్నరును ఎత్తుకుబోవుటకు ప్రయత్నించుచుండ వారిని గాపాడుటకు ఈసేనలు పంపబడిన వనిరి. ఆతనిపై కత్తిగట్టినవారిని శిక్షించుటకంపబడినవనిరి. ఈ పనిని పూర్తిజేసిరి. గనుక కొంతవరకు సైన్యములు వెనుకకు మ రలినవనిరి. పత్రికలు తీవ్రముగ వ్యాఖ్యయొనర్చుచున్నవి. ఆం గోరావారు సేనలుసమకూర్చబడుటలేదనిరి. ఒక తీవ్రముగ సం దిగ్ధావస్థభయము కొంచెముల్గ్గినది. జాతీయసభవారు 18 లేదని సమావేశమగుదురు. ముస్లమా కమలాగారు ఎర్జిరంకు బోయిరి. తక్షణము అంగోరాకు ఆతడు తిరిగివచ్చుచున్నాడు. ఇచటకు 15 లేదని వచ్చెద రనుకొనుచున్నారు.

యాదులో ఆర్థిక వికృతము

ప్రెంచివారు గలుగజేయుటకు జర్మనులు డాన్ నివేదిక మును అమలులో పెట్టుటకు చర్యను దీసికొనిరని ప్రకటించు టకు నష్టపరిహారసంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. తరువాత ప్రెంచి బెర్లియం ప్రభుత్వమువారు ఒకపక్షములో జర్మను ఆర్థిక వికృతము గలుగజేయవలెను. నష్టపరిహారసంఘమువారు అమెరికను వ్యక్తిగూడ కొన్నిసందర్భముల నిమిత్తము నియ మించిరి.

బెంగాలు విప్లవకారులు

భారతదేశమునుండి భయంకరముగు

సమాచారములు

లండన్, అక్టోబరు 7:—పార్లమెంటు మరల సమావేశ మగుటకుముందు మంత్రివర్గమువారు భారతదేశ వ్యవహారములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ముఖ్యముగ బెంగాలులో రహస్యపు విప్లవసంఘములనుగూర్చి ఆలోచించినవి. అందుచే అయాజిల్లాల నుండి తచ్చు అధికారనివేదికములనుబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కఠినచర్యను దీసికొనిరన్న ఆశ్చర్యపడ నవసరములేదు. భారత సామ్రాజ్యసభ్యులధికార్లమునుబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వ మువారు కఠినచర్యను దీసికొన్న ఆశ్చర్యముండదు.

ఏమిగానున్నదో స్వరాజ్య అతివాదులు బాగుగ గ్రహిం చెదరుగాక యని న్యూస్పేపర్లు పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఈవిప్లవకర్త అసత్యముని భారతీయులెవరును అనుట లేదని కలకత్తానుండి మార్చింగుపోస్టు పత్రికావిలేఖరి తెలుపు చున్నాడు. పరిస్థితులు కాఁబోయంతరముగ నున్నవి.

బెంగాలు విప్లవకారుల అల్లరులనుగూర్చి ఆంగ్లో-ఇండి యను విలేఖరులు వ్రాసిన వ్రాతలను ఇండియాకార్యాలయము వారు అబద్ధమనుటలేదని డెయిలీన్యూస్ పత్రిక చూపుచున్నది.

గురు ఘంటాలు పత్రిక

నంపాదకుడు మంగళసంగుగారిచే కేసు

18 వ లేదని లాహారులో యీకేసు విచారణ మరల జరిగినది.

“దొరతనమువారి ఉత్తరువుప్రకారము నేను కేసుచేసే ఠిని. ఈవ్యాసములు వ్రాసినవారినిగూర్చి నాకేమియును ప్రధ మవిచారణలో తెలియరాలేదు. ఇట్టివ్యాసములనే అన్యమతము వారు తమపత్రికలలోగూడ నపుడు ప్రకటించియుండవచ్చును. వానికి ప్రత్యుత్తరముగానే యీవ్యాసముల నీపత్రికలో ప్రక టించియుండవచ్చును” అని పోలీసు నూపర్నెంటు సాక్ష్య మిచ్చెను.

“నాకు ఉరుదుభాషలో నుంచివాండిత్యమున్నది. ఈ వ్యాసములను వ్రాసినవారుగూడ గొప్పపండితులే యైయుండ వలెను. ఆరోజులలో మహమ్మదీయపత్రికలలోగూడ నిట్టి వ్యాసములే ప్రకటింపబడెను. అవ్యాసములు హిందువులకు చాల అనమానమును ఆగ్రహమును కలిగించునట్టివిగా నుండెను. కానికి ప్రత్యుత్తరముగా నీవ్యాసములు వ్రాయబడెనో లేదో నాకు తెలియదు” అని గవర్న మెంటుట్రాన్స్సలేటు సాక్ష్య మిచ్చెను. (ఆ. ప్రె)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షా ఫలితములు

గ్రూపు I

2-వ తరగతి: --

9 17 38 43 44 48 50 55 75 84 112 116 231
292 295 368 368 386 387 390 395 408 406 410 440
441 453 512 520 618 620 621 623 668 682 683
689 695 729 768 770 818 848 881 897 958 976
1002 1007 1092 1095 1096 1098 1106 1108 1147
1151 1154 1155 1168 1169 1177 1187 1199 1204
1298 1336 1382 1384 1389 1414 1424.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1 4 12 15 21 22 24 26 31 32 33 35 36 37 47
58 63 64 76 85 87 89 92 95 97 103 104 105 107
108 111 1 2 118 123 303 314 305 307 310 313 314
315 319 336 341 359 365 366 385 388 592 393 394
398 401 408 405 409 446 447 448 449
450 4 1 452 477 495 514 515 536 540 557 561
565 593 596 597 604 606 622 624 628 670
671 674 676 677 678 679 681 685 686 725 726 753
767 774 775 810 814 815 838 840 843 849 877 888
892 894 896 900 950 954 956 978 986 987
989 991 995 996 997 1004 1012 1048 1049 1050
1065 1066 1068 1086 1088 1089 1090 1091
1092 1094 1097 1100 1101 1105 1129 1130
1137 1143 1146 1156 1166 1167 1112 1173
1174 1178 1179 1186 1188 1193 1196 1197
1201 1205 1291 1294 1295 1296 1330 1337
1338 1339 1341 1342 1376 1378 1385 1386
1409 1411 1413 1426 1429 అందు 1436.

2-వ భాగము మాత్రమే:--10 34 66 73

367 407 444 496 517 535 603 692 819
979 994 1082 1099 1103 1104 1133 1135
1170 1191 1333 అందు 1428.

ఏదో భాగము పాసై పూర్తి చేసినవారు:--

124 127 129 130 136 138 140 141 142 143
145 149 150 152 155 156 161 167 168 169
173 174 176 177 178 179 181 183 184
187 188 192 193 195 200 201 203 206 209
213 216 219 220 224 225 229 230 231 233
235 236 238 242 244 244 245 246 247
249 250 251 253 255 258 260
269 271 274 277 283 284 267
278 280 281 283 285 287 288 298 320 328 325 326
328 329 331 344 347 351 352 369 370 373 374 375
376 377 379 381 382 411 412 413 414 416 418 421
423 424 426 427 434 436 459 461 463 467 479 480
481 482 484 488 489 508 504 505 506 508 522 524
526 528 530 532 535 534 541 543 546 547 548 550
551 572 574 584 585 586 588 589 591 608 609 610
613 615 616 631 633 636 637 642 643 645 647 650
651 652 655 656 658 660 663 665 696 697 699 705
707 708 710 730 731 746 749 779 782 784 786 787
793 789 780 794 795 797 798 803 806 807 808 821
823 824 825 826 827 829 832 833 836 837 857 858
859 862 868 869 871 874 902 904 905 907 911 914
915 919 926 928 938 940 941 943 945 959 960 962
963 964 965 966 973 975 981 983 1016 1019 1021
1023 1024 1026 1027 1028 1030 1031 1035 1036
1037 1040 1053 1055 1056 1660 1070 1071 1072
1076 1110 1112 1113 1114 1118 1119 1120 1121
1124 1125 1 36 1127 1207 1208 1210 1211 122
123 1244 127 129 1226 1229 1231 1232 1233
1242 1243 1245 1246 1247 1248 4848

1251 1252 1254 1255 1258 1259 1260 1262
1263 1266 1268 1270 1273 1278 1279 1280
1283 1284 2188 1290 1304 1305 1106 1308
1310 1311 1312 1314 1316 318 1319 1321
1322 1324 1327 1348 1352 1353 1356 1357
1358 1364 1366 1372 1373 1290 1293 1393
1394 1396 1401 1415 1420 1421 1422 1423
1443 1446 అందు 1448.

గ్రూపు II

2-వ తరగతి:--

1449, 1455, 1457, 1478, 1610, 1675
1696, 1698, 1716, 1719, 1726 1759.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1456, 1463, 1467, 1472, 1476, 1477.
1479, 1482, 1484, 1485, 1528, 1556, 1602,
1605, 1607, 1609, 1631, 1632, 1644-1658,
1659, 1673, 1689, 1692, 1704 1706,
1715, 1718, 1744 1748, 1750,
1461 1470 1612 1633 1714 1727

ఏదో భాగము పాసై పూర్తి చేసినవారు:--

1486 1488 1489 1493 1494 1495 1496 1500
1501 1502 1503 1504 1507 1508 1509 1511 1512
1514 1518 1531 1533 1535 1536 1538 1540 1558
1560 1561 1562 1563 1566 1568 1570 1571 1573
1574 1578 1579 1580 1583 589 159 1592 1594
1596 1509 1614 1616 1620 1623 1624 1625 166
1637 1639 1718 1653 1654 0660 1661 1663 1664
1665 1666 1683 1684 1685 1688 1698 1694 1702
1702 1710 1711 1723 1729 1730 1732 1733 1734
1735 1736 1738 1739 1740 అందు 1762.

గ్రూపు III

1-వ క్లాసు:--

2326

2-వ క్లాసు:--

1764 1766 1768 1771 1772 1783
1785 1791 1793 1796 1809 1817 1818 1822
1830 1849 1863 1867 1869 2025 2047 2056
2057 2060 2125 2150 2153 2190 2256 2257
2262 2323 2349 2350 2357 2366 2440 2446
2482 2505 2519 2523 2568 2572 2576 2604
2609 2615 2646 2647 2674 2683 2693 2700
2795 2816 2830 2863 2880 2884 2888 2892
2918 2923 2926 2928 2977 3006 3075 3081
3109 3111 3121 3130 3131 3135 3193 3194
3225 అందు 3244.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1763 1780 1798 1799 1800 1801 1803
1812 1815 1820 1827 1833 1836 1837 1838
1840 1841 1843 1846 1847 1850 1855 1871
1872 1881 1882 2026 2049 2055 2144 2145
216 2177 2178 2179 2182 183 2185 2187
2189 2191 2193 2197 2200 2204 2207 2260
2352 2353 2359 2360 2363 2367 2397 2479
2399 2400 2406 2439 2444 477 2493 2509
2521 2524 2562 2566 2569 2580 254 2578
2603 2608 2610 2614 2619 2631 2634 2639
2644 2675 2677 2682 2689 2690 2691 2696
2696 2737 2739 2657 2758 2759 2760 2785
2794 2809 2810 2813 2819 2822 2823 2827
2835 2860 2862 2870 2882 2885 2887 2889
2894 2912 2919 2925 2927 2969 2974 2976
3025 3107 3112 3114 2118 3120 3122 3124
3125 3126 31973 199 3201 3223.

2-వ భాగము మాత్రమే:--

1767 1770 1773 1787 1829 1856 1865 1876 2018
2027 2051 2059 2096 2123 2129 2194 2252 2255

2258 2359 2266 2288 2325 2355 2361 2403 2405 2448
2503 2520 2561 2564 2565 2607 2618 2641 2681
2692 2761 2831 2834 2920 2967 2971 2986 2987 2990
2991 2998 3078 3118 3123 3127 3190 3233 అందు
3241.

ఏదో భాగము పాసై పూర్తి చేసినవారు:--

1884 1888 1889 1890 1894 1900 1901 1902 1903
1904 1905 1907 1909 1915 1916 1918 1920 1921 1922
1927 1930 1934 1935 1936 1939 1941 1942 1943
1947 1949 1950 1951 1952 1954 1955 1956 1957
1958 1961 1962 1964 1967 1971 1977 1978 1981
988 1985 1989 1990 1991 1995 1996 1999 2000
2084 2005 2006 2010 2013 20 5 2029 2030 2032 2036
2037 2038 2040 2043 2045 2046 2062 2065 2066 2069
2074 2083 2084 2086 2098 2099 2104 2105 2108
2111 2112 2 16 2119 2120 2130 2133 2134 2136
2137 2139 2 57 2158 2160 2162 2163 2164 2172
2178 2208 2209 2210 2211 2218 2214 2217 2219
2221 2222 2223 2225 2226 2227 2228 2230 2231
2232 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2243 2244
2245 2249 2250 2275 2276 2277 2278 2280 2281
2283 2296 2298 2306 2308 2311 2312 2313 2318
2327 2328 2329 2330 2331 2334 2335 2337 2339
2340 2344 2346 2347 2368 2369 2380 2382 2385
2389 2390 2391 2393 2414 2415 2417 2418
2419 2421 2422 2425 2426 2429 2431 2436 2449
2450 2451 2452 2454 2459 2461 2463 2465
2466 2470 2471 2472 2484 2486 2487 2489 2496
2499 2500 2529 2531 2534 535 2536 2537
2540 2541 2542 2546 2547 2548 2550 2551 2555
2559 2560 2579 2581 2584 2586
2588 2595 2597 2598 2600 2622
2624 2625 2627 2628 2648 2652 2753 2656 2658
2659 2661 2664 2665 2666 2669 2671 2703 2704
2705 2707 2709 2711 2712 2713 2715 2717 2718 2721
2723 2725 2730 2731 2732 2733 2734 2738 2743 2745
2747 2748 2749 2753 2754 2768 2769 2770 2771
2772 2773 2774 2775 2778 2780 2781 2787 2798
2798 2799 2811 2804 2807 2808 2837 2839 2840
2843 2845 2849 2850 2851 2853 2854 2855 2856
2867 2868 2869 2871 2875 2895 2899 2902
29 4 2905 2906 2938 2939 2940 2942
2945 2948 2951 2957 2959 2961 2962 3009
3011 3012 3015 3019 3025 3032 3033
3034 3035 3042 3044 3046 3047 3049 3050
3051 3053 3055 3057 3058 3060 3062 3063
3064 3065 3066 3067 3068 3071 3072 3086
3087 3091 3092 3093 3094 4096 3097 3098
3104 3105 3140 3153 3158 3159 3161 3162
3164 3166 3179 3162 3173 3174 6176 3178
3179 3182 3185 3186 3187 3188 3189 3206
3207 3209 3211 3212 3214 3215 3217
3220 3237 3238 3246 3254 3258.

సెం 2195 ఫలితము పిదప ప్రచురింపబడుతుంది.

బొంబాయి కార్పొరేషను తీర్మానము

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:--పట్టణములో పసిల్లింగ్
మరణసంఖ్య హెచ్చుగా వెదకుటకు వైద్య ఉపశేషన సంఘము
వారి రిపోర్టు ఆధారించినవివర వాషింగ్టన్ లో జరిగిన
కారము కర్మాగారముల చట్టములను ప్రతిపక్ష సంబంధించినంత
వరకు సవరణచేయుటకును, ప్రసవించుటకు వెళ్ళు సంస్థలను
యేర్పరుచుటకును, ఉచితముగా పాఠశాల బట్టలు ప్రసవించి
చిన వారి కిచ్చుటకును సుఖియోగములతో చికిత్స పొకర్చుటకును
విసారముగ జేయుటకును, యంగ్లండులో మంత్రసానుల కాసన
ముగిసిన యాచేతమున నొకకాసనమును గావించుటకును, తగిన
సమగ్రతలేని మంత్రసానులను 7 సం॥ లో దీసివేయుటకును
యేర్పాట్లు చేయవలసినదని బొంబాయి కార్పొరేషను వారు చొర
తీసుకొనినవి. (అ.ప్రె.)

సంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము.

జె. సి. బోసుగారు చువనస్యసిం చెదరు

లాహోరు, అక్టోబరు 13:--రాబోవు డిసెంబరులో
జహంగీర్ పంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదానోత్సవము
సం చువనస్యసిం చెదరు జె. సి. బోసుగారు ఆహ్వానింపబడిరి

ప్రావీణ్యములు

ప్రావీణ్యములే టీచర్లు, మేనేజర్లు కాన్ఫరెన్సు:

ఈ రాష్ట్రములోని టీచర్లు మేనేజర్లు మొదలు గవర్న మెంటుగాని విద్యాసంఘములుగాని లక్ష్యపెట్టుటలేదు. మాత్రం జాతీయజిల్లా కాన్ఫరెన్సువారి తీర్మానముల గవర్న మెంటుచూడలేదు. అందుచే ప్రావీణ్యములే కాన్ఫరెన్సుకేటర్లుగానున్న రామానుజంపిళ్ళ గారి విజ్ఞప్తుల ననుసరించి మనవిద్యామంత్రివృద్ధిచేయుచున్న మదరాసులో డి సెంటరులో జరుగబోవు కాన్ఫరెన్సుకు ప్రతినిధులనున్న కొని ఉద్యమమును సఫలపరుచుకోవలెనని లింజాపూరుజిల్లా టీచర్లు మేనేజర్లు సంఘకార్యదర్శి విజ్ఞాపనము చేయుచున్నాడు.

వరదసహాయనిధి:—తిరుచినాపల్లి బాధితులకు సహాయమొనర్చుటకు సంచారము చేయుచున్న ఎ.కా. ఎల్. డొరైగారు 4750 రూపాయలు బట్టల, అన్నము, యిండ్లువగయిరాలకు ఖర్చుపెట్టి, నివేదికమును పంపినారు. మురుగుపేట, ము

మూరి, సిల్వెస్టర్ యార్ ఫుటూరు, తిరుచినాపల్లి ప్రాంతములు, కరూరు తాలూకా, చింతామణి, శీరంగములంక, ఉత్తమచెరి, తిరువనంతరే, కెవన్నపేట, మేనకలూర్, లాల్ గుడి, అరియూర్, గ్రామములందు వైద్యసహాయముతోసహా పనులు జరిగెను, ఇంకను సహాయము కావలెను.

బొంబాయి కార్పొరేషను

ఉపాధ్యాయులు - తాజకీయములు

“కార్పొరేషను పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులును, నూపర్నెంటులును పాఠశాలలలో రాజకీయములను బోధింపగూడదు. వారు రాజకీయములందు శ్రద్ధగా పనిచేయగూడదు” అను తీర్మానము యిదివర కామోడింపబడెను. నిన్న 13 వ తేదీ సాయంత్రము జరిగినసభలో నీతీర్మానమును రద్దుపరచవలెనని ఒకసభ్యుడుపాదించెను. చాల చర్చజరిగినది. చివరకు ఈ వెనుకటి తీర్మానము రద్దుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సభలు—స్వచ్ఛంద సేవకులు

ఆంధ్రసభల సమావేశకాల మాసన్న మగుచున్నది. స్వచ్ఛంద సేవకులుగా చేరి ఆంధ్రనాయకులను సాదరించు భాగ్యము ఆంధ్రవిద్యార్థులకు కలుగుచున్నది. అట్టివో విద్యార్థుల స్వచ్ఛంద సేవకదళమునందు చేరి వారిదేశాభిమానము, నాయకులపై గలభక్తి చల్లజీపరతురుగా! ఇదివరకే దళమునందు చేరినవారు నూతనముగా చేరుదురుగాక. ఇదివరకు శరీరవారు లేవు ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాయమున 5 గంటలకు సమావేశ మగుదురని నమ్ముచున్నాను.

కె. ఎల్. నరసింహారావు

ఆంధ్రస్వచ్ఛందసేవాదళ నాయకుడు

పండిత మధవమోహన మాలవ్యగారు 12 వ తేదీని సి మా నుండి లాహోరు చేరిరి. (అ. ప్రె.)

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చా ద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

ఆ శ్వ యు జ మా స సంచిక విషయానుక్రమణిక

దివ్యలోచనములు—శ్రీశివశంకర శాస్త్రిగారు; ఆంధ్రకవిత్వ చరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; ఏకాంతసేవ—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; సంస్కృతభాషలోనిరామనాటకములు—మేడపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; వలపు—దుర్గమహంతి సీతారామశర్మగారు; రామమోహన ప్రశంస—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రి గారు; భాషాకుటుంబములు—కోరాడ రామకృష్ణయ్యగారు; ప్రియ నిరీక్షణము—“సాదామిని”; భగవదజ్ఞానము—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; కవిత్యయని గానము—మండపాక పార్వతీశ్వర శాస్త్రిగారు; అక్కరలు—గిడుగు వెంకటసీతాచారిగారు; యామినీరమణ—చంద్ర దర్శనము—చెలికాని వేంకటనరసింహారావుగారు; మృచ్ఛకటికము—విద్యాక కట్టి సాంబమూర్తిశాస్త్రిగారు; సాతమి స్రవంతి—గోల్ల మూడి రామనాథముగారు; నిరీక్షణము—చంద్రమాళి; రాజమహేంద్రవరము—పె. లక్ష్మీనాథగారు; విజ్ఞానము—ఇంద్రగంటి నాగేశ్వర శర్మగారు; చంద్రగ్రహణము—చింతలపూడి సీతారామయ్యగారు; జాన్న? కట్టి—తాపీధర్మారావుగారు; సన్ధ్యాపాసన—సీడిపి ఆంజనేయులుగారు; భూతత్వశాస్త్రము—ఆచార్య పద్మపార్వతీశంకరగారు; ప్రేమతత్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; పచ్చి

యెరువు—ఒక కృషీవలుడు; శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తి—మద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు; గానము—కాశీనాథుని భైరవ మూర్తిగారు; శరణాగతి—నరసింహ శాస్త్రిగారు; తేజోలేఖనము—వింజమూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; రాధవేడుకోలు—మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు; అజంతా గుహాలయములు—కొ. నరసింహాచారి గారు; భాషాసాంత్వనము—పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; జలపాతములు—కానూరు అత్తుణరావుగారు; విస్మృతగానము—తురగా వెంకటరామయ్యగారు; “నేను చంపేనా”?—పారసంది జగన్నాథ స్వామిగారు; వానకాలపువల్లి జీవితము—దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు; రెండవ జయసింహుని పెణుకపట్టు దానశాసనము—సి. ఆర్. కృష్ణ మాచార్యులుగారు; సేవ్యసేవకోపదేశము—శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద బహద్దరుగారు; విమర్శనలు; ఎవ్వరని యెంతుకో నన్ను?—దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారు; ఆభినవాంధ్రనట శేఖరులు—నాటకకళాభిమాని; ఆడుకొనుమోయి బాలకా ఆడు కొనుము—ముక్కవిల్లి వేంకటనారాయణగారు; శరన్నవరాత్రములు—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు; పంటసేలకే కయినం-నందూరి వెంకట సుబ్బారావుగారు; అంగారకుడు; సాభిప్రాయవిశేషములు; విన్నపము.

చిత్రపటముల వివరము

వర్ణచిత్రములు:—శ్రీకృష్ణలీల, మాలిని.

సాధారణ చిత్రములు:—శ్రీ రాజా రామమోహనరావులు; యుగంధరుడు, పరాశరుస్తుం, విషయ-దుష్టబుద్ధి; (నాటకపాత్రలు) ఇతర చిత్రములును.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు

అస్పృశ్యతానివారణసభ తణుకు

అక్టోబరు 12:—అన్ని ప్రాంతములనుండి పండితులు విచ్చేసిరి. ప్రేక్షకులు రమారమి 1000 మందివరకుండిరి. వీరు కూడ చాలదూరమునుండి వచ్చిరి.

ప్రారంభమున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు చర్ల కారా యణకాశ్రమిగారు వారి అధ్యక్షాధిపత్యాసమును చేసిరి. ఇది 10 పేజీలవరకు శాస్త్రోక్తముగ చర్చించిరి. అందఱును చదివి తీరవలసిన ఉపన్యాసము. అటుపిమ్మట ఈసభకు బాహ్యుకంటి పట్టుచుంటే చేసిన బాహ్యుకంటి లక్ష్యపరసినాశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. వీరి ఉపన్యాస సారాంశము యిందు సోండుపరచితిమి. అస్పృశ్యత అను జాతి జాతులతో లేవనియును, మానవుడు పుట్టునపుడు వర్ణభేదములు లేవని యును మన శరీరములోకూడ అస్పృశ్యతా అణువులు అనయవ ములుకూడ కొన్నియున్నవనియు అటువంటివి మనశరీరములోనే యున్నపుడు చాటిని శరీరమునుంచి తొలగించుదుమా? అటు వంటి పరిస్థితులలో ననమతములోనుండి మనతోపాటు మానవులుగ నుండినవారిని అస్పృశ్యజాతిగ వేరుపరచుట ఎంత ఘోరమో ఆలోచించుడు. భగవంతునికి జీవులు గమానమే. మానవుడుకూడ భగవత్సేవ నుడే. అట్టివిలోగూడ ఈ అస్పృశ్యత వుండిన ఎట్టిరీతిగ నుండునో అది మనకంతకళంకమో ఆలోచించుడు. బ్రాహ్మణుడు పాపముచేసి సంధ్యావందనము మొదలగు పనులు నిర్వర్తించుచుండి తనకొడుకును సహితము తనను ముట్టుకొన నిచ్చునా? మనలో మనము ఒకరికొకరును కొకరు తినుట సర్వకాలములందు అస్పృశ్యులుగ నుండుట యుంట్లున్నదా? మనలోమనము ఒకరికొకరు ఎలా మెలంగుచుండుమో పంచములనుగూడ అటులనే చూడవలయును. ఒకవేళ పంచములు ఆచారములోను శుచిశుభ్రములోను హేయముగ నుండి రనుకొందుమా? అట్టివారిని హనుమ బెన్నత్యస్థితిలోనికి చెప్పుట మన విధిగాదా? ఎన్ని యుగములకైనా యీ జాతికి ముక్తి లేదందురా? ఒక జాతిని మనము వేలకొలది వత్సరము లిట్లుండుటలో భగవంతుని దృష్టిలో ఎంతయో ఘోరము చేయుచుంటిమని గ్రహించుడు. శాస్త్రములరీత్యానే అస్పృశ్యత అనునది ఏ శాస్త్రమందును లేదు గావున అస్పృశ్యత. తొలగించుట మనవిధి యని గుర్తింపుడని అతిగంభీరపన్యాసము గావించిరి. ఆకాశాచార్యసారాయణ కాశ్రమిగారు అచట వెంకటరాధుని సాంఖ్యాయన శర్మగారు మున్నగు పండితోత్తములు అస్పృశ్యతనే జూలే లేదనియు అందులన్ని అస్పృశ్యతను తొలగించుట మన విధియనియు నొక్కొక్కావించిరి.

ఈ సభ జాతీయపాఠశాలలో జరిగినది. సభకు యీ చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి పంచములు వచ్చిరి. ఉదయం అన్ని మతములవారు అన్ని జాతులవారు వీధిమైన భేదము లేకుండ గ్రామములో కలిసి ఉత్సవముతో తిరిగిరి. సభలో పండితసామంతులతో బాటు పంచములును కూర్చుండిరి. సభానంతరము ఏకగ్రీవముగా యీ దిగువతీర్మానమును గావించిరి.

“మాతృభద్రును జెరువులందును పాఠశాలలందును మున్నగు స్థలములందు పంచములనుగూడ తదితరజాతులతో బాటే చూడవలెననియు, వారిని అస్పృశ్యులుగా నెంచగూడదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు”.

ఈసభ జయప్రథముగా జరుగుటకు అస్పృశ్యతానివారణసంఘకార్యదర్శి యగు చెన్నేటి సత్యనారాయణగారును యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యగు యర్రెడ్డి మంగయ్యగారును యీ గ్రామములోను యీచుట్టుపట్లగ్రామములలోను తిరిగి వారి సహాయముచే కొంత ధనమునుకూడ వసూలు చేసి దానితో భోజనరహితపాదములను గూడ చక్కగ ఏర్పాటుచేసిరి. ఇటువంటిసభలు ఆంధ్రదేశముందున్న ప్రతితాలూకాలోనూ జరిపి అమితము ఆంధ్రదేశ కలంకజేసి అస్పృశ్యతావిశాదమును తొలగించుట విధి యని ప్రతివారును గుర్తింతురగాక.

లాలా లజపతిరాయగారు

జ్వరము దగ్గు

లాలాజీ ధిన్లనుండి లాహోరుజేరినది మొదలు జ్వరము వలనను దగ్గులనను బాధపడుచువ్వురు. ఏకాడును జ్వరము 170 డిగ్రీలకు తగ్గలేదు. దగ్గుబాధ హెచ్చుగానున్నది. తీవ్రమగు క్యాంబ్యాకియన్ వైరస్లు కలిసిరి. (ఆ. వె.)

అస్పృశ్యతానివారణసంఘసభ

తణుకులో 12 వ తేదిన సమావేశమయ్యెను

చర్ల నారాయణకాశ్రమిగారి ఆహ్వానసంఘసభ అధ్యక్షాధిపత్యాసము

(నిన్నటి తరువాయి)

వర్ణవ్యవస్థ యతిప్రాచీనము

కొంతకాలమునకు బూర్వము బ్రాహ్మణులే యీవ్యవస్థ చేసినట్లును యీవ్యవస్థతో సంబంధమున్నవారు మనుస్మృతిలోని నియమముల గొన్నింటిని దూర్జినట్లును ఋగ్వేదములో కూడ నిటువంటి నూత్నమును వెనుకనుండి కలిపినట్లును గొంతటి యతిప్రాచీనమై యున్నది. అది యేమనగా “బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్ బాహురాజన్యకృతః ఊరూతదస్యయద్యై క్ల్యోపద్యాం కూజో అజాయత్” అని పురామనూక్తములో విరాట్పురుషుని నాలుగవయవములనుండి నాలుగు వర్ణములు పుట్టినట్లు చెప్పబడియును. ఈ నూత్నము ఋగ్వేదమున దరువాత గలుపబడెనని జాతిభేద మను పురామలో బండిత శివనాథకాశ్రమిగారిచే వ్రాయబడిన సంగతి సంభవముగాదు. కారణమేమనగా ఋగ్వేదములో నూత్నములు లేకొనబడినవి. అదియునుగాక శతపథాది బ్రాహ్మణగ్రంథములలో నిది చెప్పబడియున్నది. భావాత్మేలి యెరిగినవా రిది యాధునికసంస్కృతమని చెప్పట బాధిగా సమంజసముకాదు. మహాభారతములో కాంతిపర్వమున నీక్రిందివిధముగా వ్రాయబడినది. “పురూరవ ఉవాచ” కుతశ్చ బ్రాహ్మణోజాతః వర్ణాశ్చాపి కుతశ్చత్రయః కస్యాచ్ఛ్రవతి క్షేత్రస్యన్యే వ్యాఖ్యాతువర్తన్తి అని మనువుకూడ నిజే చెప్పినాడు. లోకానాంతు వివర్ణ్యర్థం ముఖ బాహూ రుపావతః బ్రాహ్మణం క్షత్రియం వైశ్యం శూద్రంచ నిరవర్తయత్” అని యున్నది. కాబట్టి వర్ణవ్యవస్థ ఋగ్వేదకాలము నుండియు వచ్చుచునే యున్నది.

వర్ణము లెట్లర్పడినవి?

ఆర్యులు హిందూదేశమునకు రాకపూర్వము ఒకేవర్ణమువారై యుండవచ్చును. మహాభారతములో కాంతిపర్వమున “సవిశేషోన్వేద్యం బ్రాహ్మమిదం జగత్” బ్రహ్మజాస్మష్టపూర్వంపాకర్యభిర్వర్ణతాం గతం” అని చెప్పబడినది. అనగా మొదట బ్రహ్మజేత నొకే బ్రాహ్మణ వర్ణము సృజింపబడినట్లును తరువాత కర్మలను బట్టి యేర్పడినట్లును వీరుచున్నది. సమాజము నిలుచుటకయి జాతిబంధక లీజము బుత్తన్న మలగుట యవసరమయ్యెను. కావున బ్రాహ్మణులలో నుండి మరియొక వర్ణవ్యవస్థాకాణమయిన వీజము పుట్టెను. “బ్రహ్మవాయుదమగ్ర ఆసీత్ తథేథోయో దూపం అత్యస్థుజత క్షత్రం” అని యుపనిషత్ ప్రమాణము. తండ్రియొక్క యనుకరణమున కొడుకు చేయుచుండుట సహజము. కాబట్టి రాజరాజు రెండుసంఘము లేర్పడినవి. రెండవసంఘమే క్షత్రియులు. మొదట తెలుపుయెరుపులనుబట్టి వర్ణనామము వచ్చినను అవి సంతక మగుకొలది కర్మములే తత్సూచకములుగా నేర్పడినవి. అందు బ్రాహ్మణులకు దేవతల స్తుతిండుటయు, వారలగురించి యాగముచేయుటయు బనిగానుండెను. అట్లే క్షత్రియులకు యుద్ధముచేయుట పనిగా నుండెను. ఈరెండు వృత్తులకు వ్యాసంగ మవసర మయ్యెను. కాబట్టి వారివారి ప్రయత్నములవలన రెండు విభాగము లయ్యెను. బ్రాహ్మణులు క్షత్రి మంత్రములను వల్లించునట్లు ఋగ్వేదమువలన కీర్తించుచున్నది. యుద్ధ మవసరమై వశిష్టుడు భరతుల కనుకూలముగా నిండ్రాది దేవతల స్తుతించెను. శుడాసుర డను రాజు యుద్ధము చేయుచుండెడివాడు. ఋగ్వేదములో నీవర్ణన మున్నది. విశ్వామిత్రుడు కణ్వుడు అంగిరసుడు భరద్వాజుడు మొదలగువారుకూడ నీ పనియేచేసి భరతులను సంస్తుత్యపఱచిరి. ఇది సారాంశము. ఎప్పుడు ఋగ్వేదపదముయొన భారతీయులైన యీర్యులు హిందూదేశమునకు వచ్చిరి ఆపుడు వాటిలో రెండువృత్తుల కారణమున రెండువర్ణము లేర్పడినవి. కాని వారు ఇతరబంధనముల కారణమున వొండ్రులు వివడించి యుండలేదు. అనగా ఆచారవ్యవహారములు వేరుగా లేకుండెను. వివాహములకు వృత్తులకు నేయాటంకము లేకుండెను ఉభయయులందును బరస్పరవివాహములు జరుగుచుండెను. చంద్రవంశపు రాజులు కొంతమంది తమవృత్తిని విడిచి బ్రాహ్మణులైరి. భారతములో నీవర్ణన మున్నది. ప్రతీపుని కొడుకు దేవాపి క్షత్రియవృత్తినివిడి తపస్సుచేసెను. అతడొక శూద్రమునుకూడ కల్పించెను. మరినారని వంశమున గణ్యుడు పుట్టెను. అతడు బ్రాహ్మణుడయ్యెను. వాని వంశజ

ందరు బ్రాహ్మణులైరి. వీరు ఋగ్వేద నూత్నమును రచించిరి. బ్రాహ్మణులు కాలము గడచినకొలది యజ్ఞాదిక్రియలు తమ పనియేయని పట్టుదల చూపిరి. కఠినమైన వేదవిద్యాపఠనమును బ్రాహ్మణులే చేయుచుండిరి. యజ్ఞాదుల కవసరమైన మంత్ర తంత్రములను దను వశముననే సురక్షితము చేసికొనిరి. ఈవఠ నమువలన వారికి మేధాశక్తి యెక్కువయ్యెను. ప్రతిపనిలోను వంశపరంపరాగతమైన సంస్కారము మిక్కిలి యుపయోగకారి యగుట సుప్రసిద్ధము. శ్రమక్రమముగా వేదపఠనమునకు బ్రాహ్మణబాలకులే యోగ్యులుగానుండిరి. కావున బ్రాహ్మణ బాలుడే బ్రాహ్మణుడనుట సంభవించినది. ఇట్టిపట్టుదల యవరి హార్యము. కాని క్షత్రియులు బ్రాహ్మణుల మాటలను సాగనీ యలేదు. క్షత్రియు లీవిషయమున నెక్కుడు జగడము నడిపి నట్లు విశిష్ట విశ్వామిత్రుల వివాదమువలన స్పష్టమగుచున్నది. బ్రాహ్మణుని కొడుకు బ్రాహ్మణుడే కావలయును. క్షత్రియుని కొడుకు క్షత్రియుడే కావలయును అని యాగ్రహము బ్రాహ్మణులకు నుండెడిది. విశ్వామిత్రుడుట్లు నమ్ముతించక క్షత్రి యకుమారులు బుద్ధిని వృద్ధిపరచినచో బ్రాహ్మణు డెందులకు కాగూడదని పట్టుపట్టెను. చివరకు విశ్వామిత్రునకే జయము కలిగెను. అతడనేక బ్రాహ్మణులములకు బ్రవర్తకుడు కూడ నయ్యెను. ఆశిపర్వమువలన నీకథ ప్రాచీనమైనట్లు తెలియును. వశిష్టుడు, విపాక, శతద్రు నదులలో బ్రాహ్మణులు విడుమటకు యత్నించెను. ఆసమయంలో నేక్షత్రియులు బ్రాహ్మణులగుటకు నిచ్చగించిరి వారు బ్రాహ్మణులు కాకలిగిరి బ్రాహ్మణుల పని కఠినమగుటచే నిట్టి వర్ణముల స్వల్పముగానే యుండెను. సహమోగవ్యుల నడుమ నిట్టి పరిస్థియే జరిగెను. బ్రాహ్మణులచే నెందులకు బని చేయింపకూడదని తలంచి తన పల్లకి ఋషులచే మోయించెను. బుద్ధిలముగలవారి శారీరకశక్తి తక్కువగుటచేత వారు తొందరగా నడువజాలలేరి. అపుడు సహమో ఘడు సర్ప, సర్పయని తొందరపెట్టగా సగవ్యుడు తద్యచ నానుసారముగా సర్పముగ గాక యని కపించినట్లు తెలియుచున్నది.

వైశ్యులు - శూద్రులు

ఈవిధముగా ఋగ్వేదకాలమున, ప్రాచీనాచార్యులు హిందూదేశము నచ్చునప్పటికి రెండు జాతులుమాత్ర ముత్పన్నములైనవి. వీరెపుడు పంజాబునకు వచ్చిరి గుప్తులు మూడవవర్ణము పుట్టెను. దేశములో వ్యవసాయపు పని ముఖ్యముగా నుండెను. చాలమంది ఈపని చేసినవారంభించిరి. ప్రత్యేకముగా నొక యు పనివేశము నేర్పఱచుకొనిరి. కాబట్టి విశేషాతువుమీదనుండి విట్టులని, వైశ్యులనియు వాడుకలోనికి వచ్చిరి. ఋగ్వేదమున విట్టుబ్ధి ముపయోగింపబడెను. (మొగట రెండు జాతు లున్నట్లును వెనక శ్రేతాయుగములో మూడుజాతు లైనట్లును రామానుజములో నున్నది.) ఈ ఆర్యవంశజాతులు మూడింటికిని త్రైవిక్ర్యం అని నామము కలిగెను. వైశ్యులకూడ బ్రాహ్మణులైనట్లు వారివంశములో వర్ణింపబడినది. “నాభాగారిష్టపుత్రా ద్యో వైశ్యబ్రాహ్మణతాః గతాం” నాభాగరుడును, అశిష్ట పుత్రుడును వైశ్యులైనను బ్రాహ్మణులైనని యర్థము” ఈమీదట దాసులయిన మూలనివాసులు నాల్గవజాతివారైరి. ఇక్కడనుండియే జాతులకు, గతిన నియములు ఆంధ్రము లైనవి. యూరపులోగూడ వృత్తిభేదమున్నను అక్కడవలెగాక హిందూదేశముగానే యభేద్యబంధనము లేర్పడుటకు గారణ ముపైటి విషయ పరిస్థితులే అయియున్నవి. ఆర్యులకును, మూలనివాసులకును రంగులోను అవహవసౌత్థవములోను మిక్కిలి యంతర ముండెడిది. రెండవ యోగ్యకాఖ్యకును యూరపులోని మూల నివాసులకు నట్టి భేదము లేకుండెను. గ్రీకు, గోము ముగ్గుగు వానిలో గొంత భేద ముండదుచే వివాహయోగ్యుడై గొంత పట్టుదల గలిగినను క్షేమముగా నది తొలగిపోయినది. ఒక హిందూదేశములోనే యీభేద మింతటియుగా నుండెను. ఈరెండు జాతులకును గలయొక యసంభవమునూ, రెంటినడుగును వివాదమారంభ మయ్యెను. మన దురదృష్టముచేత నేటివరకు ముగియనేలేదు. తులనీదాసు తనసమయమున నిటు వ్రాసెను. “వాదహి శూద్ర ద్విజస్సేనాన్ తుమ్సేతుచ్ఛే హుతి” దీవిశర్మము. మేము మీకంటెనెందులకు దక్కువవారమని బ్రాహ్మణులతో శూద్రులు వాదించుచుండిరి యని. వీరికారణములచేత న్యాజుతులలోనిజంఘము లెక్కుడు కలిసియులు కావచ్చెను. (సకలము)

ఏలూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

అక్టోబరు 9:—నిన్నటిదినము మహాత్ముడు తిరిగి భోజనముచేయు దినమగుటచే ప్రజలందరూ ప్రార్థనలంఘించిరి. ఇరువదిఒక్కదినములు పవనమిచ్చి, హిందూమహాత్ముడయ్యెత్తి స్థిరస్థాయినియగుటకై మహాతపమునుగావించి, ఆత్మజలమును విజృంభింపజేసినందులకు యావత్ప్రపంచము మహాత్ముని వేనోళ్ల పొగడుచున్నది. మహాత్మునిచాయాపటమును దేశీయగీతావళిలతో ఏనుగుపై యూరేగించి సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు పురమందిరమునకు గొనితెచ్చిరి. శ్రీరాజా మంత్రిప్రెగడభుజంగరావు బహద్దరుజమిందారుగారి యధ్యక్షతక్రింద గొప్పబహిరంగసభ జరిగినది. ఈసభకు పురమునందలి సమస్తరాజకీయకక్షులవారు నరుదెంచిరి.

సభప్రారంభింపబడుటకు పూర్వము, మహాత్ముడయ్యగ్రతపమును సక్రమముగ ముగింపగలిగినందులకు సంతసించుచు దైవమును కొనియాడుటకై క్రైస్తవమహాత్ముడయ్య హిందూ ప్రార్థనను మతాచార్యుండగు మెలోనియసు దొరగారును, మహాత్ముడయ్యప్రార్థనమును జనాభామహద్దీక్షగారును, హిందూ ప్రార్థనమును శ్రీయుత కలువలపల్లి రంగనాథశాస్త్రిగారు శ్రీ మహాత్ముని మహిమతీయములను కొనియాడుచు పవ్యములంజదిలిరి. అంతట అధ్యక్షులు మహాత్ముని ఆధ్యాత్మికప్రభావమునుగూర్చి అరగంటకాలము చక్కని యుపన్యాసము గావించి, సభయొక్కయుద్దేశ్యములెరిపి, కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి.

ఈసభయందు రెండుతీర్మానములు గావించబడినవి. అందుమొదటిది “మహాత్ముడు తపమును సక్రమముగముగింపగలిగినందులకు భగవంతునకు వందనములర్పించుచు, ఢిల్లీలో సమావేశమైన యూనిటీకాన్ఫరెన్సువారు హిందూమహాత్ముడయ్యమైత్రిని నెలకొల్పుటకై చేసినపనికి కృతజ్ఞతను జూపుట”ను గురించి, ఈ తీర్మానమును మెలోనియసు దొరగారు స్వయముగ నుపపాదించుచు, తమతెగవారి సానుభూతిగూడ హిందూమహాత్ముడయ్యమైత్రిని నెలకొల్పుట యందు గలదని నూచించుటకై, తామిందులకు బూనుకొంటిమని విశేషపరచిరి. శ్రీయుత రాయడు గంగయ్యగారు దీనిని బలపరుపవలసిదగి కోరబడిరి. కాని వారాసమయమున కచ్చటలేనందున శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు దానిం బలపరిచిరి. దుగ్గిరాల దేవశర్మగారు, మానేపల్లి నూర్యనారాయణగారు, కంభంపాటి కన్నయ్యగారుగూడ నీ తీర్మానము నామోదించుచు మాట్లాడినపిదప నందరచే నేకగ్రీవముగ నియ్యదామోదించబడెను.

తరువాత యూనిటీ కాన్ఫరెన్సువారి తీర్మానములు ఆమోదముకొరకై యర్రమిల్లి మంగయ్యపంతులుగారు సభ్యుల నెదుటనుంచిరి. ఆ తీర్మానములను మంగయ్యపంతులుగారు సమగ్రముగ చదివిరి. అయ్యవి నేకగ్రీవముగ నందరచే నంగీకరింపబడియెను.

అధ్యక్షులు సభ సలంకరించిన మేలోనియస్ దొరగారికిని, వారి సతీతిలకమునకును, పుత్రికలకును వందనము లర్పించుచు, సభ జవాప్రదముగ ముగించిరి. జయజయధ్వనులతో సభ సమాప్తి కి గంటలకు ముగిసినది.

ది మద్రాసు అండు

నదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక్విటీకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1924 సం॥రం అక్టోబరునెల 16 వ తేదీనుండి నెం 93 రు పెరంబూరులోకల్ ప్యాసంజరు ఈడి 3 తెలుపబడిన ప్రకారము విల్లి వాకముదాక పోవును.

నెం 98 లోకల్ విల్లి వాకము పగలు 11 గం-29 నిమిషములకు చేరును.

నెం 94 రు లోకల్ విల్లి వాకమునుండి పగలు 11 గం-36 నిమిషములకు బయలుదేరును.

భీమునిపట్టము

(ఒకవిలేఖరి)

మాపురంబున యీనెల 8 వ తేదీని ఢిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, గంటస్తంభము వద్ద స్థానిక కాంగ్రెసువారి యజ్ఞానుసారముగ జాతీయపతాకములతోను, వాయిద్యవిశేషములతోను, భరతమాత స్తవమును, గాంధీమహాత్ముని స్తోత్రమును శ్రీమాన్ రొంపిచర్ల సింగరాచార్యులవారు చదివిరి.

పిమ్మట, మల్లభజోస్థుల సుబ్బారావు పంతులుగారు, గాంధీమహాత్ముని యుపవాస దీక్షాకారణమును జెప్పిరి. తరువాత శ్రీగోపాలస్వామి యాలయమున మహాత్ముని శ్రేయస్సు కొఱకు నభిషేకము, ఉపనిషత్పారాయణ, భజనలమున్నగు సవి జరిగింపబడినవి. ఆసమయమున వైశ్యేశికామణులగు మహారాజశ్రీ కోట గున్నయ్యశ్రేష్ఠిగారు విచ్చేసి యానందము బొంది యంధులు మున్నగు బీదలకు సమారాధన చేయిస్తానని చెప్పిరి. ఆమరునాడు వాగ్దత్తానుసారముగ బీదలకు అన్నదానముచేసిరి.

శారదానవరాత్రములు, దసరాపండుగలు

మాపురంబున కాత్యాయనీ యాలయములో రావుసాహెబు చిలకా సంజీవరావు నాయుడుగారు, అధ్యాత్మరామాణము సుందరకాండ, వాల్మీకిరామాయణము మున్నగు పారాయణమును, ఇంకామరికొన్ని వేదపారాయణమును, లక్షకుంకుమపూజయున్ను నవరాత్రములలో జేయించిరి. దశమినాడు రాత్రి సామగరదీపతోను, మృదంగము మున్నగు వాయిద్య విశేషములతోను గొప్పనైభవముగ నుత్సవము పోరులు చేయించిరి. మఱియు రత్నకభటులు భేతాళమహోత్సవమును వైభవముగ చేసిరి.

విచారకరమగుమరణము

తిరుత్తనీ యూనియన్ బోర్డునకు సుమారు ఇరువది యొక్క వత్సరములుగ నుమాస్తాగా నుండి తనధర్మమును చక్కని నిర్వర్తించుచు కీర్తిగాంచిన శ్రీయుతులు కెంచేడు కుప్పస్వామి నాయుడుగారు, నలువది యేడవ వత్సరముననే 6-10-25 వ తారీఖు సోమవారం సాయంత్రం మారుగంటలకు “వైఫాయిడ్” జ్వరపీడితులై అకాలమృత్యువువారతబడిరని యెఱుఱుట కెంతయు చింతిలుచున్నాడను.

వీరు ప్రజావిశ్వాసమునకు బాతులై రనుటకు నిదర్శనముగ కేవలము కృతానమునకు గొంపోవు సమయమున వేలకొలదిగ ప్రజలుజూచుటయే వారిసౌజన్యమునువేయివిధములచాటుచున్నది. వీరిటుంబమునకు సానుభూతి నిందుమూలముగ యెఱుఱుచు నాయుడుగారి యాత్మకు శాంతినొసగుగాక, యని శ్రీయఃపతిని ప్రార్థించుచున్నాడను.

(బూదూరు రామానుజులు రెడ్డి)

చెన్నపురిమండల ఆంగ్లజాతీయోపసంఘము

ఈమండల సంఘ అసాధారణ సమావేశము (జనరల్ బాడీమీటింగు) ఈక్రిందివిషయములను తీర్మానించుటకు ఈనెల 15 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు ఆంగ్లపత్రికాకార్యాలయమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

- (1) ఆంగ్లమహాసభలకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట.
- (2) ఇతరవిషయములు.

* * * *

చెన్నపురిమండల ఆంగ్లజాతీయోపసంఘము

ఈఅక్టోబరునెల 18,19,20 తేదీలలో చెన్నపురియందు గోల్లభవనమున జరుగనున్న ఆంగ్లమహాసభలకు ప్రతినిధులుగా రాగోరు ఆంగ్లమహాసభయొల్లెరు కేపుబుధవారము సాయంకాలము 5.30గంటలకు తంబుకెట్టిపిథి ఆంగ్లపత్రికాభవనమున జరుగబోవు సైమంతులసంఘసభకు దయచేసి వారివారి పేర్లను నమోదాచేయింపగోరెదను.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

ఆంధ్రానుగారి ప్రకటనము

“చెడ్డమార్పు లే వియును కలుగలేదు.

వైద్యులు నిర్ణయించినమేరకు మహాత్ముడాహారమును భుజించుచున్నాడు మంచినిద్ర పట్టుచున్నది. ఆకలి యిప్పుడు బాగుగా కలిగినది. ఆహారము బాగుగా జీర్ణమై శరీరమున పరిణమించుచున్నది. రెండురోజులైనపిమ్మట మధ్యాహ్నముపూట పడకకుర్చీలో కూర్చుండుటకు శక్తి కలుగునని డాక్టరులు తెలుపుచున్నారు నిన్న 13 వ తేదీ మానవ్రతదినము. మహాత్ముడు నిదుర లేవగానే కొన్ని ఉత్తరములకు జవాబులను వ్రాయవలసి యున్నందున, ఆషానిని పూర్తిచేసెను ప్రతిదినమును నూలుపడకుట మాత్రము ఉపవాసదీక్షలో సున్నపుడును పిమ్మటనుగూడ ఒకనాడైనను మహాత్ముడు మానలేదు. ఇంకను పత్రికాసంపాదక బాధ్యతను మరల వహింపలేదు” అని నిన్న 13 వ తేదీ సాయంకాలము ఆంధ్రానుగారు తెలిపిరి.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ అక్టోబరునెల 14వ తేదీ మంగళవారం

ముఖ్యజిల్లాలు	నెల 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	నెల 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	నెల 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలలోని నదిలలో నీరు
గోపాలపురం	88.3	78.4	...	0.73	44.96
విశాఖపట్టణము	90.0	79.1	...	2.29	37.09
కాకినాడ	89.4	76.5	0.45	4.49	39.09
మచిలీపట్టణము	88.2	76.8	0.83	1.60	41.59
కర్నూలు	89.8	71.6	...	1.66	26.01
బళ్లారి	90.5	69.7	...	0.07	20.51
కడప	92.9	78.8	...	1.03	31.28
నెల్లూరు	93.8	78.4	...	0.56	37.98
మద్రాసు	90.9	75.3	...	3.29	50.74
కడపూరు	90.9	76.6	...	2.50	52.94
నేలమ	93.7	78.8	...	0.43	39.30
కోయంబత్తూరు	88.4	69.2	...	0	22.29
తిరుచునాపల్లి	99.0	75.7	...	0.08	33.18
నాగపట్టణము	90.9	77.5	...	0.29	54.96
మధుర	97.2	75.7	...	0.12	39.58
పాంబన్	89.9	79.0	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	0	28.84
తిరువేండ్రము	83.8	73.5	...	0.31	64.51
కొచ్చిన్	86.9	74.7	...	0.98	114.51
కాలికట్టు	86.8	72.5	...	0.43	117.16
మంగళూరు	84.3	74.2	...	2.97	125.68
తెంగుళూరు	88.5	65.4	...	1.15	35.37
మెదకార	74.0	58.4	0.06	1.59	125.46
కొడైకనల్	76.6	48.7	...	0.69	62.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.45" వర్షించెను. మచిలీపట్టణములో 0.33 వర్షించెను. ఆకాసము నిర్భలముగ నున్నట్లు రాత్రివేడిమి ఉత్తరమున 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. అర్ధ్రత కడపలో తక్కువ. అచ్చట రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. స్థానిక చినుకులు తప్ప వాతావరణము బాగుండవచ్చును.

సి. ఆర్. సామూరు. వాతావరణావస్థాదు.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు

వర్తితాపలితములు

సిప్లా, అక్టోబరు 11:—1924 ఆగస్టునెలలో లండను లో జరిగిన వి. సి. యస్. పోటీపరీక్షలో ఆసియాఖండమునకు దీనియిన యీ దిగువవిద్యార్థులు కృతార్థులైరి ప్రకటించబడినది:— శ్రీయుతులు డోనాల్డు రోజర్స్, రత్నకుమార్ నెహ్రూ, చిత్రారామ్ నావక, కేల్కార్, రెండలం నరసింహాచారి శ్రీనివాసరావునన్, శాదా శంకర్ బాజ్ పాల్, నీల్ బ్రూని యటు చెనర్లీ, నాగేంద్రభూషన్ బక్సిగార్లు. (ఆ. ప్రె.)

అమృతనరము నేషనలు బ్యాంకు

లాహారు, అక్టోబరు 11:— దివాలాదీనిన అమృత నరము నేషనలు బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టరులను విచారించుట కొంతకాలక్రిందు నిల్చివేయ బడినది. రాజీనామాకుదురనం దున లాహారుజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారు కేసువిచారణ చేయు చున్నారు. బాంకుయొక్క సిమ్లాశాఖప్రాంతమేనేజరగు. మం. డి. ఆహుద్ గారిని అఫీసు లెక్చరరుగా పరీక్షచేసిరి. సిమ్లా అలయసు బాంకులో నెలకు రు 80 లు తమకు తీరమని యు, పిన్కుబనుండి ఒక వారాపత్రకను స్థాపించి ఒకముద్రణా యంత్రమున కథితక సున్నాననియు అహుద్ గారు చెప్పిరి. వేరువేరు కంపెనీలలో 85 వేల రూప్యముల విలువగల వాహులు నా పేరగలవు. బాంకు పద్దులు తెలియజేయలేని నాల్గు లక్షలు తప్ప అనియు తా మిబాంకులో రు 10,000 లు విలు వగల వాహులను గలిగి యున్నామనియు అహుద్ గారు చెప్పి రి. నగదుచిట్టలో నింక నెన్నియోపారపాట్లు గలవని తెల్పిరి. హెడ్డుఅఫీసువారు చెప్పినట్లు యీ పద్దులు వ్రాయబడినవి తెల్పెను. తనకు ఒకలక్ష పదివేలు బదులుగా ఇచ్చిపట్టు వ్రాయ బడిన ప్రాంతస్థి నోట్లును వాచరును అబద్ధమని చెప్పెను. ఇట్లు తప్పుగా పద్దు లెందుకు వ్రాసినో తమకు తెలియదని చెనుకటి బాంకుయొక్క మేనేజింగు డైరెక్టరైన రుంధిగారు స్థాపించినమరి యొక బాంకులో అహుద్ గారికి వాటా గలదు.

ఆర్. యస్. రుంధిగార్ సాక్ష్యము

పీరినిదివర కొకపర్యాయము విచారణచేసిరి. తిరిగి నేడు పీరిని పరీక్ష ప్రారంభించిరి. ముప్పదివేలు కిమన్ చందువద్ద నుండియు, యిరువదివేలు యంద్రమోహనువద్ద నుండియు వచ్చినట్లు వ్రాయబడినవి. ఇది తప్పు అనియు వారు సాక్ష్య బంపలేదనియు చెప్పిరి. ఇంకా అనేక పెద్దమొత్తములను అసత్యమని తెల్పిరి. బాంకి యొక్క ఫీ తి ని కా ప న ని య మి త మైన రిపోర్టు నిజమైనదిగాదని వారొప్పుకొనిరి. ఏల యిట్టి అసత్య మైన రిపోర్టులు ఆ దా య వ్య ణు ప ట్టి క యం దు చేర్చితిమని ప్రశ్నింప, అన్ని బాంకులలో నిది ఆచార మనియు నది చూపటము ఆకర్షింపుట కట్లు చేయబడినదియు చెప్పెను. 1923 సం. జనవరినెల 31 లేదీని ప్రకటించిన ఆదాయవ్యయ పట్టికప్రకారము బాంకియొక్క మూలధనము 22 లక్షలనియు, దానియందు సుమారు 15 లక్షలమనియు చెప్పిరి. హెడ్డాఫీసు ఖర్చులు జనవరినెల కిందు జేరలేననియు అట్లు చేర్చినయెడ ఆదాయవ్యయపట్టికలో నవ్వును కనిపించుననియు చెప్పెను. ఇంతటితో మానేజింగు డైరెక్టరును విచారించుట ముగిసెను. తక్కిన డైరెక్టరుల విచారణ ముందు సల్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

సిప్లా, అక్టోబరు 11:—రాజప్రతినిధి భార్య సమే తుడై పరివారముతో సహా నేడు కాశ్మీరమునకు బోయెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలోని చె నావారు

కలకత్తా, అక్టోబరు 11:— నిన్నటిదినమున కలకత్తా లోనున్న చె నా దేశీయులు చీనాప్రజారాజ్యముయొక్క 18 వ వార్షికోత్సవమును తిసుకీతి నాచరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కర్మనెంటు వేయిన్ స్పెక్టరు మరణము

కానుపురం, అక్టోబరు 11:— మిరపారవోవన్న పట్టా దప్పిపోవుటచే చెల్లెలు యంజను బోల్తానొట్టి కర్మనెంటు వే యిన్ స్పెక్టరుగ రి వరణమునకు పాటుపయ్యె. పట్టాలములో వారికిజూపుమర్నాద లీయనకు జూపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బంగళావర్షురు కర్మనము

రంగూను, అక్టోబరు 12:—గవర్నరు తాయవాడి, ప్రా ము, ధాయెల్ మ్యాజిలాలలో కి డ్గిలోజులు పర్యటనము గా విందుకుకై వెళ్ళును. అక్టోబరు 14 లేదీ మంగళవారమునాడు రంగూనునుండి బయలుదేరి గవర్నరు 15 లేదీకి తారావాడికి వెళ్ళు ను. అచ్చటినుండి అనుభ్యాష్టమునకు ప్రాముచేయును. అచ్చట 17 లేదీవరకు నిలిచి గవర్నరు ప్రామునుండి ధాయెట్టుకు 18 లేదీకి పోవును. అచ్చటినుండి 19 లేదీన తిరుగు ప్రయాణమై గవర్నరు 20 లేదీ మధ్యాహ్నమునకు రంగూనుకు చేరును. (ఆ. ప్రె.)

రెండవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు-సభ్యేతరులు

సభ్యేతరులపేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
75. ఆలుమూరు కనకమ్మ	"	620	750	26
76. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు	"	621	2894	14
77. రద్దీరు కామయ్య	గంజాం	622	4000	9
78. వుప్పల సుందరమ్మ	గోదావరి	623	2180	10
79. రాపర్ల వెంకటశివయ్యచౌదరి	గుంటూరు	624	1000	11
80. మన్నవ భటుంబరావు	"	625	1200	27
81. శరణు లక్ష్మయ్య	"	626	700	11
82. గోకవరపు సుబ్బారావు (12 సం బాలుడు)	గోదావరి	627	270	9
83. కొండ విజయలక్ష్మీబాయిమ్మ	గంజాం	628	2577	14
84. య రవల్లి సుబ్బలక్ష్మమ్మ	"	629	1475	11
85. వాకనాటి గంగన్న	కర్నూలు	631	2280	14
86. దామెల్ల భ్రమరాంబ	గంజాం	630	3166	15
87. మిరియప్పల్లి నారాయణమ్మ	"	632	1600	22
88. జయంతి ప్రహ్లాదంబం	"	633	2000	11
89. నడింపల్లి సుబ్బరాజు	గోదావరి	634	1197	18
90. మేరు సోమయాజుల వెంకటేశ్వర్లు	"	635	2000	14
91. యర్రమల్లి లక్ష్మీనరసమ్మ	గంజాం	636	1811	11
92. సోమయాజుల చినసుబ్బారావు	"	63	2075	38
93. గంపా శివకాంతమ్మ	"	637	2449	8
94. జయంతి వెంకటస్వామిరావు	"	638	2400	17
95. నగురూరి వెంకటకృష్ణయ్య	కర్నూలు	639	2000	11
96. మామిడన్న తిరిగమ్మ	గంజాం	640	2269	15
97. కెంగవధనం	"	641	2000	18
98. పాణెం లక్ష్మీనరసమ్మ	కర్నూలు	642	2000	80
99. గేదెల అమ్మన్న	గంజాం	643	1466	12
100. ఆకర్ల నూగ్యనారాయణ	గోదావరి	644	2100	37
101. గోకవరపు విశ్వనాథం	"	645	2000	19
102. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు	"	646	1000	9
103. పెండ్యాల లక్ష్మీనారాయణ	"	647	2100	40
104. చంద్రకాంతమ్మ	"	648	1000	82
105. ఆర్. అప్పలనరసింహ్యం	గంజాం	649	2000	18
106. పారుపూడి వెంకటరమణమ్మ	గోదావరి	65	2000	19
107. టంకపాల భాస్కర్	"	650	2000	18
108. ఆచంట లక్ష్మీనరసింహ్యం	గంజాం	651	2000	14
109. జొన్నలగడ్డ చంద్రమతి (8 సం బాలిక)	గోదావరి	614	2000	15
110. జనార్దననాచు	గంజాం	615	2583	20
111. బొక్క సుబ్రహ్మణ్యం	గోదావరి	616	580	11
112. గరిమెల్ల కామేశ్వరమ్మ	గంజాం	617	2693	14
113. టంకపాల కృష్ణమూర్తి	"	652	2000	50
114. దేశిక నూగ్యనారాయణరావు	తెలియదు	653	1000	17
115. కెక్కెల వెంకటరాజు	గంజాం	655		
116. ములుకుల గంగాధరం (10 సం బాలుడు)	ప.గోదావరి	654	1400	15
117. బాలికాపిండిపాతకాల బాలికలు	గోదావరి	656	7180	9
118. మునుకుట్ల జానికమ్మ	"	657	11400	17
119. దర్బా అన్నపూర్ణమ్మ	"	658	2000	9
120. బాలాంత్రిపు సుందరామయ్య	"	659	2000	10
121. ఆయినాపురపు సోమేశ్వరరావు	"	660	3000	17
122. చాగంటి అమృతరామయ్య	"	661	2580	16
123. ఆయాచితుల బాపనమ్మ	"	662	3280	16
124. మహిళా జాతీయవిద్యాలయ బాలికలు	"	663	1070	10
125. మండలేక లక్ష్మీనరసింహ్యంగారి 3 వ కుమార్తె	"	664	1878	14
126. పిండిప్రోలు సుభద్రమ్మ	"	665	680	14
127. చినురుపాటి వెంకన్న	ప.గోదావరి	666	2000	9
128. భక్తుడు	గుంటూరు	667	4000	12
129. కండిక గంగన్న	విశాఖపట్నం	668	2000	10
130. చొప్పల్లి నరసింహ్యమూర్తి	"	669	2000	17
131. వుల్లి అప్పలనరసింహ్య	"	670	2000	18
132. తిల్లాప్రగడ రాజభూషణం	ప.గోదావరి	671	2000	10
133. " గోపాలకృష్ణమూర్తి (10. సం బాలుడు)	"	672	2000	11
134. విప్పర్తి స్వామి	"	674	2000	18
135. చిగురుపాటి భీమయ్య	"	673	2016	30
136. ఆకుమూరి చంద్రయ్య	గోదావరి	88	2000	10
137. మర్రి ఫల్లయ్య	"	87	2000	15
138. ములుకుల గంగాధరరావు	ప.గోదావరి	675	500	17
139. తిల్లాప్రగడ మహాలక్ష్మమ్మ	"	676	730	16
140. పోలేపెద్ది రామమూర్తి	"	677	2000	19
141. తిల్లాప్రగడ బయ్యపరాజు	"	678	2000	10
142. సి. నాగిరెడ్డి	కడప	679	2000	14
143. పి. పద్మయ్య (పంచమబాలుడు)	ప.గోదావరి	680	2000	8
144. అమ్మతిమ్మ పిచ్చయ్య	గుంటూరు	681	2500	10
145. నేనాధిపత్యం వెంకటాచార్యులు	ప.గోదావరి	682	2500	26
146. తిల్లాప్రగడ దుర్గాప్రసాదగారు	"	683	2000	19
147. పా. పాపనమూర్తి (10 సం బాలుడు)	"	684	500	7
148. వి. రాఘవయ్యచౌదరి	తెలియదు	685	2000	18
149. సింగంపల్లి రామకృష్ణరెడ్డిరావు	గుంటూరు	686	1176	17

150. తల్లపగడ ఫిమేల్స్ కలబు	ప.గోదావరి	687	2000	22
151. వడ్డమూడి ఆపార్సరావు	గుంటూరు	688	2000	25
152. ఆలమూరు కృష్ణంరాజు	గోదావరి	689	2000	26
153. రావుల ఖువాజీరావు	తెలియదు	690	1600	11
154. దేశిరాజు సాంబశివరావు	"	691	2000	35
155. శ్రీమ స్వా రాజురాజురావు	"	699	2100	22
156. భక్త రాలు (12 సం ల బాలిక)	ప.కృష్ణ	694	2000	12
157. కాంత్ పూడి సుబ్బరాజు	గుంటూరు	697	2044	13
158. మహేంద్రాడ వెంకటనరసింహాచార్యులు	గంజాం	696	2000	14
159. ముక్తి నూతులపాటి హనుమంతరావు	తెలియదు	695	2410	15
160. యర్రపల్లి వెంకట్రావు	గంజాం	693	500	17
161. వైద్యుల శీతారామయ్య	"	692	1688	17
162. పెడప రి బాపన్న కాసులూరి	తెలియదు	700	2100	20
163. మల్లాది శీతారామంజనేయులు	గుంటూరు	10	2000	12
ఈక్రింద నుదాహరించిన సభ్యులు తమనూతన ఈనెలలో రెండవతరారి పంపించియున్నారు.				
164. ఉన్నవ వెంకటప్పయ్య	గోదావరి	147	2040	14
165. కొట్ర సూర్యనారాయణమూర్తి	"	146	2056	16
166. ఏడిది సత్యనారాయణ	గంజాం	313	2575	12
167. తెలిమల దంరాసి	"	311	2000	10
168. గోకవరపు సుబ్బారావు	విశాఖపట్నం	325	2000	15
169. గాంధీ జాతీయవిద్యాలయం	"	143	2000	12
ఈక్రింద నుదాహరించిన నాలుగవతరారి పంపించినవారి పేర్లు తెలియలేదు. తెలియబడినవారి పేర్లు నమోదు చేయబడును.				
170.		701	1450	9
171.		702	1450	11
172.		703	666	13
173.		704	1500	18

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

దసరాఉత్సవములు - వేదపరిషత్తు

అక్టోబరు 10:— ఇచ్చట దసరా ఉత్సవములు వైభవముగ జరిగినవి. ఈ సంవత్సరము గమనించిన శ్రాత్రువులు మొకటి గలదు. శ్రాత్రువేటలోని ఒక పాతకాల విద్యార్థులు దసరా పదిరోజులునూ ఖద్దరుపత్రములను గాంధీటోపీలను ధరించి పట్టణమంతయు తిరిగి నారు. వారి దుస్తులూడ ముచ్చట గ నున్నవి, అట్టి దుస్తులనే వచ్చేదసరానాటికి ధరింపవలయునని చాలవారి ఇతరపాతకాల విద్యార్థులు అనుకొన్నారు.

ఈసంవత్సరము ఇచ్చటజరిగిన వేదపరిషత్తునకు చాలమంది బ్రాహ్మణ శ్రమలు వేంచేసినారు. వచ్చినవారికి చక్కని సత్కారము జరిగినది. యథాప్రకారము శ్రీయుతులు కొంత పూర్ణానందము, సూర్యనారాయణరావు, యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహము, నాడవపు దేవప్రాజు, అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య గారలు వచ్చినవారికి సంభావనల నిచ్చి సంతోషపెట్టినారు. ఇతర గృహస్థులును తమతక్కినిబట్టి సత్కరించినారు.

శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల

ఈకళాశాలకు సంవత్సరమునకు నాలుగువందల రూపాయలను విరాళముగ నిచ్చుటకు మునిసిపాలిటీవారు 9 వ తేదీ సభలో తీర్మానించినారు.

దీక్షాపరిసమాప్తి ఉత్సవము

మహాత్మునిదీక్షా పరిసమాప్తి సక్రమముగ జరిగినందుకు ను, ఢిల్లీ జాతీయోత్సవభాగ్యకాంక్షమును, మున్మునిసిపాలిటీవారు బహిష్కారోత్సవము జరుపుటకు 9 వ తేదీన తీర్మానించి నటుల నేను తంతునిచ్చియుంటిని. ఆ ఉత్సవము 15 వ తేదీ బుధవారమునాడు మున్మునిసిపల్ ఆఫీసులో జరుగను. ఉద్యోగస్థులు, తెల్లవాలు, అన్ని రాజకీయక్షులవారు ఆహ్వానింపబడెదరు. అప్పుడు అల్పాహార విందు జరుగను. ఈసభ చాల జయప్రదముగ నెరవేరుటకై చేరుమేకగా ను కృషిపల్పుచున్నారు.

మున్మునిసిపల్ ఎన్నికలు

2,3,4,7,9 వార్డుల ఎన్నికలు ఈనెల 31 వ తేదీన నవంబరు ఒకటవ తేదీన జరుగును. కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీయుతులు అద్దేపల్లి రామశేషయ్య, కావలి శంకరరావు జయించారు, పోతినారాయణస్వామిపాత్రుడు, ముమ్మారుఅబ్దుల్ రహింసా పాబు, శిష్ట వెంకటస్వామ్యశాస్త్రిగారు ముసగపైవాడలకు అభ్యర్థులుగనుండి పనిచేయుచున్నారు. వీరందరు తమతమ వార్డులలో పలుకుబడిని కలిగియున్నారు. అందువలన కాంగ్రెసు పక్షమునకు పూర్తిగా జయము కలుగునని చెప్పవచ్చును.

11 మంది తాలూకా గుమస్తాలకు ఉద్వాసన

దాదాపు 6, 7 సంవత్సరములనుండి తాలూకా కచ్చేరీలలో గుమస్తాలుగ నున్న పదకొండుమంది బ్రాహ్మణులకు ఉద్వాసన చెప్పుచు మాడివిజుల్ ఆఫీసు గారు ఉత్తరువులను పంపియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరచే ఈ ఫాలోలను నింపుటయే ఈయంత్రువ ఉద్దేశ్యము. ఇది చాల విపరీతముగ నున్నదని ఇచ్చటివా రనుకొనున్నారు. అన్ని కులములకు ఉద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని గవర్నమెంటువారి ఒక యుత్తరువు చాలరోజులక్రిందట జారీచేసియున్నారు. చాల సర్వేసు గలిగిన బ్రాహ్మణులను తీసివేసి వాటినినే కొత్తవారిని ఇతరకులములను వేరుగా వైవారు అప్పటి సరికావరి.

బ్రాహ్మణుడు, బ్రాహ్మణేతరుడు సమమైన సర్వేసును కలిగియుండి, వారిద్దరిలో నొకరి ఉద్యోగమును తగ్గింపవలసి వచ్చినప్పుడు బ్రాహ్మణేతరునికి పక్ష పాతము చూపవలసినదనిరి. ఆ తియిగాని అనేక సంవత్సరములు ఆఫీసును కనిపెట్టుకొని పనిచేయుచున్న బ్రాహ్మణులను తీసివేసి వారికి బదులుగ తక్కువసర్వేసు గల బ్రాహ్మణేతరులను ఏర్పాటుచేయగూడదని ఇచ్చిరలో ఖండితముగ ఉత్తరువులు గలవు. అందుకు భిన్నముగ ఈప్రకారము వీల జరిగినో తెలియకున్నది. బహుశః పొరబాటులన నేమో యని కొంద రూహించుచున్నారు.

సుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

పీటిని కొరెన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు రా ప్రార్థింతులు. సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన కృత్తిబాస 1 కి రూ. 1.0-0 మా వద్ద ఇవి అనేక సాగనైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అద్దరిచ్చిన మీకు కొరె కాలములోగా తయారు చేసి యిచ్చెదము. తరుగు ధో మజారి 1/2 సవరము 3/4 పలి రూ 4, 1 పలి రూ 5, 2 పలి రూ 6. ఒక అక్షరమును ఎక్ ప్రేరింగు చేయుటకు మజారి రూ 0.1-0 వివరములకు వ్రాసిన లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)

ఉద్విడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

రోగములవల్ల దుఃఖమొందిన వారికి జీవిత బ్రహ్మధములు రెండుగలవు.

అవి నపుంసకత్వమును పోగొట్టి శాశ్వతయశావనము నిచ్చునవి.

కడుపులోనికి పుష్కమునుమందు ఇది జీర్ణము, మల బంధము మొదలు నపుంసకత్వ మనరహస్య అన్ని వ్యాధులను కుదుర్చుచున్నది.

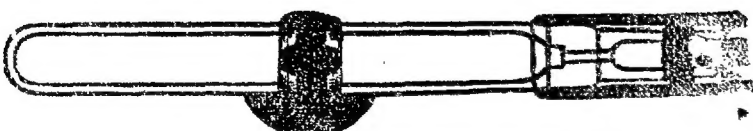
క్రయం డబ్బి ఒకటికి రూ 1/- 6-కి రూ 5/- 12-కి రూ 9/-

యథావాస తిథానకాః అను తీరుగా ఇది నపుంసకత్వమునకు బద్ధకైరి. దీనిని వైవాదము అనే ఏలాటి దుష్కలమును పారపోవును.

క్రయం డబ్బి ఒకటికి రూ 1/- 6-కి రూ 5/- 12-కి రూ 9/-

రాజవైద్యనారాయణశి కేశవజీ, 49 బుద్ధరువీధి, జార్జి టవున్, మద్రాసు.

నెత్వ ఫిల్లింగు 'ఆగేట్' ఫ్రంజిన్ వేనా

జాకెట్ నెత్వ ప్రపంచవ్యాప్త, సూర్యభక్తి అని చెప్పదగిన ఈ "ఆగేట్" కలము, ఆమెరికా అగ్ని లియా, మొదలగు ప్రపంచములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ విక్రమముగా జూరదర చేయబడుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆగేట్" కలము 2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టానికి ఇందు "ఆగేట్" గాజాలోకి మకతొగించుట ముచ్చటముగ నూతన విభావము. ఒకరూపి కిరాలో చూపినయెడల అందు నిమిషములకరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)

మొలూపూరు వి.కొరి యా డిపో, మద్రాసు.

డబ్బి 1-కి కుష్టుకు తెలము రు. 0.8-0 నెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండుక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమ్మతొంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

కుష్టులకు పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, ముగ్గు వెండ్రుకలకు హాని యుండుక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమ్మతొంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

అశ్వత్థాంజినము

లక్ష్మీ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 సం॥ 29 వ తేదీన 1913 సం॥ ఇండియన్ కంపెనీ ఆఫ్ న్యూస్ పేపర్స్ చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000

వాటా 1.కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000

ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

వాటాలుగా విభజించబడినది

ధరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరైన తరువాత రూ 5 లును, మిగతా కోటిని వద్దను ప్రాస్పెక్టు లోని నిబంధనల ప్రకారము చెల్లించవలెను. జాపితా త్వరలో మూలధనమును దరఖాస్తుదారులు తక్షణమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 8,50,000 లకు పైగానే గలదు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు

1. లాలా అజపతిరాయ్ గారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ్ జడభగత్ రామ్ గారు, 4. రాయ్ బహదూర్ లాలా ధన్వత్ రాయ్ గారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టర్ నిహాల్ చందు సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానం గారు.

అసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 450 ప్రస్తావనలు (ప్రపోజన్) రూ 1000000 లకు పచ్చిపది. మితవ్యయమునకు, యోగ్యతకు పూర్తి వివరమును. మాకంపెనీలో పోగొట్టుకొనకుండుటకు, నిర్దిష్ట వాదమునకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు. ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుండియు భిన్నమైనవివరము జరుపబడుచున్నది. ప్రాస్పెక్టును, ఫారమును, ఇతర సంగతులను ప్రధాన కార్యాలయమునకు దరఖాస్తుసంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూర్తిగాలవారముత్రము దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరు కార్యాలయము, 16 నుంకురామ శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కామినియానా

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పోగును. అట్లుకాకుండా

నేడే కామినియానాను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుదు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యోవధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

విశిష్టార్జును ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుదు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0	} మీ చేతిరుమాలనందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపింపను.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0	
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0	

పై కామినియానా, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపడెంట్లు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నానగర్, బొంబాయి అని వ్రాసిన పత్రములకు

The Zandu Pharmaceutical works Ltd, Bombay.

జాండు ఔషధశాల లిమిటెడ్ బొంబాయి 385

జాండువారి చవనపాళ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెదురుకొమ్ముకు సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్యోవధమేగాక శరీరమునందలి నెత్తురును కుభ్రపరచి చెడిపోయిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయుటయందు దద్దితీయమైనది

ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి

పీడింపబడుచు బక్కచిక్కిన శిశువులకు అమృతప్రాయము.

౧౪-౧౧-౨౪ (14-11-23) న బల్లారి నుండి కె.

కేశవరావు బి.వి. బి.యల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“మీ వ్యవస పాళవలన నాకధిక మైగుణము కన్పించినది. దయచేసి రైల్వే పోర్టుల ద్వారా మరి రెండుసీసాలు పంపుడు.”

వెల 1 పాను రూ 2-8-0. 1/2 పాను రూ 1-8-0.

వి.పి. ప్యాకింగ్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కోడువారికి

మాక్యాటలగు యచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన గుణము తెలియగలదు.

దామోదర్ అండుకంపెనీ, 43, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సుఖమే హేమము, నిక్కాక కుక్క వస్త్రము, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, పీటినీ హతించి మంచి బలమును, యౌవనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు నరప్రపాదము. 2 డబ్బీలను వాడుడు.

20 తులముల డబ్బి రూ 1-4-0. వి.పి. చార్జి 0-8-0, 335

పి. శి. వ. అండు కంపెనీ,

అయ్యుర్వేద చూబం పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తలనులభము! (బోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గణపధికము!

శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి నైర్మలకాల

మాత్రలు దివ్యోవ్యతము. అజీర్ణము, జరుచి, ఆవులీంతలు,

అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్లుములు, శిరస్సు,

క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్ప

లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు

దెచ్చును. చిరునామా:— (1078)

అయ్యుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోర్టు నిడుమూలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.